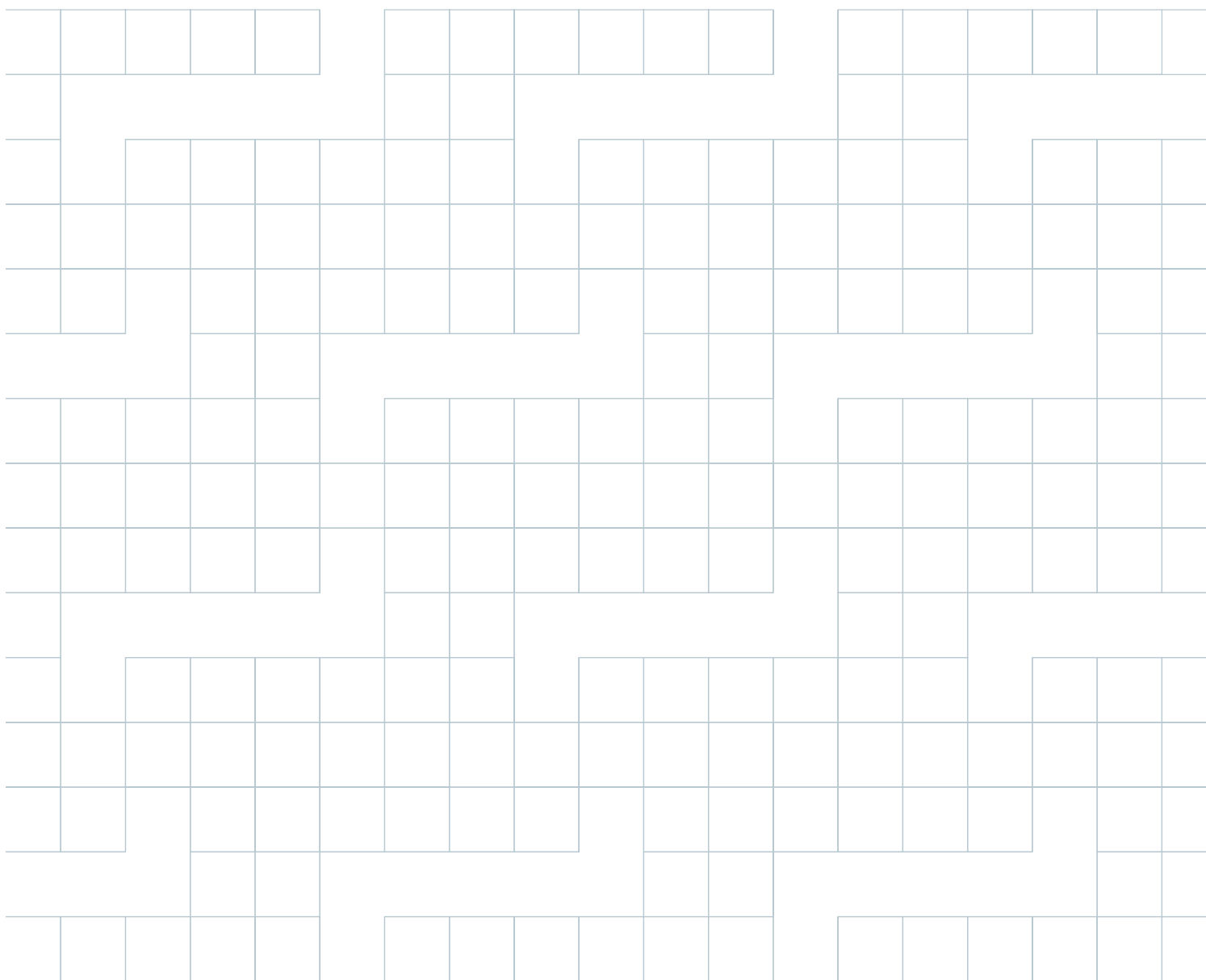

Vi setter våre kunder i stand til å få mest mulig ut av sin økonomi, sine liv og sin helse.

Innhold:

Hovedtall konsern	side	2	Regnskap:		
Året 2002	side	3	Storebrand ASA	side	50
Virksomheten i korte trekk	side	4	Storebrand konsern	side	52
Konsernsjefen har ordet	side	8	Kontantstrømanalyse	side	54
Styrets årsberetning	side	12	Storebrand Livsforsikring konsern	side	56
			Innholdsfortegnelse noter	side	57
Storebrand Livsforsikring	side	20	Regnskapsprinsipper	side	58
Storebrand Kapitalforvaltning	side	26	Noter Storebrand ASA	side	61
Storebrands bankvirksomhet	side	30	Noter Konsern	side	70
Skadeforsikring	side	36	N GAAP og US GAAP	side	83
			Internasjonale regnskapsstandarder	side	84
Forretningsmessig samfunnsansvar	side	40	Selskapene i Storebrand-gruppen	side	85
Corporate governance	side	42	Ord og uttrykk	side	86
Aksjonærforhold	side	46	Ledelsen i Storebrand	side	88
			Adresser	side	89

I 2002 betalte Storebrand ut over 5 milliarder kroner i pensjoner og forsikringer. Dette er ett av tallene som understreker at virksomheten er viktig, både for enkeltpersoner, bedrifter og for samfunnet. Vi bidrar til at våre kunder får en tryggere fremtid ved å ivareta deres behov for økonomisk forutsigbarhet og handlefrihet.

Hovedtall konsern

Mill. kroner	2002	2001	2000	1999	1998
Driftsresultat	-2 713	-1 837	4 475	5 347	1 888
Konsernresultat	-1 701	-1 430	523	1 166	603
Forvaltningskapital	148 551	152 214	156 744	149 647	126 531
Egenkapital	8 536	9 617	10 545	10 113	6 421
Antall årsverk	1 337	1 473	1 478	1 636	4 001
Kapitaldekning i %	16,0%	12,9%	12,7%	14,0%	13,4%

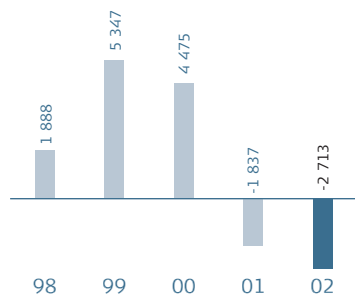
Nøkkeltall pr. aksje

	2002	2001	2000	1999	1998
Gjennomsnittlig antall ordinære aksjer (i tusen)	277 715	277 554	277 464	277 209	277 079
Resultat pr. ordinær aksje ^{*)}	-3,73	-4,15	1,67	12,23	1,98
Resultat pr. ordinær aksje ekskl. ekstraordinære poster ^{**)}	-3,73	-4,15	1,67	3,54	1,98
Utbytte pr. ordinær aksje (i kroner)			1,10	1,00	

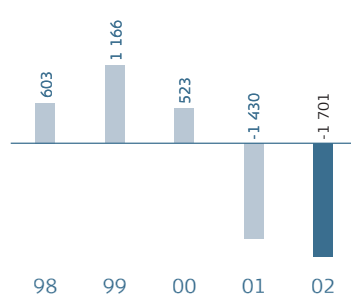
^{*)} I beregningsgrunnlaget inngår årsresultatet korrigert for årets avsetninger til lovmessige sikkerhetsavsetninger m.m. i skadeforsikring etter skatt.

^{**)} Beregningsgrunnlag for 1999 er korrigert for salgsgjennvinst i skadeforsikring etter skatt og ekstraordinære poster.

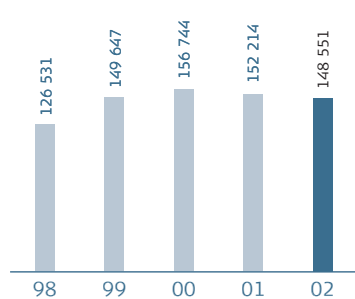
DRIFTSRESULTAT (Mill. kroner)

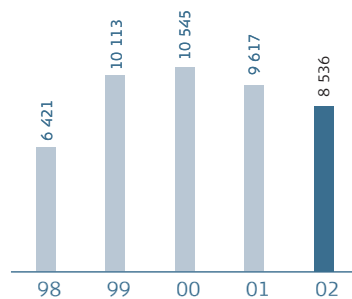
KONSERNRESULTAT (Mill. kroner)

FORVALTNINGSKAPITAL (Mill. kroner)

EGENKAPITAL (Mill. kroner)

Året 2002

>> Januar

Storebrand Bank beslutter omorganisering og bemaningsreduksjon. Finansbanken vedtar å samle den norske virksomheten til hovedkontoret i Oslo.

>> Mars

Storebrand ASA utsteder en exchangeable obligasjon. Transaksjonen blir betydelig overtegnet. Lånet blir benyttet til å styrke Storebrand ASAs likviditet og til tilbakebetaling av utestående lån.

>> April

Storebrand og MMI utfører en landsomfattende spare- og forsikringsundersøkelse. 3 500 nordmenn svarer på spørsmål om personlig økonomi.

Den mest omfattende arbeidsrettssaken i Norge noensinne starter opp. 11 kommuner er saksøkt fordi de har valgt å flytte pensjonsforsikringene fra KLP til private selskaper.

>> Mai

Styrene i DnB og Storebrand offentliggjør at selskapene har inngått en intensjonsavtale om å fusjonere de to finanskonsernene.

>> Juni

Etter at DnB 29. juni sa opp integrasjonsavtalen mellom partene vedtar styret i Storebrand 30. juni enstemmig å avslutte fusjonsforhandlingene.

>> Juli

Deloitte & Touche engasjeres for å foreta en uavhengig gjennomgang av DnBs påståtte avvik i Storebrands regnskaper. Gjennomgangen konkluderer med at regnskapene er i samsvar med god regnskapsskikk.

Parallelt med et nytt fall i aksjemarkedet foretar livselskapet store tilpasninger i investeringsporteføljen som sikrer bufferkapitalen og gir meget konkurransedyktig avkastning.

>> September

På bakgrunn av resultatene i den store spare- og forsikringsundersøkelsen arrangeres det 24 seminarer over hele landet. Temaet er pensjonsforsikring for ansatte.

>> Oktober

Arbeidsrettens dom faller: De saksøkte kommunene gis frist til 1. juli 2003 med å bringe sitt pensjonsforhold i samsvar med Arbeidsrettens fortolkning av hovedtariffavtalen. For å sikre konkurransen i markedet søker Storebrand om nødvendige dispensasjoner for å kunne tilby det samme produktet som KLP.

>> November

Standard & Poor's publiserer en egen rangering av alle fond som selges i Norge. Storebrand og Delphi får høyest gjennomsnittskaraktter.

Storebrand ASA legger ut et 5 års obligasjonslån på NOK 1,5 milliarder for refinansiering av et obligasjonslån med forfall i juni 2003.

Storebrand Bank og Finansbanken vedtas fusjonert, under navnet Storebrand Bank ASA.

>> Desember

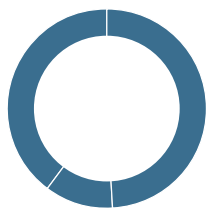
Storebrands forretningsledelse etableres som konsernets sentrale lederforum for å styrke konsernets strategiske posisjonering og lønnsomhetsarbeid.

Eierandelen i If (22,47 prosent) blir solgt fra Storebrand Skadeforsikring AS til Storebrand ASA for å rendyrke Storebrand Skadeforsikring som et run-off selskap.

Virksomhet

Markedsposisjon

Storebrand konsern

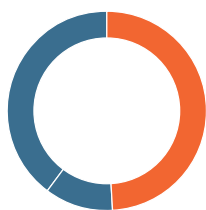

Ansatte konsern 100%

Storebrand er en ledende aktør i markedet for sparing og livsforsikring. Vi har en sterk posisjon innen livs-, pensjons- og helseforsikring, banktjenester og kapitalforvaltning. Storebrand har eierinteresser i skadeforsikring gjennom en andel i If Skadeförsäkring.

Storebrand vil skape verdier gjennom sterkt kundefokus, motiverte medarbeidere og lønnsom drift. Selskapets virksomhet kombinerer miljømessige, sosiale og økonomiske mål. Storebrand er en kompetansebedrift som arbeider målrettet for å utvikle og ta vare på sine medarbeidere. Gjennom fornøyde kunder og dyktige medarbeidere skal Storebrand gi sine eiere tilfredsstillende avkastning på investerte midler.

Storebrand Livsforsikring

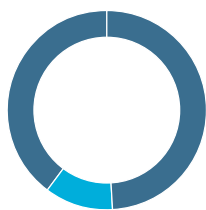

Ansatte livselskapet 43,9%

Storebrand Livsforsikring er et ledende pensjons- og livsforsikringsselskap, og har en markedsandel på 29 prosent målt i kundefond til forvaltning. De sentrale satsingsområdene er pensjon, livsforsikring og helseforsikring til privatpersoner, bedrifter, kommuner og fristilte offentlige virksomheter.

Storebrand beholdt markedsposisjonen innenfor de fleste av disse områdene i 2002. I tillegg styrket selskapet posisjonen innen nye satsningsområder, blant annet i markedene for offentlige pensjoner og helseforsikringer.

Storebrand Kapitalforvaltning

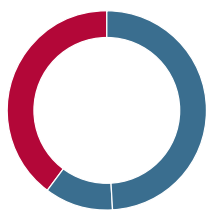

Ansatte Kapitalforvaltning 9,9%

Storebrand Kapitalforvaltning forvalter 140 milliarder kroner for pensjonskasser, private og offentlige institusjoner, privatpersoner og Storebrands konsernselskaper. Norske og internasjonale kunder tilbys investeringer i diskresjonære porteføljer, et stort utvalg av norske og internasjonale verdipapirfond, og produkter med spesiell fokus på sosialt ansvarlige investeringer (SRI).

Storebrand økte sin markedsandel innen verdipapirfond i 2002. Markedsandelen innen aksjefond økte med én prosent, og nye og eksisterende kunder sikret et bruttosalg på nærmere fire milliarder kroner i et svakt institusjonelt marked. 68 prosent av eksterne diskresjonære porteføljer gav bedre avkastning enn sine respektive referanseindekser. Av 57 fond gjorde 33 det bedre enn sine respektive indekser målt før forvaltningsprovisjon.

Storebrand Bank

Ansatte bankvirksomheten 35,6%

Storebrands bankvirksomhet har til nå vært drevet gjennom to separate banker, Storebrand Bank og Finansbanken. Storebrand Bank har siden 2000 hatt et samlet ansvar for Storebrands distribusjon, service og markedsføring av finansielle produkter og tjenester mot personkundemarkedet. Finansbanken er en spesialbank for formuende privatpersoner og utvalgte deler av næringslivet.

I november 2002 ble det vedtatt å fusjonere de to bankene. Storebrand vil ved å samle bankvirksomheten i én enhet etablere en sterkere og mer effektiv bankplattform. Samlet forvaltningskapital vil utgjøre om lag 29 milliarder kroner, og antall kunder vil være 75 000. Gjennom etableringen av én bank, og et sterkere samarbeid med øvrige deler av Storebrand, vil banken få økt slagkraft i det norske bankmarkedet.

Nøkkeltall

Ansatte*	1 361
Kundefond livsforsikring	102,5 mrd
Øvrig midler til forvaltning	37,2 mrd
Forvaltningskapital bank	28,5 mrd

*) Inkl. ansatte i datterselskaper og 36 ansatte i Storebrand ASA

Ambisjoner

Med utgangspunkt i våre kjerneverdier: til å stole på, fremtidsrettet, muliggjørende og enkel å forholde seg til, skal Storebrand sette kundene i stand til å få mest mulig ut av sin økonomi, sine liv og sin helse.

Ansatte¹⁾	641
Kundefond til forvaltning (inkl. unit linked)	102,5 mrd
Kollektive pensjonsavtaler ²⁾	7 084
Ansatte i bedrifter, offentlige virksomheter og foreninger	202 522
Individuelle poliser fra kollektive pensjonsavtaler ³⁾	239 738
Pensjoner under utbetaling ⁴⁾	137 065
Gruppelivsavtaler ⁵⁾	3 779
Ansatte i bedrifter, offentlige virksomheter og foreninger	259 336
Individuelle livrente- spare- og forsikringsavtaler ⁶⁾	318 748
Pensjoner og livrenter under utbetaling	39 700

¹⁾ I tillegg kommer Storebrand Helseforsikring AS (33) og Euroben (6).

²⁾ Omfatter ytelses- og innskuddsbasert pensjon, offentlige ordninger og foreninger.

³⁾ Oppjente rettigheter fra tidl. medlemskap i koll. pensjonsavtaler (ekskl. pensjonister).

⁴⁾ Pensjoner under utbetaling omfatter alders- uføre- og etterlattepensjoner fra alle kollektive avtaler, inkl. individuelle poliser.

⁵⁾ Kollektive forsikringsavtaler med engangsutbetalinger ved uførhet og død

⁶⁾ Alle avtaler inngått av privatkunder, inkl. unit linked og helseforsikring (ekskl. livrenter og pensjoner under utbetaling).

Storebrand Livsforsikring skal forsvare og videreutvikle sin ledende posisjon innen pensjon og livsforsikring i bedrifts- og privatmarkedet i Norge. Samtidig skal selskapet vokse i markedet for offentlige pensjoner. Selskapets mål skal oppnås blant annet gjennom høy faglig kompetanse, lave kostnader, aktiv risikostyring og høy kvalitet i kapitalforvaltningen.

Ansatte	145
Antall fondskunder eksklusive unit linked	89 366
Totale midler til forvaltning	139,7 mrd
Eksterne midler til forvaltning	33,7 mrd ¹⁾
Markedsandel verdipapirfond	10,8%
Antall verdipapirfond	57

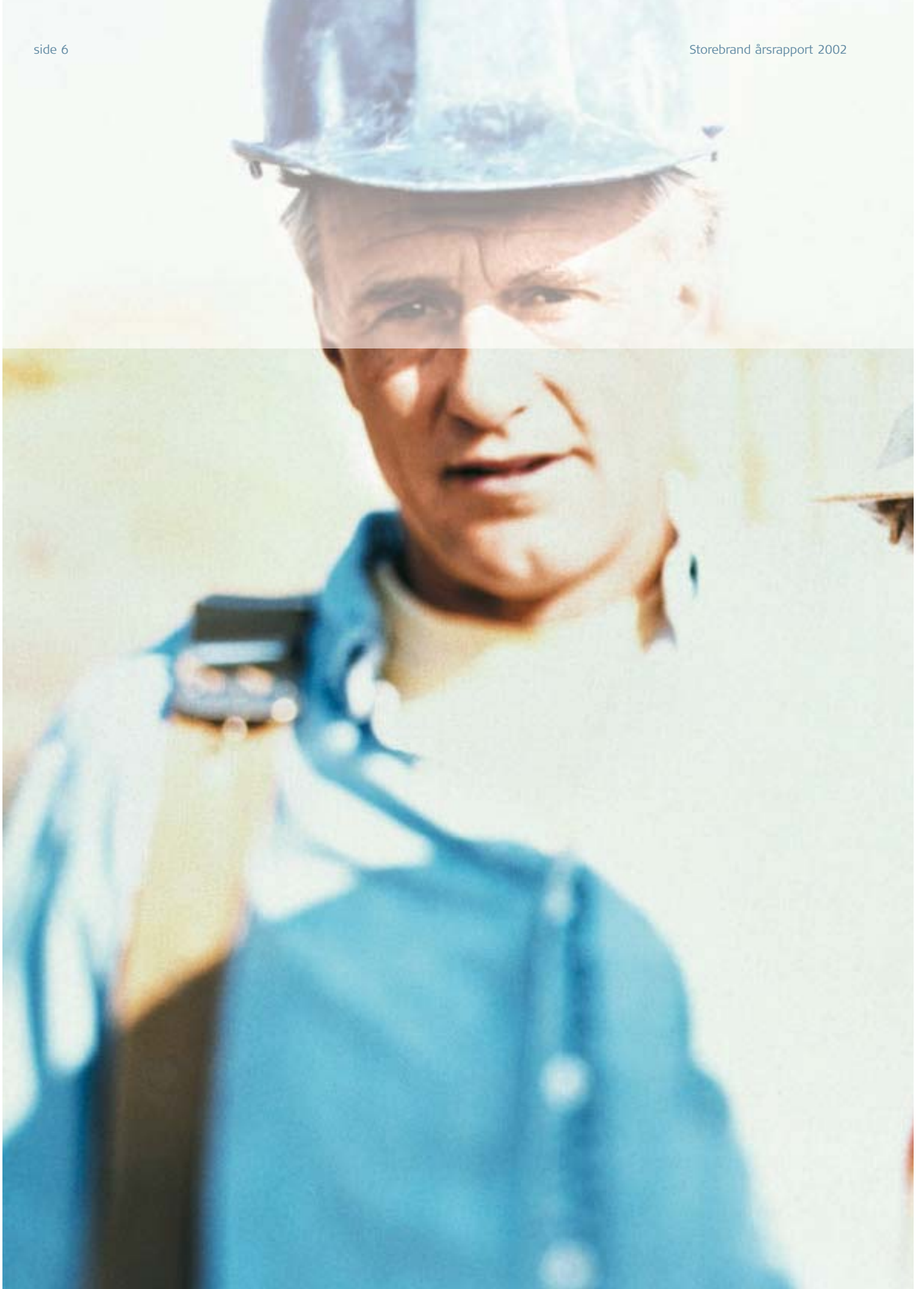
¹⁾ Eksterne midler til forvaltning: Fondsmidler 12.1 mrd. Diskresjonær forvaltning (inkl. if.) 21.6 mrd.

Storebrand Kapitalforvaltning tilbyr et komplett forvaltningskonsept basert på aktiv forvaltning med en spesialisert investeringsprosess. Internasjonalt konkurransedyktige spesialistprodukter og en ledende posisjon innen sosialt ansvarlige investeringer, skal gjøre Storebrand Kapitalforvaltning til den foretrukne forvalteren i Norge, og muliggjøre flere internasjonale forvaltningsoppdrag.

Ansatte (samlet for begge banker)	520
Antall kunder Storebrand Bank	61 191
Forvaltningskapital Storebrand Bank (mill. kroner)	12 919
Antall kunder Finansbanken*)	13 763
Forvaltningskapital Finansbanken (mill. kroner)	15 641

*) Herav 4 539 bedriftskunder.

Storebrand Bank ASA skal bygge videre på de to bankenes kompetanse, kundemasse, produkt- og tjenestespekter. Banken skal utvikle, produsere, markedsføre og selge finansielle løsninger til det norske privatmarkedet samt til Storebrand-konsernets næringskunder. Den nye banken skal dessuten betjene utvalgte næringskunder og særskilt formuende privatpersoner i det sentrale østlandsområdet, der nærhet til kundene og markedet, koblet med kjernekompetanse, vil kunne skape betydelige verdier for kundene og banken.

Lavere sykefravær med helseforsikring

Helseforsikring sikrer rask tilgang til kvalitetsbehandling på private sykehus i Norge og i utlandet. Storebrand har over 50 prosent av premieinntektene i det raskt voksende markedet for helseforsikringer. Vårt brede tilbud møter den enkeltes behov for trygghet og bedriftens ønske om å unngå lange sykefravær. Det vedtatte skattefritaket for bedriftsbetalt helseforsikring vil gi et stort antall nye yrkesaktive gleden av denne forsikringstypen i årene som kommer.

Betydning og medansvar

Storebrands ambisjon er å være en ledende aktør i markedet for sparing og livsforsikring. Med høyt kvalifiserte medarbeidere og ledende produkter skal vi skape økt økonomisk trygghet for våre kunder og verdier for våre eiere. Vi utbetalte i 2002 over fem milliarder kroner i pensjoner og forsikringer. Tallet understreker Storebrands betydning og medansvar for våre kunders liv, helse og økonomiske fremtid.

Storebrand har røtter tilbake til 1767. Vår lange historie gjør oss robuste mot kortsiktige svingninger, og gir en forankring av viktige valg for fremtiden. Dette har vært viktig i året vi nå har lagt bak oss.

Et krevende år

2002 har vært preget av finansiell uro, fall i internasjonale aksjemarkeder og svært svake resultater. I tillegg har en omfattende og nødvendig ryddejobb i Finansbanken preget resultatet. Storebrand har i 2002 ikke skapt verdier i henhold til selskapets mål.

Vi har i perioden konsentrert oss om de forhold vi har kontroll over, og har arbeidet målrettet med å skape et sterkere fundament for videre utvikling av selskapet. Det innebærer at vi har sikret oss den finansielle soliditet som kreves med dagens usikre markeder, og vi gikk ut av 2002 med en tilfredsstillende risikobærende evne. Det skyldes ikke minst en systematisk og aktiv styring av risiko. Vår finansielle posisjon gjør det mulig å fortsatt være eksponert i risikable aktiva og delta i en fremtidig kursoppgang.

Vi har intensivert arbeidet med å videreutvikle en kundenær og ytelsesorientert bedriftskultur. Ett av mange tiltak som er gjennomført på kundesiden er en landsomfattende runde med kundeseminarer der pensjonsforsikring for ansatte har vært tema. I løpet av en snau måned ble det avviklet 24 pensjonsseminarer med deltakelse fra i overkant av 500 bedrifter.

Endrede markedsforhold har gjort det nødvendig å foreta en rekke tilpasninger i virksomheten, med effektivisering og kostnadsbesparelser som mål. Vi konsentrerer virksomheten om

kjerneområdene og har i henhold til det tidligere kommuniserte kostnadsprogrammet redusert kostnadene med 160 millioner kroner i løpet av 2002.

Åpenhet, tillit, respekt og en god dialog mellom ledelse og ansatte er avgjørende for å lykkes i den kontinuerlige utviklingen av et konkurransekraftig selskap. Interne målinger viser at vi har lykkes godt på dette sentrale området i Storebrand. Målingene gir oss viktige impulser i våre bestrebelser på å videreutvikle en robust og fremtidsrettet bedriftskultur. Jeg vil benytte anledningen til å takke alle ansatte i Storebrand for et fantastisk stå-på humør og vilje til å ivareta kundenes og selskapets interesser i et tøft år.

Et marked i utvikling

Storebrands virksomhet er bygget opp rundt tre områder; livsforsikring, kapitalforvaltning og bank, med kollektiv pensjon som fundamentet for vår sterke markedsposisjon. Storebrand er den klart ledende pensjonsleverandøren i det norske bedriftsmarkedet. Innføringen av innskuddspensjon i det norske foretakspensjonsmarkedet i 2001 åpnet for nye vekstmuligheter for Storebrand. Utviklingen i 2002 bekrefter de investeringer og forberedelser selskapet har gjort. Det ble inngått 247 nye avtaler om innskuddsbaserte pensjonsordninger i 2002, mot 101 avtaler i 2001.

Vi er godt posisjonert for å ta del i det markedet som vokser frem som følge av at den enkeltes sparing for fremtiden forventes å øke betydelig og at nordmenn flest er kraftig underforsikret innen liv og helse. Eksempelvis er kun 10 prosent av landets en million innbyggere under 17 år forsikret mot sykdom og ulykke. Dette står i sterk kontrast til vårt naboland

Idar Kreutzer
Administrerende direktør

Sverige hvor mer enn 80 prosent av barn i tilsvarende aldersgruppe er forsikret. I år 2002 opplevde vi en god utvikling i salget av livs- og helseforsikring. Særlig gledelig er det å registrere at vår satsning på helseforsikring gir resultater. Her var salgsutviklingen sterk, noe som forventes å videreføres etter at Stortinget fra årsskiftet innførte gunstigere skatteregler for denne typen forsikring.

Storebrand vil fortsatt arbeide for å sikre jevnbyrdig og effektiv konkurranse i kommunemarkedet, som representerer 120 milliarder kroner i forsikringsfond. Forventninger er det også knyttet til den regjeringsoppnevnte Pensjonskomisjonens arbeid. Kommisjonens konklusjoner kan gi positive vekstimpulser til pensjonsmarkedet i Norge på flere områder. Blant annet gjelder dette spørsmålet om fondering av tilleggspensjonen i folketrygden og muligheten for individuelt forvaltervalg.

Storebrands kapitalforvaltningsvirksomhet forvalter 140 milliarder kroner, hvorav midler fra vår egen livvirksomhet utgjør om lag 100 milliarder. Storebrand Kapitalforvaltning gjennomfører en spesialisering som innebærer at vi fokuserer på områder der vi har særlige fortrinn. En mer kostnadseffektiv og spesialisert strategi skal sikre at Storebrand styrker posisjonen som Norges ledende kapitalforvaltningsmiljø.

Vi effektiviserer bankområdet ved at Storebrand Bank slås sammen med Finansbanken. Sammenslåingen gir lavere kostnader, sterkere balanse og økt slagkraft. For Storebrands kunder betyr fusjonen at mer kompetanse gjøres lettere tilgjengelig.

Storebrand har de siste årene opplevd en turbulent periode preget av svake resultater og oppkjøps- og fusjonsprosesser.

Sammenblendingen mellom If og Storebrand er betydelig i folks oppfatning og forståelsen av hva vi ønsker å være for kundene er ikke god nok. Det er derfor en prioritert oppgave å skape intern og eksternt tydelighet for våre mål og ambisjoner i perioden som ligger foran oss.

En ledende kompetansebedrift

Vår evne til å tiltrekke oss, beholde og utvikle dyktige medarbeidere er den viktigste grunnen til at Storebrand over tid har beholdt sin ledende posisjon i det norske finansmarkedet. Storebrand er en erfaren, moderne og fremtidsrettet kompetansebedrift. En slik posisjon stiller strenge krav til selskapet som arbeidsgiver, ikke minst i en periode hvor tilpasninger og endringer som følge av endrede markedsforhold er en nødvendighet.

Skal et selskap over tid makte å tiltrekke seg de rette medarbeidere og ledere, eiere og kunder, må virksomheten være tuftet på et tydelig verdigrunnlag. Tillit og troverdighet bygges opp over tid. I Storebrand bygges og utvikles et felles verdigrunnlag ved hjelp av felles kjerneverdier, klare etiske retningslinjer og gjennom et tydelig forretningsmessig samfunnsansvar.

Vi har lagt bak oss et år med svake resultater, under sterk påvirkning av et verdipapirmarked som ikke har vært verre på 70 år. Vi har benyttet perioden til å gjennomføre tilpasninger og effektiviseringer, og har styrket organisasjonens evne til å levere, med utgangspunkt i vårt kompetente og sterke team av medarbeidere. Vi er fast bestemt på å lykkes, og vil gjøre det som er nødvendig for å skape verdier for kunder, eiere og ansatte.

Forsikrer barnas fremtid

Bare 10 prosent av norske barn har en forsikring som dekker de virkelig alvorlige økonomiske konsekvensene av sykdom og varig utelukkning fra yrkeslivet. Familiens og barnas behov for å sikre fremtiden bedre er åpenbar. Storebrand har et bredt tilbud av løsninger som setter familiens behov i sentrum, og er det eneste selskapet som tilbyr en barneforsikring som inneholder en årlig uførepensjon.

Styrets årsberetning

HOVEDTREKK

Storebrand, med hovedkontor i Oslo, er et ledende finanskonsern innen markedene for livs-, pensjons- og helseforsikring, banktjenester og kapitalforvaltning og har eierinteresser i skadeforsikringsvirksomhet gjennom sin andel i If Skadeförsäkring.

Den vedvarende turbulente situasjonen i finansmarkedene har påvirket resultatene i livsforsikringselskaper og fondsselskaper spesielt sterkt. Storebrand-konsernets regnskapsresultat for 2002 er meget svakt. Til tross for lavt salg av spareprodukter til privatmarkedet, både når det gjelder livsforsikring og fondssparing, har likevel Storebrand styrket sin posisjon innenfor viktige satsningsområder. Gjennom sterkt fokus på risikostyring har konsernet redusert sårbarheten overfor fortsatt svake finansmarkeder. For å legge til rette for bedret fremtidig lønnsomhet har styret i 2002 vektlagt interne forbedringsprosesser. Høsten 2002 ble det besluttet å fusjonere Storebrand Bank og Finansbanken. Fusjonen planlegges gjennomført i mars 2003. Fusjonen samler Storebrands bankvirksomhet i en bank med en samlet forvaltningskapital på i underkant av 29 milliarder kroner. Dermed øker konsernets slagkraft i det norske bankmarkedet. For å rendyrke konsernets aktiviteter innenfor skadeforsikring med sikte på videre restrukturering og fokusering av konsernets virksomhet, overtok Storebrand ASA eierandelen i If Skadeförsäkring fra Storebrand Skadeforsikring AS den 30.12.2002.

Styrene i DnB og Storebrand inngikk 29. mai 2002 en intensjonsavtale om å fusjonere de to finanskonsernene. Den 29. juni sa DnB opp avtalen og Storebrands styre besluttet å avslutte forhandlingene 30. juni. Det hadde da ikke vist seg mulig å komme frem til enighet verken om et justert bytteforhold eller om den videre prosessen.

Resultatutvikling: Konsernresultatet for 2002 var minus 1 701 millioner kroner, mot minus 1 430 millioner kroner for 2001. Resultatet for konsernet er ikke tilfredsstillende.

Storebrands driftsresultat utgjorde minus 2 713 millioner kroner, mot minus 1 837 millioner kroner i 2001. Resultat pr. aksje ble minus 3,73 kroner, mot minus 4,15 kroner i 2001. Konsernets risikobærende evne og Storebrands finansielle stilling er tilfredsstillende ved utgangen av 2002. Styret bekrefter at regnskapet er utarbeidet i samsvar med forutsetningen om fortsatt drift i henhold til regnskapslovens paragraf 3-3.

VIRKSOMHETSOMRÅDENE

Livvirksomheten

Storebrand har beholdt sin sterke markedsposisjon i de fleste områder innenfor livsforsikringsvirksomheten i 2002 og har styrket sin posisjon innenfor nye satsningsområder, blant annet i markedene for offentlige pensjoner og helseforsikringer. Salget av helseforsikringer økte kraftig i 2002 og det forventes fortsatt økning siden behandlingsforsikring betalt av arbeidsgiver fra 2003 er fritatt for skatt og arbeidsgiveravgift. Av bedrifter som ikke har pensjonsordning fra før, velger i dag om lag halvparten innskuddspensjon. Storebrand har lyktes godt i dette markedet. Som følge av uroen i finansmarkedene har salget av spareprodukter i privatmarkedet vært svakere enn forventet.

Storebrand Livsforsikring: Resultatet av årets drift før fordeling mellom kunder og eiere ble på minus 1 253 millioner kroner. Tilsvarende resultat i 2001 var minus 422 millioner kroner. Resultatet i livsforsikring består av tre elementer; rente-, risiko- og administrasjonsresultat. Den relative finansavkastningen er tilfredsstillende og ligger 18 punkter over referanseavkastningen. Den absolutte avkastningen var imidlertid lav i 2002 som følge av vedvarende uro og negativ utvikling i finansmarkedene. Resultatført finansavkastning ble på 2,7 prosent og dekker dermed ikke den årlige avkastningsgarantien til kundene, som i gjennomsnitt er på 3,8 prosent. Den manglende avkastningen er dekket av fond for tilleggsavsetning. Risikoresultatet ble noe svakere enn fjorårets resultat. Administrasjonsresultatet ble om lag på samme nivå som året før. Etter at trekk fra tilleggsavset-

Leiv L. Nergaard (styreleder)
Adm.dir. Norsk Hydro Tyskland

Halvor Stenstadvold
Adm.dir. Orkla ASA

Harald Tyrdal
Konsernsjef Optimera Gruppen

ning er foretatt ble resultatet før skatt på minus 241 millioner kroner i 2002, mot minus 15 millioner kroner i 2001.

Øvrig livvirksomhet: Storebrands øvrige livvirksomhet omfatter satsningen på unit linked-forsikringer, innskuddspensjon, helseforsikring samt pan-skandinaviske livsforsikringsprodukter. Disse nysatsningsområdene viste god forretningsutvikling og vekst, men ga som forventet et negativt resultatbidrag i 2002.

Kapitalforvaltningsvirksomheten

Konsernresultat før skatt fra Storebrands kapitalforvaltningsvirksomhet var minus 13 millioner kroner i 2002, mot 14 millioner kroner året før. Den negative resultatutviklingen har sterk sammenheng med betydelig fall i aksjemarkedet og lav sparing i aksjefond. I 2002 ble tiltak for å restrukturere virksomheten til et lavere kostnadsnivå intensivert. I denne forbindelse er resultatet belastet med 18 millioner kroner i engangskostnader. Den ordinære driften viste dermed et overskudd på 5 millioner kroner. Gode forvaltningsresultater både i aksje- og renteforvaltningen ga høyere avkastningsbaserte honorarer sammenlignet med året før.

Netto nyttegning i Storebrands verdipapirfond var meget god sammenlignet med konkurrentene. Storebrand oppnådde netto nyttegning på 2 260 millioner kroner, mens øvrige fondsselskaper samlet hadde netto avgang. Dette bidro til at Storebrand økte sine markedsandeler fra 10,1 prosent til 10,8 prosent i løpet av året.

Etterspørselen etter sosialt ansvarlige investeringer, SRI, har økt. Som eneste forvalter i Norge har Storebrand Kapitalforvaltning bygd opp et eget analysemiljø som rangerer selskaper basert på ulike SRI-kriterier.

Bankvirksomheten

Storebrand Bank: Resultat før skatt i Storebrand Bank konsern ble på minus 39 millioner kroner, mot minus 43 millioner kroner

året før. Resultatet av driften isolert er forbedret fra året før. Justert for resultateffekten av salget av Storebrand Finans samt nedskrivninger på anleggsaksjer ble resultat før skatt forbedret med 131 millioner kroner sammenlignet med 2001. Rentemarginen viser en positiv utvikling, mens provisjonsinntektene er redusert som følge av lavere salg av spareprodukter og reduksjon i porteføljer til forvaltning. I 2002 var det sterkt fokus på å realisere tidligere vedtatte forbedringsprosesser samt gjennomføring av nye effektiviseringstiltak. I tillegg til den vedtatte fusjonen ble det besluttet at salg og kundebetjeningen mot privatmarkedet skal følges opp særskilt.

Finansbanken: Resultat før skatt i Finansbanken ASA konsern ble på minus 409 millioner kroner, mot minus 74 millioner kroner året før. Resultat før tap var på 44 millioner kroner, mot 228 millioner kroner i 2001. Brutto utlån ble redusert i løpet av året. Sammen med en økning i volumet av engasjementer hvor inntektsføring av renter er stoppet, har dette bidratt til en negativ utvikling i rentenettoen. Andre driftsinntekter ble redusert som følge av lavere salg av spare- og fondsprodukter. Det ble tatt betydelige engangskostnader i løpet av 2002, blant annet knyttet til omorganisering av forvaltningsområdet og konvertering av IT-systemer.

Gjennom 2002 arbeidet banken aktivt med forbedring av risikostyringen og reduksjon av den totale kredittrisikoen, noe som ga resultater i form av nedgang i misligholdsvolumet mot slutten av året.

Skadevirksomheten

Storebrands skadeforsikringsvirksomhet besto i 2002 av Storebrand Skadeforsikring AS sitt 22,47 prosent eierskap i If Skadeforsikring og 100 prosent eierskap i Oslo Reinsurance Company ASA, og Fair Forsikring i Danmark som eies 50 prosent av Storebrand ASA.

I Storebrand Skadeforsikring konsern utgjorde resultat før skatt 10 millioner kroner. Resultatet i 2001 var på minus 426 millioner kroner. Resultatutviklingen styres hovedsakelig av resultatene i If samt av takten i inntektsføringen av sikkerhetsavsetningene på selskapets balanse. Storebrands andel av Ifs resultat ble på minus 244 millioner kroner, mot minus 769 millioner kroner året før. Forsikringsresultatet er bedret, hovedsakelig som følge av iverksatte premie- og kostnadstiltak i If gjennom 2001 og 2002 som har fått resultat effekt i 2002. Combined ratio ble på 106,1 prosent, mot 113,1 prosent (proforma) i 2001. Inntektsføringen av sikkerhetsavsetninger var på 200 millioner kroner, mot 280 millioner kroner i 2001. Etter salg av aksjene i If til Storebrand ASA omfatter Storebrand Skadeforsikring konsernets gjenværende run-off virksomhet, som består av avvikling av skade- og reassuranssevirkosomhet.

Fair Forsikring driver direkte skadeforsikring i Danmark. Selskapet hadde en positiv salgsutvikling i 2002, men som et relativt nystartet selskap er ikke volumet kommet opp i en slik størrelse at det gir et positivt regnskapsmessig resultat.

Risikoforhold

Som finanskonsern er Storebrand gjennom den løpende drift eksponert for en rekke ulike typer risiki. Gjennom fokus på styring av markedsrisiko i investeringsporteføljene har Storebrand opprettholdt en tilfredsstillende risikobærende evne på tross av uroen i kapitalmarkedene de siste tre årene. Storebrand Livsforsikring avpasser løpende sin markedsrisiko til selskapets soliditet. Disse forhold avstemmes også mot myndigheter og ratingbyråer. Konsernets kapitalbase, som består av egenkapital, ansvarlig lån samt kursreguleringsfond og tilleggsavsetning i livselskapet, utgjorde 14,6 milliarder kroner pr. 31.12.2002, mot 18,7 milliarder kroner ved forrige årsskifte. Av dette utgjorde livselskapets kapitalbase 8,6 milliarder kroner i 2002, mot 11,8 milliarder kroner i 2001. I takt med reduksjonen i kapitalbasen har Storebrand redusert risikoen i virksomheten betyde-

lig, blant annet ved å redusere risikoeksponeringen i livselskapets investeringsportefølje og ved å styrke avsetningene, særlig i Finansbanken. Utover myndighetenes kapitaldekningskrav på åtte prosent har konsernet en kapitalbase (risikokapital) på til sammen 6,3 milliarder kroner.

Konsernets samlede investeringsrisiko vil være bestemt av hvordan kapitalen er fordelt mellom aktivaklasser som obligasjoner, eiendom, aksjer o.l. Den strategiske aktivasammensetningen fastsettes årlig av styrene i konsernselskapene og blir beskrevet i selskapenes investeringspolicy. Selskapenes investeringspolicy vil også omfatte prinsippene for risikostyring, rammer for valutarisiko, retningslinjer for bruk av derivatinstrumenter og rammer for kreditteksponering i ulike ratingklasser.

Både i Norge og internasjonalt har aksjemarkedet opplevd det lengste og kraftigste verdifall på over 70 år. Gjennom aktiv risikostyring har Storebrand sikret en tilfredsstillende risikobærende evne som gir mulighet til fortsatt risikoeksponering med potensial i forhold til fremtidig kursoppgang.

Markedseksponering og risikobærende evne i Storebrand Livsforsikring rapporteres løpende og, ved behov, daglig. Som ledd i porteføljeforvaltning og risikostyring benyttes finansielle instrumenter i samsvar med lover, regler og interne retningslinjer.

Styring av kredittrisiko i Finansbanken og Storebrand Bank skjer gjennom standardiserte kredittklaringsprosedyrer og fullmakter fastsatt i styret i bankene. Motpartsrisiko i kapitalforvaltningsvirksomheten følges opp gjennom kredittlinjer overfor enkeltdebitor basert på kredittvurderingsselskapers klassifisering supplert med egne analyser.

Den forsikringstekniske risiko for konsernet følger tariffen som er meldt til myndighetene. Disse tariffene bygger på statistisk erfaringsmaterieill.

Rune Bjerke
Konsernsjef Hafslund ASA

Knut G. Heje
Konsernsjef Agra Gruppen

Grace Reksted Skaugen
Konsulent

Internkontrollrapportering inngår som en integrert del av selskapets strategi- og planprosess. Kritiske operasjonelle risiki identifiseres og vurderes. Nødvendige kontroll- og forbedringstiltak iverksettes og rapporteres for de enkelte selskap. Et sammen- drag fremlegges årlig for styret. Internrevisjonen avgir kvartals- vise rapporter til styret.

Kapitalforhold

Konsernets egenkapital ble redusert med 1 081 millioner kroner til 8 536 millioner kroner i 2002. Pr. 31.12.2002 utgjorde fri egenkapital i Storebrand ASA 4 668 millioner kroner. Konsernets kapitaldekning var på 16,0 prosent ved utgangen av 2002, en økning på 3,1 prosentpoeng fra året før. Storebrand ASA utstedte i mars 2002 en "exchangeable bond" på 160 millioner Euro i det internasjonale obligasjonsmarkedet. Gjennom dette styrket Storebrand likviditeten og økte løpetiden på utestående lån. En "exchangeable bond" er et konvertibelt lån, hvor investorene har en mulighet til å veksle hovedstolen av lånet til aksjer i et annet selskap enn utsteders. I dette tilfellet i Orkla ASA.

I desember tok Storebrand ASA opp et fem års lån i det norske obligasjonsmarkedet på 1,5 milliarder kroner for delvis refinansiering av et utestående lån på 1,8 milliarder med forfall i juni 2003.

Storebrand ASA hadde totale likvide eiendeler på 1,9 milliarder kroner ved utgangen av året og har i tillegg en langsiktig utruk- ket kredittfasilitet på 225 millioner Euro.

I 2002 har fokus på selskapets finansielle soliditet økt som følge av turbulensen i finansmarkedet. Storebrand Livsforsikring har ratingen A- og A2 (negative outlook) fra henholdsvis Standard&Poor's og Moody's. Storebrand Bank og Storebrand ASA har begge ratingen Baa 1 (negative outlook) fra Moody's. Storebrand ASA har ratingen BBB- fra Standard&Poor's. Finansbanken har ratingen BBB fra Fitch Ratings.

Personal og organisasjon

Storebrands overordnede personalmålsetting er å sikre at konsernet til enhver tid tiltrekker, beholder og utvikler kvalifiserte, motiverte og forandringsdyktige ansatte.

Ved utgangen av året var det i konsernet 1 337 årsverk, mot 1 473 ved årets begynnelse. Gjennomsnittsalderen er 41 år og gjennomsnittlig ansiennitet er 10 år. Alle medarbeidere i Storebrand er likeverdige, uavhengig av kjønn, alder, funksjons- hemming, trosbekjennelse, kulturelle forskjeller og seksuell leg- ning. Bemanningen er i dag balansert sammensatt med en god blanding av erfarne og yngre medarbeidere av begge kjønn. Konsernet har som mål å få flere kvinner i lederstillinger og andelen kvinnelige ledere økte i perioden 1999 - 2002 fra 25 prosent til 36 prosent. Storebrand har i flere år deltatt i Administrativt Forskningsfonds mentorprogram for kvinner og alle lederutviklingsprogrammer skal ha en jevn kjønnsmessig sammensetning.

Storebrand prioriterer leder- og medarbeiderutvikling og har flere programmer som ivaretar dette. Blant annet ble det i 2002 etablert et eget lederutviklingsprogram for erfarne ledere. Storebrand har et anerkjent konsernturnee-program som de siste to årene er kåret til Norges beste innen finansnæringen.

Storebrands interne trivselsundersøkelse (desember 2002) viser at 94 prosent trives i jobben sin. Det er en fremgang fra siste undersøkelse i 1999 (91 prosent). Samtidig er det gitt gode innspill fra de ansatte på forbedringsområder som tas med i videre oppfølging.

Den 15. februar 2002 inngikk Storebrand som første bedrift i finansnæringen samarbeidsavtale med trygdeetaten om "inkluderende arbeidsliv". Storebrands mål med avtalen er å sette ytterligere fokus på selskapets systematiske arbeid innen helse, miljø og sikkerhet, og i særdeleshet forhold som vedrører

arbeidsmiljø, sykefravær og seniorpolitikk. Sykefraværet i konsernet utgjorde i 2002 totalt 3,9 prosent, mot 3,6 prosent i 2001. Selskapet var ikke utsatt for meldte personskader, materielle skader eller ulykker av betydning i 2002.

Forretningsmessig samfunnsansvar

Forretningsmessig samfunnsansvar og miljø har vært på Storebrands dagsorden i mange år. Selskapet startet med miljøplaner og rapporteringer i 1995. Handlingsplan for forretningsmessig samfunnsansvar finnes i sin helhet på www.storebrand.no/fsa. Hovedsatsingsområdene og rapportering fra 2000-2002 er nærmere beskrevet på side 40 i årsrapporten.

Storebrands miljøpåvirkning: Storebrands påvirkning av det ytre miljø gjelder i hovedsak energi og papirforbruk, avfall og transport. Vårt mål er å redusere denne miljøbelastningen. Et redusert material- og energiforbruk vil begrense miljøpåvirkningen og i tillegg gi kostnadsbesparelser.

Til oppvarming ved Storebrands hovedkontor benyttes kun fjernvarme og egengjenvunnet varme, og det er derfor ingen direkte CO₂-utslipp forbundet med energiforbruket. Det er installert kjøling basert på bruk av sjøvann for å redusere energiforbruket. For å redusere papirforbruket gjennomføres det holdnings- og skapende arbeid internt i Storebrand. Mulighetene for å kopiere og skrive ut samtidig er blitt forbedret ved skifte av utstyr. Alt vesentlig avfall kildesorteres. Brukt elektronisk utstyr blir enten resirkulert eller gjenvunnet.

Styrende organer

Styret har ved flere anledninger drøftet sin egen arbeidsform og prosessene rundt forberedelse og gjennomføring av styremøtene og har i 2002 gjennomført en egnevaluering. Opprettelsen av to rådgivende underutvalg, kompensasjonsutvalget og revisjonsutvalget, har økt styrets effektivitet i saksforberedelser på vesentlige områder og samtidig gitt styret mulig-

het til økt fokus på den operasjonelle virksomheten. Storebrands styringsstruktur er nærmere beskrevet under Corporate Governance på side 42.

I løpet av 2002 har Britt Rugland trådt ut av styret i Storebrand ASA etter å ha vært styremedlem siden 1995. Grace Reksten Skaugen er valgt som nytt styremedlem. I løpet av 2002 er to aksjonærvalgte medlemmer av representantskapet, Kristian Zachariassen og Tor Brandeggen, avgått ved døden. Videre har Lucy Smith, Svein Rennemo, Sandra Riise og Anders Renolen trådt ut av representantskapet. Brit Hoel som tidligere var vara-representant for de aksjonærvalgte medlemmene er valgt inn som fast medlem. Videre er Harriet Hagan, Christen Sveaas og Barbara Thoralfsson valgt inn som nye medlemmer. Finn Jebsen er valgt inn som nytt varamedlem. Det har ikke vært endring i kontrollkomiteens sammensetning. Styret takker de medlemmene som er gått ut for verdifull innsats for selskapet.

Fremtidsutsikter

Storebrands kjernevirksomhet er fokusert mot langsiktig sparing, kapitalforvaltning og personlig risikoavlastning. Storebrands resultat for 2002 ble betydelig påvirket av utviklingen i finansmarkedene. Selskapet forventer fortsatt turbulens i finansmarkedene, men gjennom selskapets aktive risiko- og porteføljestyling er sårbarheten overfor fortsatt svake kapitalmarkeder kraftig redusert. Det ventes ingen snarlig bedring i salget av aksjerelaterte spareprodukter, men den positive utviklingen i 2002 for salg av risiko- og helseforsikringsprodukter forventes å fortsette.

Fokus fremover vil være rettet mot å sikre lønnsomheten i kjernevirksomheten. Dette skal gjennomføres ved å utnytte de nye markedsmulighetene innenfor pensjons- og livmarkedet, bl.a. innen innskuddspensjonsordninger, risikodekning og helseprodukter. Den annonserte bankfusjonen gjennomføres med full kraft. Dette vil lede til nye synergier samtidig som bankens strategi vil knyttes sterkere opp mot konsernet for øvrig. Arbeidet

Nina E. Smeby (ansattevalgt)
Leder Bankproduksjon

Arild Thoresen (ansattevalgt)
Hovedtillitsvalgt

Rune Eikeland (ansattevalgt)
Regionsjef Salg Privat

med å øke effektiviseringen og spesialiseringen innen kapitalforvaltning videreføres. Samtidig vil aktiv risikostyring innen alle deler av konsernet være avgjørende for å styre selskapets likviditet og sikre soliditeten i urolige markeder. Økt behov for sparing til en aldrende befolkning, nye produkter og endringer i det norske pensjonssystemet åpner nye spennende muligheter i tiden fremover.

På tross av turbulente markeder og fusjonsprosesser har Storebrand beholdt sin sterke bedriftskultur med basis i selskapets kjerneverdier. Denne kulturen skal videreutvikles samtidig som det forretningsmessige samfunnsansvaret skal tydeliggjøres.

Anvendelse av årsresultatet i Storebrand ASA

Storebrand ASA oppnådde et årsresultat på minus 73,7 millioner kroner. I utbyttepolitikken som styret tidligere har vedtatt, er det lagt til grunn at det skal tilstrebes en relativt stabil årlig vekst i utdeling av utbytte. Videre skal utbyttepolitikken bidra til å gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning og være med på å optimalisere selskapets kapitalstruktur. Dog er det kommunisert at utbyttet normalt vil utgjøre i størrelsesorden 15-30 prosent av årsresultat etter skatt. Med bakgrunn i det negative resultatet og fastsatt utbyttepolitikk, foreslår styret at det ikke utbetales utbytte for 2002. Årsresultatet på minus 73,7 millioner kroner føres mot annen egenkapital.

Oslo, 24. februar 2003

Leiv L. Nergaard

Harald Tyrdal

Knut G. Heje

Nina E. Smeby

Halvor Stenstadvold

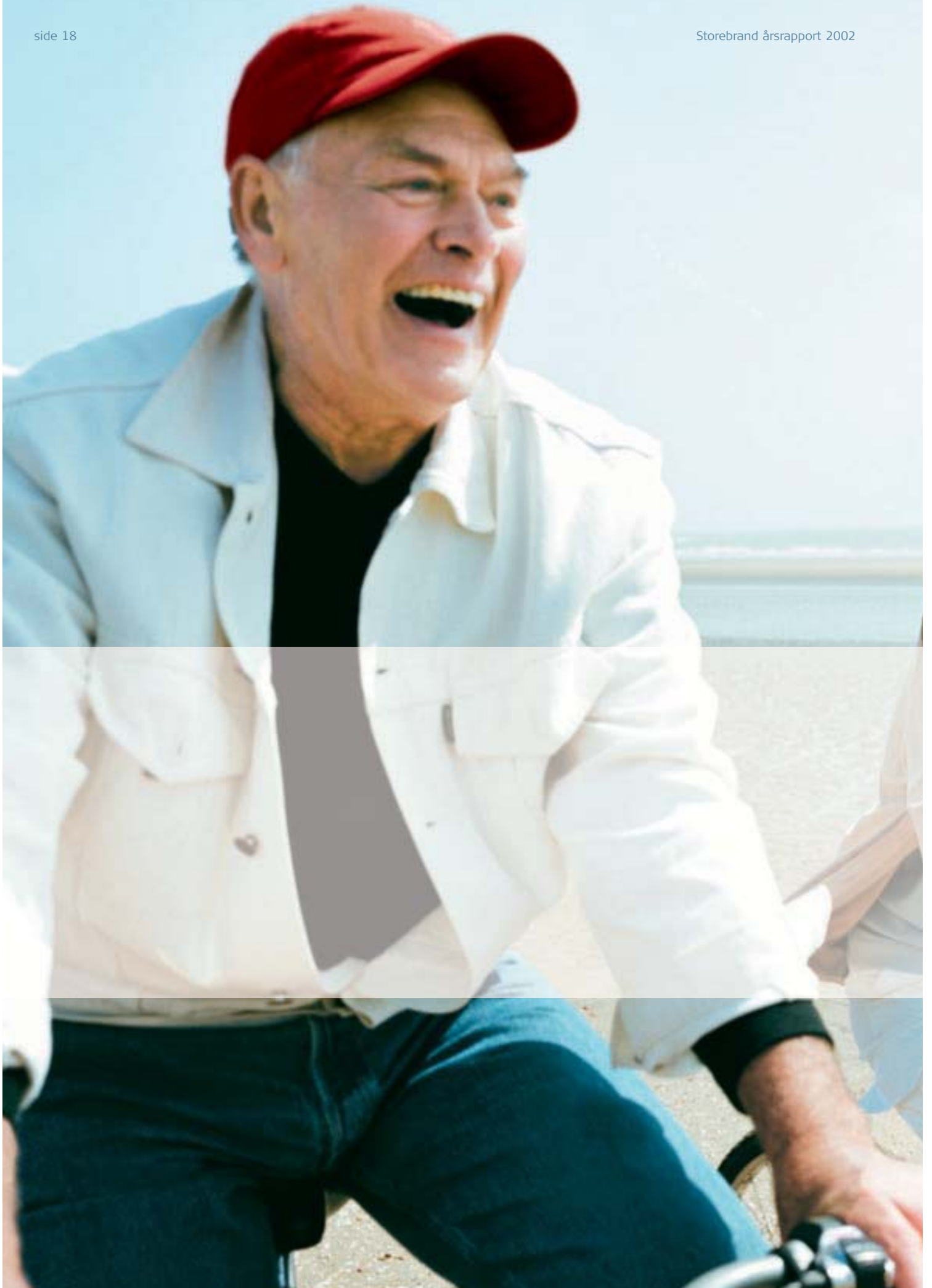
Grace Reksten Skaugen

Rune Bjerke

Rune Eikeland

Arild Thoresen

Idar Kreutzer
Administrerende direktør

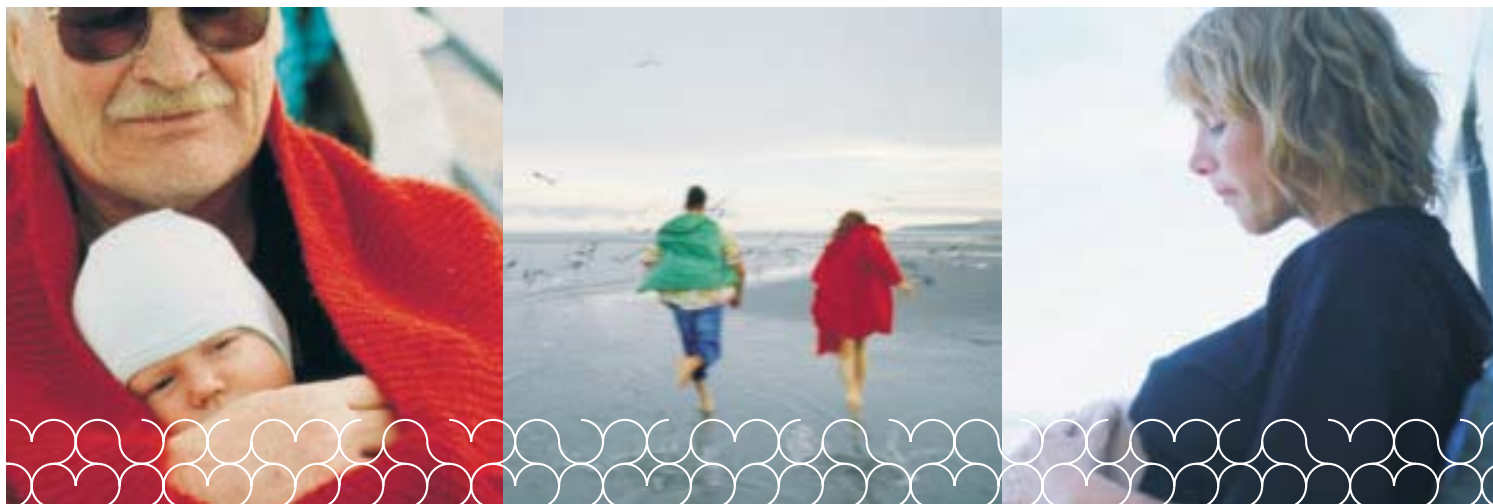

Et rikere liv for pensjonister

Å slippe økonomiske bekymringer er viktig for en god pensjonisttilværelse. Mer enn 7 000 bedrifter med over 200 000 ansatte har kollektive pensjonsordninger i Storebrand. I tillegg har nær 100 000 nordmenn sin private pensjonsordning hos oss. Om lag 170 000 pensjoner fra privatbetalte og bedriftsbetalte pensjonsordninger er under utbetaling. Vi akter å forsterke vår ledende posisjon gjennom å videreutvikle våre produkter og tjenester, og fortsatt tilby attraktive løsninger for bedrifter og enkeltpersoner.

Livsforsikring: Ledende posisjon i 2002

Storebrand Livsforsikring er størst i det norske private livsforsikringsmarkedet, med en markedsandel på 29 prosent målt i kundefond til forvaltning. De sentrale satsingsområdene er pensjon, livsforsikring og helseforsikring til privatpersoner, bedrifter og offentlige virksomheter.

Storebrand beholdt markedsposisjonen innenfor de fleste av disse områdene i 2002. I tillegg styrket selskapet stillingen innen nye satsningsområder, blant annet i markedene for offentlige pensjoner og helseforsikringer.

Lange tradisjoner

Storebrands livsforsikringsvirksomhet har røtter tilbake til 1861. Mer enn 7 000 bedrifter med over 200 000 ansatte har kollektive pensjonsordninger i Storebrand. I tillegg har nær 100 000 nordmenn sin private pensjonsordning hos oss. Om lag 170 000 pensjoner fra individuelle og kollektive pensjonsordninger er under utbetaling.

STRATEGI

Langsiktig sparing og livsforsikring

Storebrand Livsforsikring skal forsvare og videreutvikle sin posisjon som markedsleder i bedriftsmarkedet for pensjon og livsforsikring i Norge. Samtidig skal selskapet vokse i markedet for offentlige pensjoner. Dette oppnås blant annet gjennom høy faglig kompetanse, lave kostnader, aktiv risikostyring og høy kvalitet i kapitalforvaltningen.

Et av de sentrale utviklingstrekkene i bedriftsmarkedet er at om lag halvparten av bedriftene som etablerer pensjonsordning for første gang, velger innskuddspensjon. Storebrand har lyktes godt i dette markedet, som forventes å vokse kraftig også i 2003.

Et økende salg av livsforsikringer til privatmarkedet gjennom egne og eksterne kanaler forventes å gi økt lønnsomhet. Det er et godt markedspotensial for produkter som barneforsikring, behandlingsforsikring og forsikringer som utbetales ved alvorlig sykdom. Salget av helseforsikringer som gir tilgang til medisinsk behandling økte kraftig i 2002. Gunstigere skatteregler for bedrifter som kjøper slike forsikringer til sine ansatte forventes å gi en ytterligere økning i salget i 2003.

Gjennom å utvikle produkter og kundebetjening i nært samarbeid med de øvrige selskapene i konsernet, har Storebrand Livsforsikring som mål å få en økende andel av de ansatte hos våre bedriftskunder også som privatkunder.

MARKED

Tilfredsstillende vekst i bedriftsmarkedet

Storebrand hadde en tilfredsstillende vekst både innen forfalt premie og tilflyttede premiereserver for kollektiv pensjon i

2002. Forfalt premie for kollektiv pensjon økte med fire prosent, mens tilflyttede premiereserver vokste med 46 prosent sammenliknet med 2001. Aktiviteten mot bedriftsmarkedet var høy i 2002. Veksten var spesielt god innenfor småbedriftsmarkedet. Det ble inngått 247 nye avtaler om innskuddsbaserte pensjonsordninger i 2002, mot 101 nye avtaler i 2001.

Arbeidsrettsdom preget resultatet i offentlig sektor

2002 lå an til å overgå 2001 i antall flyttinger fra KLP til de private pensjonsleverandørene. En dom i Arbeidsretten 8. oktober 2002 krevde at de private pensjonsleverandørene ble innvilget dispensasjon for å fortsatt kunne tilby pensjon til kommunene. Tariffpartene, Kommunenes Sentralforbund (KS) og Norsk Kommuneforbund (NKF), falt imidlertid ned på at denne dispensasjonen ikke imøtekom hovedtariffavtalen i kommunal sektor. Dette medførte at bare fire kommuner besluttet å si opp avtalen med KLP. Av disse valgte Narvik og Båtsfjord, med samlete premiereserver på om lag 550 millioner kroner, å flytte til Storebrand. For disse to kommunene har Storebrand garantert for saksomkostninger til eventuelle nye rettssaker. Regjeringen har varslet at det i løpet av 2003 vil komme nye regler som sikrer konkurranse på like vilkår.

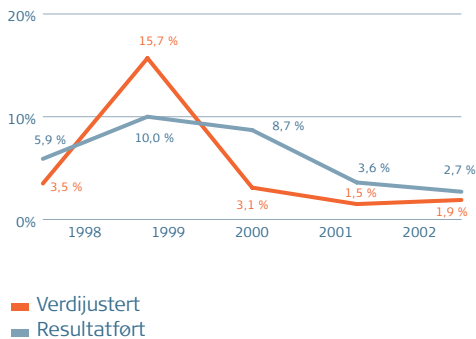
Lyspunkter i salget av livs- og helseforsikringer

Salget i privatmarkedet viste flere lyspunkter i 2002, men var i sum svakere enn forventet. For spareproduktene del skyldtes dette uroen i aksjemarkedene. For Storebrands unit linked-produkter lå salget i 2002 på samme nivå som året før, ca. én milliard kroner.

Den positive salgsutviklingen for Storebrand Helseforsikring fortsatte også i 2002. I 2001 økte salget med ca. 40 prosent, mens det i 2002 var ytterligere 35 prosent vekst. Fra 1. januar 2003 er behandlingsforsikring betalt av arbeidsgiver fritatt for skatt og arbeidsgiveravgift. Dette gir et stort markedspotensial.

Økningen i salget av livsforsikringer uten sparing ble lavere enn forventet i 2002. Nye analyser vil legge grunnlaget for en mer målrettet satsning på salg av livsforsikringer i 2003.

KAPITALAVKASTNING 1998 - 2002 (%)

Resultatført (bokført) avkastning er resultat av faste finansinntekter og hvor mye som er realisert av gevinst og tap knyttet til verdipapirporteføljen samt verdiregulering av eiendom. Verdijustert avkastning viser summen av resultatført avkastning og endringer i kursreguleringsfondet. Mens resultatført avkastning normalt er relativt stabil som følge av løpende finansinntekter, vil verdijustert avkastning variere ved endringer i markedsværdiene.

RESULTATER

Driftsresultat og premieinntekter

Driftsresultatet for 2002 viser et underskudd på 1 253 millioner kroner, sammenlignet med et underskudd på 422 millioner kroner for 2001.

Totale premieinntekter i Storebrand Livsforsikring ble 8 916 millioner kroner. Dette er en økning på fem prosent fra år 2001, da de totale premieinntektene ble 8 506 millioner kroner.

Bruk av tilleggsavsetninger/overskuddsdeling

Tilleggsavsetninger er betingede tildelte kundemidler som fungerer som risikokapital for kurssvingninger i investeringsporteføljen. Ettersom finansinntektene i 2002 ikke var tilstrekkelige til å innfri den garanterte avkastningen, anvendte Storebrand 1 012 millioner av tilleggsavsetningene. Gjenværende tilleggsavsetninger utgjør 3 034 millioner kroner. Eierne må dekke underskuddet på 241 millioner kroner.

Avkastning, soliditet og risikokapital

Sammenlignet med konkurrentene klarte Storebrand Livsforsikring seg godt i 2002. Den resultatførte finansavkastningen ble 2,7 prosent. Verdijustert avkastning for omløpsaktiva ble 1,9 prosent. Hensyntatt anleggsobligasjoner ble verdijustert avkastning 2,6 prosent.

Ved utgangen av 2002 hadde livselskapet en tilfredsstillende risikobærende evne. Solvensmarginen var 161 prosent, som er godt innenfor EU-kravene. Kapitaldekningen var i 2002 på 18,4 prosent. Kravet er åtte prosent.

Risikoresultat

Risikoresultatet ble i 2002 på 194 millioner kroner, mot 238 millioner kroner i 2001. Reduksjonen på 44 millioner kroner er relatert til gruppelivsforsikring (minus 3 millioner), individuell kapitalforsikring (minus 35 millioner) og individuell pensjonsforsikring (minus 35 millioner). Risikoresultatet for kollektiv pensjonsforsikring ble bedret med 27 millioner mens skadeproduktene viste en forbedring på 2 millioner kroner.

Kostnadsutvikling

Driftskostnadene i Storebrand Livsforsikring ble i alt 917 millioner kroner i 2002, mot 875 millioner kroner i 2001. Økningen på 42 millioner skyldes i hovedsak inflasjon og økte kostnader relatert til kundeservice. Kostnadene knytter seg til innføring av nye produkter og iverksetting av tiltak for å bedre vår kundeservice ytterligere.

Storebrand hadde også i 2002 et sterkt kostnadsfokus, og innførte blant annet lønnsfrys for ledere og mellomledere. I tillegg var det ingen individuelle lønnsvurderinger for medarbeiderne.

Målt i forhold til gjennomsnittlig kundefond hadde Storebrand i perioden 1999 til 2001 en gjennomgående forbedring i kostnadsnivået fra 0,96 prosent i 1999 til 0,94 prosent i 2000 og 0,88 prosent i 2001. Tilsvarende tall for 2002 var 0,92 prosent. Også i 2003 vil livselskapet ha et sterkt kostnadsfokus.

Forklaring - resultatanalyse

Renteresultatet er forskjellen mellom den resultatførte avkastningen og den garanterte avkastningen på kontraktene. Den gjennomsnittlige garanterte renten på forsikringskontraktene var på 3,8 prosent i 2002. Risikoresultatet fremkommer som følge av at dødelighet og uførhet i en periode avviker fra det som er forutsatt i premietarifene. Administrasjonsresultatet viser differansen mellom belastet administrasjonspremie for året og de faktiske driftskostnader.

(Se tabell Resultatanalyse – sammendrag 2002 på side 25)

Embedded value

Embedded value er nåverdien av fremtidige overskudd til eier etter skatt, og er basert på best mulig anslag av fremtidig forventet overskudd etter skatt fra bestand til eier, pluss verdi av fri egenkapital. Beregningen av Embedded value er basert på internasjonale standarder, og brukes som analyseverktøy for verdivurderinger av livsforsikringsselskaper.

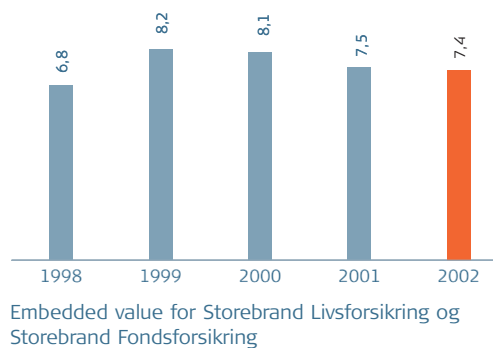
Ved utgangen av 2002 var Embedded value for Storebrand Livsforsikring og Storebrand Fondsforsikring 7,4 milliarder, en reduksjon på 0,1 milliarder kroner sammenlignet med 2001.

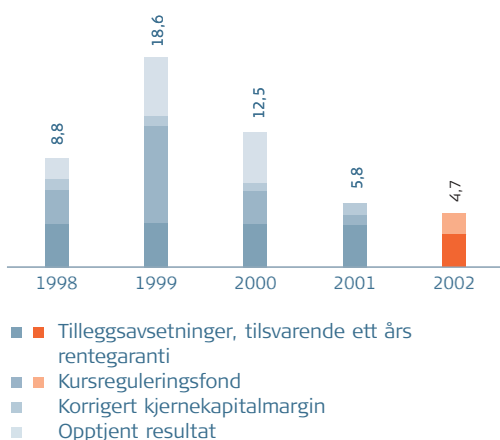
Resultat fordelt til eierne i Storebrand Livsforsikring AS

Mill. kroner	2002	2001	2000	1999	1998
Avkastning på eiers kapital			364	407	130
Egenkapitalbetjening					
av kundefond			376	387	366
Risikogodtgjørelse til eier			55		
Ekstraordinære poster				105	
Øvrig	-242	-17	41		
Total egenkapitalbetjening ¹⁾	-242	-17	836	899	496
Egenkapitalrentabilitet	-8%	-1%	28%	31%	19%

¹⁾ For Storebrand Livsforsikring konsern var resultatet -241 millioner kroner.

EMBEDDED VALUE (Mrd. kroner)

RISIKOKAPITAL (Mrd. kroner)**VIKTIGE OMRÅDER****Aktiv risikostyring**

Det norske aksjemarkedet falt i 2002 med over 30 prosent. Det globale aksjemarkedet representert ved Morgan Stanleys verdensindeks falt med nær 40 prosent i fjor, og siden utgangen av 1999 har verdensindeksen falt med over 50 prosent (målt i norske kroner). Vi må over 70 år tilbake i tid for å finne et tilsvarende kraftig og langvarig kursfall.

Det er fremdeles knyttet stor usikkerhet til videre kursutvikling i kapitalmarkedene. En slik situasjon krever et spesielt aktivt forhold til den markedsrisiko selskapet er eksponert for, og selskapets til enhver tid tilgjengelige risikokapital.

Aktiv risikostyring medfører at man på forhånd har retningslinjer for hvilke tiltak som skal fattes ved både kursfall og kursoppgang, slik at man sikrer en myk tilpasning ved store kursbevegelser. Det gjør det mulig å fortsatt være eksponert i risikable aktiva for å kunne delta i en fremtidig kursoppgang.

Storebrand har etablert nye metoder for aktiv risikostyring som viste seg å fungere godt i den krevende situasjonen selskapet befant seg i gjennom 2002.

Avkastning og aktivafordeling

	Verdijustert avkastning	2002			2001	
		Markedsverdi	Aktivafordeling %	Eksposering	Markedsverdi	Eksposering
Delportefølje (mill. kroner)	%					
INVESTERINGSAKTIVA TOTAL	1,9%	103 968				
Verdipapirer	2,2%	91 233	88,6%	86,1%	88,0%	86,6%
Aksjer	-20,0%	10 703	10,4%	8,6%	21,3%	22,2%
Obligasjoner	11,9%	5 683	5,5%	5,0%	29,7%	27,2%
Pengemarked total	7,5%	33 789	32,8%	33,1%	12,9%	13,1%
Anleggsobligasjoner	6,4%	41 058	39,9%	39,5%	24,1%	24,1%
Eiendom	7,0%	10 584	10,3%	10,2%	10,7%	10,7%
Utlån	9,0%	1 097	1,1%	1,1%	1,3%	1,3%

Eksposering hensyntar også derivatposisjoner i egne allokeringporteføljer.

Resultatanalyse fordelt pr. bransje Storebrand Livsforsikring AS

Mill. kroner	Kollektiv pensjonsforsikring	Gruppe- livs-forsikring	Individuell kapital-forsikring	Individuell pensjons-forsikring	Skade-forsikring	Totalt 2002	Totalt 2001	Totalt 2000
Finansinntekter	1 864,9	15,3	166,4	578,0	1,5	2 626,1	3 364,0	8 825,8
Garantert rente	-2 738,0	-4,3	-229,5	-748,0		-3 719,8	-3 899,2	-3 990,1
- herav tilført premiefond	-150,2			-11,3		-161,5	-217,3	-206,7
Renteresultat	-873,1	11,0	-63,1	-170,0	1,5	-1 093,7	-535,2	4 835,7
Adm.kostnader datterselskaper ^{a)}	9,7	0,1	0,8	2,9		13,5	11,0	13,0
Risikopremie	513,2	333,4	328,9	-70,9	49,5	1 154,1	1 065,7	1 050,3
Risikotilskudd	-448,5	-276,0	-245,8	99,1	-36,1	-907,3	-789,9	-814,6
Netto gjenforsikring mv.	-34,2	-19,0	-2,0	2,4	-0,5	-53,3	-37,8	-76,3
Risikoresultat	30,5	38,4	81,1	30,6	12,9	193,5	238,0	159,4
Administrasjonspremie	461,7	58,1	145,7	128,1	11,0	804,6	772,9	776,4
Driftskostnader	-508,1	-72,0	-163,9	-154,1	-18,6	-916,7	-875,1	-929,5
Administrasjonsresultat	-46,4	-13,9	-18,2	-26,0	-7,6	-112,1	-102,2	-153,1
Adm.kostnader datterselskaper ^{a)}	-9,7	-0,1	-0,8	-2,9		-13,5	-11,0	-13,0
Endring premiereserve/sikk.fond	-240,9	-0,5	-0,4	0,7		-241,1	-25,2	-55,0
Bransjeresultat brutto	-1 129,9	35,0	-0,6	-164,7	6,8	-1 253,4	-424,6	4 787,0
Til(-)/fra(+) egenkapital:								
-netto avkastning selskapskapitalen ^{b)}								-363,8
-0,40% av kundefond								-375,5
-egenkapital betjening risiko								-55,2
-øvrig						241,8	17,0	-41,1
Årsoverskudd/Underskudd						241,8	17,0	-835,6
Anvendt tilleggsavsetning	715,9		69,9	225,8		1 011,6	407,6	
Resultat til forsikringskundene						0,0	0,0	3 951,4

^{a)} Korrigert for å vise resultatanalysen som om datterselskaper var ført etter bruttometoden i stedet for egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet.

^{b)} Omfatter: Sikkerhetsfond, ansvarlig lånekapital, bokført egenkapital og gjeldsposter.

Nærmere redgjørelse for forsikringstekniske forhold er gitt i årsrapporten for Storebrand Livsforsikring AS som finnes på www.storebrand.no, velg: Om Storebrand, Nøkkeltall, Storebrand Livsforsikring.

Kapitalforvaltning: Internasjonal kvalitet i Norge

Storebrand Kapitalforvaltning tilbyr et komplett forvaltningskonsept basert på aktiv forvaltning med en spesialisert investeringsprosess. Internasjonalt konkurransedyktige spesialistprodukter og en ledende posisjon innen sosialt ansvarlige investeringer skal gjøre Storebrand Kapitalforvaltning til den foretrukne forvalteren i Norge og muliggjøre flere internasjonale forvaltningsoppdrag.

Storebrand Kapitalforvaltning forvalter 140 milliarder kroner for pensjonskasser, private og offentlige institusjoner, privatpersoner og Storebrands konsernselskaper. Norske og internasjonale kunder tilbys investeringer i diskresjonære porteføljer, et stort utvalg av norske og internasjonale verdipapirfond, herunder produkter med spesiell fokus på sosialt ansvarlige investeringer (SRI). Storebrand Kapitalforvaltning har en aktiv, global forvaltningsstil basert på fundamental analyse og ressurssterk risikokontroll.

De siste årenes utvikling i aksjemarkedene har satt hele kapitalforvaltningsbransjen på prøve. Forskjellen mellom gode og dårlige kapitalforvaltere har blitt større. Av 61 norske aksjefond som markedsføres i Norge var det kun 38 prosent som gjorde det bedre enn sin referanseindeks i 2002. Betydningen av en gjennomarbeidet og konsistent investeringsfilosofi og investeringsprosess har derfor økt.

Storebrand Kapitalforvaltning fortsatte i 2002 spesialiseringen av forvaltningsorganisasjonen. En førsteklasses forvaltning krever konstant oppfølging av den enkelte investeringsportefølje, blant annet når det gjelder håndtering av markedsrisiko, likviditet og valutasikring. Alle driftsoppgaver er nå atskilt fra arbeidet med valg av verdipapirer. Dermed øker verdiskapningen både i den løpende driften og i selve investeringsbeslutningen. Hensikten med spesialiseringen er å fokusere på områder der Storebrand Kapitalforvaltning har naturlig fortrinn i form av mennesker, region- og bransjekunnskap og hvor investeringsprosessen er velegnet.

Fallende forvaltningsvolumer har redusert inntektsbasen i kapitalforvaltningsbransjen. Siden august 2000 har midler til forvaltning i norskregistrerte aksjefond blitt redusert med 59 milliarder kroner, tilsvarende 56 prosent. Vinnere i markedet blir de selskaper som evner å tilpasse organisasjonen til stadig endrede forutsetninger. Storebrand Kapitalforvaltning begynte tidlig i 2001 å redusere kostnadene. I 2002 ble et utvidet program iverksatt for å restrukturere virksomheten til et kostnadsnivå som ligger 20 prosent under nivået i 2001.

MARKED

Sterk posisjon i svakt marked

Tegning i verdipapirfond og lønnsomheten i kapitalforvaltning er sterkt påvirket av utviklingen på verdens børser, noe grafen på neste side illustrerer.

I 2002 falt Morgan Stanley's verdensindeks for aksjer med 38,1 prosent målt i norske kroner. Den svake børsutviklingen medførte at fondsbasert sparing ble betydelig lavere enn forventet.

Markedsutviklingen har bidratt til en endret produktmiks både i privat- og institusjonsmarkedet. Kundene velger i større grad renteprodukter som gir lavere forvaltningshonorarer. I institusjonsmarkedet blir det vanligere at konsulenter bistår kundene med å velge de mest kostnadseffektive løsningene. Dette stiller i økende grad krav til skreddersyde porteføljer, nye risikokontrollsystemer og et servicenivå som legger ytterligere press på marginene i forvaltningsbransjen. Det skaper en kostnadsutfordring særlig for mindre kapitalforvaltere.

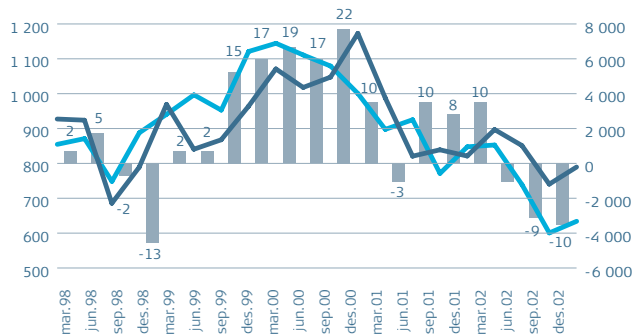
Å bevare kundeforhold var en prioritert oppgave for Storebrand Kapitalforvaltning gjennom 2002. Antall nye institusjonelle kunder økte med 21, hovedsakelig i kommunal sektor. Storebrand Kapitalforvaltning oppnådde et bruttosalg på nærmere fire milliarder kroner til institusjonelle kunder. Imidlertid medførte aksjemarkedsutviklingen at totale midler til forvaltning ble redusert fra 145 til 140 milliarder kroner i løpet av 2002.

Storebrand oppnådde netto nyttegning på 2 260 millioner kroner innen verdipapirfond. Øvrige fondsselskaper hadde en netto innløsning på 755 millioner kroner til sammen. Dette bidro til at Storebrand økte sine markedsandeler for verdipapirfond fra 10,1 prosent til 10,8 prosent. For aksjefond økte markedsandelen fra 13,0 til 14,0 prosent.

RESULTAT

Svak utvikling, bedring i sikte

Samlet resultat før skatt og engangskostnader i kapitalforvaltningsvirksomheten var 5,5 millioner kroner. Etter belastninger av engangskostnader knyttet til restrukturering på 18 millioner

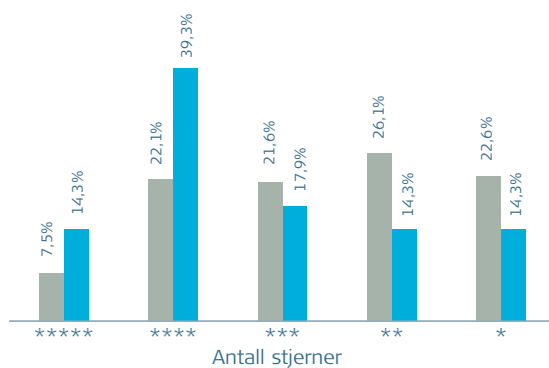
- Kvartalsvis resultat før skatt for Storebrand Kapitalforvaltning (MNOK)
- Morgan Stanley's verdensindeks (venstre akse)
- Kvartalsvis netto nyttegning i verdipapirfond (høyre akse)

kroner ble resultatet før skatt minus 12,5 millioner kroner, mot pluss 14 millioner kroner i 2001. Som del av restruktureringen er det i løpet av 2002 iverksatt tiltak som vil redusere antall årsverk fra 160 til 132.

Den negative resultatutviklingen har sterk sammenheng med betydelig fall i aksjemarkedet og lav netto sparing i aksjefond.

Markedsutviklingen har redusert forvaltningsvolumene slik at inntektsbasen er blitt betydelig redusert. Som følge av dette viste forvaltningshonorarene fra verdipapirfond en nedgang på 21 prosent fra fjoråret. Avkastningsbaserte honorarer viste en sterk fremgang fra året før, noe som forklares av gode forvaltningsprestasjoner på både aksje- og rentesiden.

RANGERING AV FOND (%)

- Storebrands rangering
- S&P gjennomsnitt

	S&P	Storebrand
Sum antall fond	597	28
Gjennomsnitt	2,66	3,25

Mill. kroner	2002	2001	2000	1999	1998
Driftsinntekter:					
Storebrand Kapitalforvaltning	185	183	212	166	95
Storebrand Fondene	87	93	118	98	84
SAI*)	14	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	286	275	330	264	179
Driftskostnader:					
Storebrand Kapitalforvaltning	-198	-177	-177	-145	-111
Storebrand Fondene	-99	-91	-90	-90	-80
SAI*)	-7	-	-	-	-
Avskrivning goodwill	-2	-	-	-	-
Sum driftskostnader	-306	-268	-267	-235	-191
Netto finans	7	6	4	6	3
Resultat før skatt	-12,5	14	67	35	-9

*) SAI = Storebrand Alternative Investeringer

Storebrand Kapitalforvaltning inkluderer selskapene Storebrand Kapitalforvaltning ASA og Storebrand Kapitalforvaltning Holding AS. Delphi Fondsforvaltning er inkludert i Storebrand Fondene fra 01.01.2002. Justert for minoritetsinteresser i Storebrand Alternative Investeringer er resultat før skatt minus 16 millioner kroner i 2002.

Avkastning

Avkastning blir en stadig viktigere konkurransefaktor. I personmarkedet viser internasjonale undersøkelser at nesten all nyttegning går til de fondene som oppnår høyest rangering, som Morningstar eller Standard & Poor's fire og fem stjerner. I institusjonsmarkedet viser undersøkelser at 0,1 prosentpoeng meravkastning i forhold til konkurrentene gir ett prosentpoeng høyere markedsandel.

Storebrand Kapitalforvaltning oppnådde jevnt over gode forvaltningsresultater i 2002. Blant annet hadde 68 prosent av de eksterne diskresjonære porteføljene bedre avkastning enn referanseindeksene, mens 33 av 57 fond gjorde det bedre enn sine respektive indekser målt før forvaltningsprovisjon.

Storebrand Kapitalforvaltning oppnådde meravkastning i ni av 11 porteføljer for Storebrand Livsforsikring, og samlet utgjorde bidraget 0,23 prosent utover referanseavkastningen. Innenfor aksjer var resultatene spesielt gode i Norge og i Asia-porteføljen, mens norske obligasjoner og pengemarkedsforvaltningen var positive bidragsytere på rentesiden. Det negative bidraget kom hovedsakelig fra taktiske posisjoner på amerikanske renter og fra kredittposisjoner.

Fond

Storebrand Global med Sikring ble vinneren blant alle norskregistrerte globale fond med et verdifall på 7,4 prosent sammenlignet med et fall i verdensindeksen for aksjer på 38,1 prosent målt i norske kroner. Storebrand Verdi ble det nest beste norske aksjefond i markedet. Resultatene var svake innenfor de mer vekstorienterte fondene som en naturlig konsekvens av deres valgte investeringsstrategi. Størstedelen av de internasjonale aksjefondene har slått sine sammenligningsindekser i 2002.

I gjennomsnitt er Storebrands fond høyt rangert i markedet. Det internasjonale rangeringsinstituttet Standard & Poor's har vurdert alle fond registrert for salg i Norge. Oversikten på foregående side viser resultatene for Storebrand pr. 27. desember 2002. Storebrand har 54 prosent av sine fond i kategorien fire eller fem stjerner, sammenlignet med 30 prosent for markedet generelt.

VIKTIGE OMRÅDER

Nye forvaltningsprodukter

I løpet av 2002 satset Storebrand Kapitalforvaltning på å videreutvikle eksisterende produkter og utvikle nye. I løpet av året ble produktbredden styrket på rentesiden. Et nytt team med et fremtidsrettet forvaltningskonsept for globale renter og valutaer ble etablert.

Storebrands første egenforvaltede hedgefond-i-fond, Summit Uno, ble også lansert. Målet er høy absolutt avkastning, begrenset svingningsrisiko og moderat samvariasjon med tradisjonelle aktivaklasser.

Når aksjemarkedet faller, vil markedet etterspørre fond som fokuserer på absolutt avkastning eller garantert minimumsavkastning. Et nytt fondskonsept, Storebrand Aktiv Allokering, ble lansert i 2002. Fondet fordeler midlene aktivt mellom aksje- og rentemarkedet. Forvalterne overvåker ulike markeder og plasserer pengene der de mener avkastningen blir best til enhver tid.

Driftseffektivitet

Storebrand Kapitalforvaltning innførte i 2002 automatiserte prosesser som har gitt besparelser, samtidig som feilfrekvensen er redusert. Effektiviseringen har posisjonert selskapet som den mest effektive driftsorganisasjonen i det norske forvaltningsmarkedet. Fra 1. november 2001 ble antall årsverk i driftsavdelingen redusert fra 68 til 52 og effektiviseringsprosessene fortsetter.

Det at Storebrand Kapitalforvaltning har kommet lengst i å automatisere transaksjonsprosessen, har skapt grunnlag for et nytt markedsområde. Sammen med utvalgte kunder utredes muligheten for å utføre deres driftsfunksjoner. Dermed er forutsetningene for et nytt forretningsområde skapt basert på eksisterende infrastruktur.

Internasjonalt konkurransedyktige SRI-produkter

Etterspørselen etter sosialt ansvarlige investeringer, SRI, øker både i Norge og internasjonalt. Som eneste forvalter i Norge har Storebrand Kapitalforvaltning bygd opp et eget analysemiljø innen SRI. Rangeringen baseres på å velge ut de selskapene som er best i forhold til fastsatte kriterier for sosialt ansvar. I tillegg er det negativt uttrekk av selskaper som er involvert i for eksempel alkohol, tobakk, våpen, kjernekraft og visse typer genmodifiserte organismer. Det legges også ned et betydelig arbeid for å kontinuerlig overvåke mulige brudd på menneskerettigheter.

Fondsfamilien Storebrand Principle Funds har vist seg å være konkurransedyktig internasjonalt. Fondene selges både i Frankrike, Australia, Sverige og Storbritannia.

Bank: Økt slagkraft

Storebrands bankvirksomhet har til nå vært drevet gjennom to separate banker, Storebrand Bank og Finansbanken. Høsten 2002 besluttet Storebrand å fusjonere de to virksomhetene. Fusjonen gir konsernets bankvirksomhet en samlet forvaltningskapital på omlag 29 milliarder kroner, og øker Storebrands slagkraft i det norske bankmarkedet.

Storebrand vurderte gjennom 2002 mulighetene for samordning av konsernets to bankvirksomheter, Storebrand Bank og Finansbanken. I november ble det besluttet å fusjonere de to bankene. Fusjonen forventes å være gjennomført i mars 2003, med regnskapsmessig effekt fra 1. januar 2003.

Den fusjonerte bankens navn er Storebrand Bank ASA. Finansbanken videreføres som eget varemerke for deler av bankens kundesegmenter. Fusjonen realiserer betydelige kostnadsbesparelser, blant annet gjennom samordning av funksjoner og reduksjon av antall årsverk.

STRATEGI

Viderefører konseptene

Fusjonen knytter Storebrands bankstrategi nærmere opp mot konsernets overordnede strategi. Storebrand Bank ASA skal utvikles på grunnlag av de to bankenes kompetanse, kundemasse, produkt- og tjenestespekter.

Den nye banken vil henvende seg til det norske privatmarkedet, samt til Storebrand-konsernets næringskunder. Banken skal utvikle og selge finansielle løsninger til privatpersoner og utvalgte næringskunder, samt særskilt formuende privatpersoner.

For Storebrands kunder betyr fusjonen en større og bedre bankforbindelse, med flere produkter å velge blant og fortsatt personlig oppfølging og rådgivning.

Ett ansikt mot kundene

Storebrand Bank har siden 2000 hatt en egen enhet med ansvar for Storebrand-konsernets salg og kundebetjening mot privatmarkedet. Enheten er en felles distribusjonsplattform for alle produktselskapene i konsernet, med koordinert markedsstrategi og ett ansikt mot kundene.

Storebrand Bank i 2002

Storebrand Bank har et samlet ansvar for Storebrands funksjoner relatert til rådgivningsbasert salg og kundebetjening i massemarkedet og velstående-segmentet innen sparing, bank og forsikring. I tillegg distribuerer Storebrand Bank produkter fra

eksterne leverandører. Storebrand Bank har ved utgangen av året om lag 140 finansielle rådgivere fordelt på finansielle sentra og kontorer ut over hele landet, samt 20 firmaagenter. Banken har i tillegg en ledende Internett-tjeneste og et telefonbasert kundebetjeningsmiljø med 35 rådgivere.

Finansbanken i 2002

Finansbanken er en spesialbank for formuende privatpersoner og utvalgte deler av næringslivet. Finansbanken tilbyr spesialkompetanse innen kreditt og finansiering av prosjekter, primært innen eiendomsutvikling samt formuesforvaltning.

MARKED

I personkundemarkedet har Storebrand en sterk posisjon på flere produktområder. Markedsandelen er 31 prosent innenfor tradisjonell livsforsikring og 27 prosent innenfor unit linked-produkter. Storebrand Fondenes samlede markedsandel for aksjefond var 22 prosent av brutto nytegning og 13 prosent av bestand ved utgangen av 2002. Netto nytegning i aksjefond var 696 millioner kroner, mot minus 1 725 millioner kroner for totalmarkedet.

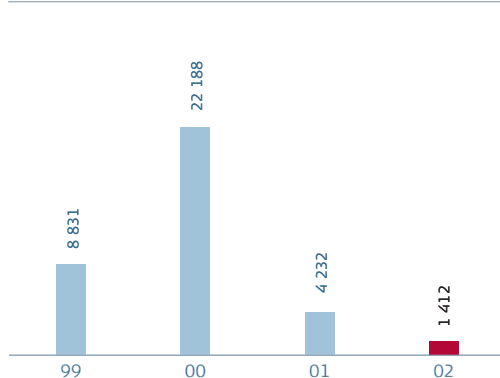
Vanskelig sparemarked

Den negative utviklingen i sparemarkedet i 2001 fortsatte gjennom hele 2002. Dette kan illustreres med utviklingen i netto tegning av verdipapirfond, der reduksjonen i 2002 var på hele 60 prosent. I samme periode falt Oslo Børs med 31 prosent.

Til tross for krevende og turbulente finansmarkeder klarte Storebrand Bank å bedre driftsresultatet med vel 130 millioner kroner fra 2001. Banken befestet sin markedsposisjon innen aksjeeksponerte spareprodukter samt personrisiko. Salget av risikoprodukter økte med 23 prosent i forhold til året før, mens de svake finansmarkedene ga utslag i lavt sparesalg. Utlån økte med fire prosent og innskudd med 14 prosent i løpet av 2002.

Lavere omsetning i eiendomsmarkedet

Finansbanken finansierer eiere og leietakere i nærings- og boligmarkedet, hovedsakelig i Oslo og Akershus. Omsetningshastigheten for ordinære boliger i dette området gikk ned i 2002, mens etterspørselen forventes å være stabil i 2003.

NYTEGNING I VERDIPAPIRFOND (Mill. kroner)

Netto nyttegning i norsk- og utenlandsregistrerte verdipapirfond for hele markedet.

Markedet for næringsseiendom fikk et stort verdifall i leienivå i 2002. Omsetningshastigheten har gått ned, mens etterspørselen etter de beste objektene fortsatt er god.

Aktører i markedet signaliserer at den største nedgangen i leienivå antakelig er over. Utleiemarkedet anses fortsatt som usikkert inntil økonomien igjen viser vekst.

RESULTATER**STOREBRAND BANK****Sterkt forbedret resultat**

Storebrand Bank konsern oppnådde et årsresultat før skatt på minus 39,5 millioner kroner i 2002. Eierandelen i Acta ble nedskrevet med 15,1 millioner kroner i 2002. Når resultateffekter av Acta og Storebrand Finans holdes utenfor, er resultat før skatt minus 26,1 millioner kroner, mot minus 156,9 millioner kroner i 2001. Det ble satt av 20,8 millioner kroner i 2002 for forventede kostnader til omstilling i 2003.

Andre driftsinntekter består hovedsakelig av provisjonsinntekter fra distribusjon av livsforsikring, fondsforsikring, verdipapirfond og strukturerte produkter. Reduksjonen i inntektene relatert til salg av spareprodukter skyldes lavere salg og reduksjon i portefølje til forvaltning forårsaket av verdifall på børsene. I løpet av året ble personal-, IT- og markedskostnader kraftig redusert.

Balanse og kapitalforhold

Forvaltningskapitalen var på 12 919 millioner kroner ved årets slutt. Innskuddsdekningen i forhold til lån økte til 65 prosent fra 59 prosent året før. I tillegg til ordinære bankinnskudd har Storebrand Bank innskudd i form av obligasjoner utstedt til egne kunder i forbindelse med salg av strukturerte produkter. Når det tas i betraktning, er innskuddsdekningen på 78 prosent. Storebrand Bank har en sunn fordeling mellom kortsiktig og langsiktig fremmedkapital. Ansvarlig kapital utgjorde 737,8 millioner kroner og består utelukkende av kjernekapital.

Netto rentemargin utviklet seg positivt fra 1,49 prosent i 2001 til 1,65 prosent i 2002. Bedringen skyldtes hovedsakelig økte

marginer på lån og brukskonto som delvis motvirkes av lavere salg og inntekt fra strukturerte produkter.

Nøkkeltall Storebrand Bank konsern*)

Mill. kroner	2002	2001	2000
Netto renteinntekter	214,7	176,1	177,8
Andre driftsinntekter	213,8	255,1	355,4
Driftskostnader	443,7	579,2	543,0
Driftsresultat	-15,2	-148,0	-9,8
Resultat før skatt	-26,1	-156,9	-13,5
Innskudd fra kunder	7 417	6 479	5 666
Sertifikat- og obligasjonslån	3 867	4 848	3 799
Utlån	11 498	11 038	9 157
Ansvarlig kapital	738	768	779
Forvaltningskapital	12 919	12 785	11 310
Kapitaldekning	9,71%	10,44%	12,50%
Netto rentemargin	1,65%	1,49%	2,00%

*) Rensket for resultateffekter av Storebrand Finans og Acta

FINANSBANKEN

Store tapsavsetninger og restruktureringskostnader

Finansbanken ASA konsern oppnådde i 2002 et resultat før restruktureringskostnader, nedskrivninger og utlånstap på 114,5 millioner kroner. Dette utgjør 0,63 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Restruktureringskostnader og -avsetninger utgjorde 25,9 millioner kroner og nedskrivninger av goodwill og anleggsmidler i forbindelse med restrukturering 45,1 millioner kroner. Tapsavsetninger utgjorde 401,3 millioner kroner. Banken hadde tap på verdipapirer som anleggsmidler på 50,8 millioner kroner, herunder tap på 31,3 millioner kroner i forbindelse med salget av E*Trade Norge. Resultat før skatt utgjorde dermed minus 408,5 millioner kroner. Etter en skatteinntekt på 85,4 millioner kroner fikk konsernet et resultat på minus 323,2 millioner kroner, tilsvarende en negativ egenkapitalavkastning på 24,7 prosent.

Konsernet hadde i 2002 en nedgang i utlån til kunder på 17,3 prosent, spesielt innen shipping og verdipapirfinansiering.

Resultatregnskap

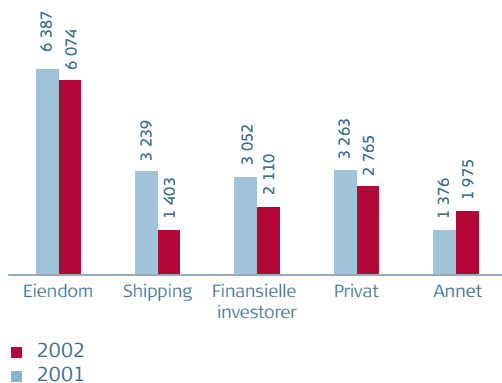
Netto renteinntekter beløp seg til 388,3 millioner kroner, som gir en rentenetto i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital på 2,14 prosent. Rentenettoen utviklet seg negativt gjennom året som følge av reduksjonen i brutto utlån og vekst i volumet av engasjementer der renter ikke inntektsføres.

Andre driftsinntekter utgjorde totalt 44,7 millioner kroner. Utviklingen var negativ gjennom 2002. Urolige finansmarkeder påvirket andre driftsinntekter negativt gjennom lavere salg av spare- og fondsprodukter. Som en følge av markedsforholdene ble også forvaltningsområdet betydelig omstrukturert.

Driftskostnadene utgjorde totalt 389,5 millioner kroner, eller 2,15 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, tilsvarende 89,9 prosent av samlede driftsinntekter (61,8 prosent i morbank). I løpet av 2. kvartal ble det ført engangskostnader og foretatt nedskrivning av goodwill på 25,3 millioner kroner knyttet til omorganiseringen av forvaltningsområdet. I forbindelse med den vedtatte fusjonen med Storebrand Bank og omorganiseringer i Finansbanken A/S Danmark og Finansbanken Formuesforvaltning, ble det i 4. kvartal 2002 gjort avsetninger og nedskrivninger på anleggsmidler på totalt 25,0 millioner kroner. Det ble også gjort en nedskrivning av goodwill i Finansbanken A/S Danmark på 20,7 millioner kroner. De kostnadsreducerende tiltakene ga positive effekter på kostnadsutviklingen gjennom 2. halvår og det forventes en ytterligere bedring av kostnadsbildet gjennom 2003.

Balansen

Brutto utlån til kunder hadde gjennom året en nedgang på 2 991 millioner kroner, tilsvarende 17,3 prosent. Reduksjonen er blant annet en følge av den tidligere signaliserte reduksjonen i bankens eksponering mot shipping. Shippingporteføljen ble redusert med 1 836 millioner kroner til 1 403 millioner kroner. Banken reduserte også sin eksponering mot verdipapirfinansiering og i noen grad mot eiendomssegmentet. Gjennom 2002

BRUTTO UTLÅN FINANSBANKEN (Mill. kroner)

ble det aktivt arbeidet med å bedre bankens risikostyring og redusere den totale kredittrisikoen. Brutto utlån til kunder pr. 31.12.02 utgjorde 14 326 millioner kroner.

Balansen ble gjennom året redusert i takt med reduksjonen i utlånsporteføljen. Innskudds-/utlånsratioen utgjorde ved årsskiftet 40 prosent. Banken har en balansert fundingstruktur og baserer sine innlån på ordinære kundeinnskudd, utleggelse av egne verdi-papirer, innlån i det norske pengemarkedet og innlån fra det internasjonale bankmarkedet. Banken har kommitterte ubenyttede trekkfasiliteter tilsvarende 2 187 millioner kroner. Forvaltningskapitalen var ved utgangen av året 15 641 millioner kroner.

Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Konsernets ansvarlige kapital ved utgangen av 2002 var 1 647 millioner kroner. Tilsvarende tall for morbanken var 1 705,7 millioner kroner. Dette tilsvarer en kapitaldekning på 12,2 prosent (13,1 prosent i morbanken) og en kjernekapitaldekning på 8,3 prosent (9,1 prosent i morbanken). Finansbanken ASA gjennomførte i september 2002 en rettet emisjon mot Storebrand ASA på 235 millioner kroner.

Mislighold, tap på utlån og overtatte eiendeler

Misligholdsvolumene brøt i 4. kvartal den negative trenden fra 1. til 3. kvartal. Brutto misligholdte og tapsutsatte lån utgjorde ved utgangen av året 2 242 millioner kroner, hvorav 1 019 millioner kroner var lån hvor renter ikke inntektsføres. Netto misligholdte og tapsutsatte lån etter spesifiserte tapsavsetninger på 492 millioner kroner utgjorde 1 750 millioner kroner, og tilsvarer 12,2 prosent av brutto utlån.

Netto avsetninger til tap i 2002 utgjorde 401,3 millioner kroner. De totale uspesifiserte avsetningene utgjorde ved utgangen av året 296,8 millioner kroner, tilsvarende 2,1 prosent av brutto utlån.

Banken hadde ved utgangen av året overtatte eiendeler på 12,6 millioner kroner.

Nøkkel tall Finansbanken konsern

Mill. kroner	2002	2001	2000
Netto renteinntekter	388,3	447,2	401,1
Andre driftsinntekter	44,7	139,1	161,7
Driftskostnader	-389,5	-357,9	-250,1
Resultat før tap	43,5	228,3	312,7
Tap på utlån, garantier mv.	-401,3	-302,1	-294,9
Gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler	-50,8	0,1	-
Resultat før skatt	-408,5	-73,7	17,8
Innskudd fra kunder	5 782,2	7 420,7	8 381,2
Sertifikater og obligasjonslån	4 029,3	5 588,2	5 209,8
Brutto utlån	14 326,0	17 317,3	16 924,8
Ansvarlig lånekapital	524,0	544,4	542,8
Forvaltningskapital	15 641,3	19 702,7	20 098,0
Kapitaldekning	12,16%	10,70%	9,73%
Kjernekapitaldekning	8,29%	7,42%	6,49%
Rentenetto i % av gj. forv.kapital	2,14%	2,21%	2,28%

VIKTIGE TILTAK**Lønnsomhetsforbedring**

Storebrands bankvirksomhet arbeidet i 2002 med lønnsomhetsforbedrende tiltak, og begge bankene har vært gjennom store omstillinger.

I Storebrand Bank ble det iverksatt omfattende forbedringsprosesser siste halvår 2001. Som en følge av dette ble antall årsverk kraftig redusert i løpet av 2002. Reduksjonen ble hovedsakelig foretatt i støtteapparatet, men også antall finansielle rådgivere ble noe redusert. Antall ansatte totalt i Storebrand Bank ble redusert med 62 til 384 ved utgangen av året. Forbedringsprosessene bidro til kostnadsreduksjoner i Storebrand Bank AS på til sammen 137 millioner kroner i forhold til 2001.

Også i Finansbanken ga omstrukturering og nedbemanning, i tillegg til avvikling av en rekke kostnadsdrivende prosjekter og aktiviteter, betydelige kostnadsbesparelser som gir full effekt fra 2003. Bemanningen ble redusert med 42 årsverk i 2002.

Finansbanken hadde ved årets slutt om lag 130 ansatte i Norge, mot om lag 175 ansatte på samme tid i 2001.

Endret salgspokus

Storebrand Banks brede produktspekter gjør det mulig å endre salgspokus for å motvirke inntektsbortfall når sparemarkedene er svake. Av den grunn ble salget i 2002 dreid i retning av sparing med garantert avkastning og salg av risikodekninger.

For Finansbanken var 2002 preget av omfattende arbeid med utlånsporteføljen, spesielt innen shipping og finansielle investorer. Samtidig ble forvaltningsvirksomheten omstrukturert og redusert. Bankens kontorer i Bergen og Sandefjord ble avviklet og virksomheten er konsentrert til Oslo.

Oppryddingen i utlånsporteføljen samt den negative markedsutviklingen gjorde det nødvendig med betydelig økte tapsavsetninger og oppbygging av reserver for å møte usikkerheten i porteføljen.

Økt slagkraft

I 2002 ble det arbeidet hardt med å realisere planene som ble lagt i 2001. I løpet av året ble det iverksatt ytterligere initiativ for å effektivisere og tilpasse kostnadene til reduserte inntektsnivåer.

De viktigste initiativene var å fusjonere Storebrand Bank med Finansbanken, samt ytterligere styrke enheten for salg og kundebehandling mot privatmarkedet. Målet med bankfusjonen er å styrke konsernets slagkraft i bankmarkedet og realisere betydelige kostnadsbesparelser.

Salg og kundebehandlingsenheten har ansvar for konsernets salg og kundebehandling i personkundemarkedet. Enheten omfatter Storebrands finansielle rådgivere, kundesenter, samt salgssøtøtte og markedsføring.

Skadeforsikring

Hovedtrekk

- Kraftig resultatforbedring i 2002
- Driftsresultat på minus 250 millioner kroner mot minus 767 millioner kroner i 2001
- Combined ratio i If er forbedret fra 113,1 prosent (proforma) i 2001 til 106,1 prosent i 2002

Skadeforsikringsvirksomheten i Storebrand omfatter Storebrand Skadeforsikring AS (Storebrand Skade), If Skadeförsäkring AB (If) og Fair Forsikring (Fair) som eies med henholdsvis 100 prosent, 22,47 prosent og 50 prosent av Storebrand ASA. Storebrand Skade eier 100 prosent i Oslo Reinsurance Company ASA (Oslo Re).

I 1999 gikk Storebrand Skade og Skandia sammen om å etablere If. Samtidig ble skadeforsikringsvirksomheten i begge selskaper overført til If. Storebrand Skade gikk dermed over fra å være et operativt skadeforsikringsselskap, med hovedvekten av virksomheten i Norge, til å ha en 44 prosents eierandel i Nordens største skadeforsikringsselskap.

Sampos skadeforsikringsvirksomhet gikk med virkning fra 2. januar 2002 inn som en del av If. Ved dette styrket If sin posisjon som Nordens desidert største skadeforsikringsselskap. Markedsandelene i Norge, Sverige, Finland og Danmark er henholdsvis 31,4, 26,0, 34,0 og 5,3 prosent. Selskapet har 7 582 ansatte ved utgangen av 2002. Eierskapet i If er fordelt på følgende måte:

Selskap	Eierandel
Sampo	38,05
Storebrand	22,47
Skandia	19,36
Varma-Sampo	10,06
Skandia Liv	10,06
	100,00

Fair Forsikring AS driver direkte skadeforsikringsvirksomhet i det danske privatmarkedet. Selskapet ble etablert i november 1998. Selskapet har på kort tid etablert seg som en aktør som blir lagt merke til i det danske markedet, og er i god vekst.

Storebrand Skadeforsikring AS solgte sin eierandel i If til Storebrand ASA i desember 2002. Transaksjonen er godkjent av Kredittilsynet og Finansdepartementet. Konsernets gjenværende run-off virksomhet (avvikling av skade- og reassuransforsikring), herunder eierskapet i Oslo Re, videreføres i Storebrand Skade. Hovedformålet med transaksjonen er å klargjøre for ytterligere restrukturering av Storebrand Skadeforsikring, som ikke inngår i kjernevirksomheten i Storebrand. Oslo Re driver i hovedsak avvikling av egen reassuransforretning og administrasjon av andre selskapers avviklingsforretning.

Finansiell gjennomgang

Årsresultatet 2002 i skadeforsikringsvirksomheten utgjorde 125 millioner kroner mot minus 566 millioner kroner i 2001. Driftsresultatet 2002 utgjorde minus 250 millioner kroner mot minus 767 millioner kroner i 2001. Resultatet er ikke tilfredsstillende, men kraftig forbedret sammenlignet med i fjor. Den positive resultatutviklingen skyldes bedre resultater i If, Fair og Oslo Re.

Eierandelen i If regnskapsføres i henhold til egenkapitalmetoden, og eierandelen i Fair regnskapsføres i henhold til brutto-metoden. Utvidelsen av If med Sampos skadevirksomhet ble regnskapsført som en transaksjon med gjennomføringstidspunkt 2.1.2002 med samlet resultatteffekt tilnærmet null i Storebrands regnskap.

Ifs resultat i 2002 er preget av positiv utvikling i forsikringsresultatet og svak finansavkastning. Driftsresultatet i If utgjorde minus SEK 2 080 millioner i 2002 (100 prosent i henhold til svenske regnskapsprinsipper – SGAAP). Combined ratio utgjorde 106,1 prosent i 2002 sammenlignet med 113,1 prosent i 2001 (proforma). Effekter av premietiltak, kostnadsbesparelser og utføring i skadekostnadene forklarer den positive utviklingen i

Figur: Skadeforsikringsvirksomheten i Storebrand

forsikringsresultatene. Det er forbedring innen alle forretningsområder. Utviklingen er særlig positiv i forretningsområdene Privat og Bedrift i Norge, med combined ratio på 100,5 prosent sammenlignet med 109,3 prosent i 2001. Det er fortsatt lønnsomhetsutfordringer innenfor enkelte bransjer, eksempelvis Motor i Sverige og Norge. For øvrig er det lagt vekt på å effektivisere driften som har medført at kostnadene er uendret nominelt fra 2001 til 2002. Finansavkastningen utgjorde 2,1 prosent i 2002. Dette gjenspeiler den svake utviklingen i finansmarkedene i 2002. Risikoen i investeringsporteføljen ble redusert i løpet av 2002. Ved utgangen av 2002 utgjorde aksjeandelen i porteføljen i underkant av 10 prosent.

Øvrig driftsresultat i Storebrand Skade AS utgjorde 20 millioner kroner, ned fra 64 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak reduksjon i finansielle eiendeler i løpet av 2002. Storebrands resultatandel i Fair Forsikring utgjorde minus 43 millioner kroner, som er 19 millioner kroner bedre enn i 2001. Resultatforbedringen skyldes økt forretningsvolum og dermed lavere andel kostnader av premievolum (kostnadsprosent). Salgsveksten i 2002 var nær 100 prosent. Forretningsvolumet er imidlertid fortsatt for lavt for tilfredsstillende lønnsomhet.

Driftsresultatet i Oslo Re var 17 millioner kroner i 2002, en økning med 17 millioner kroner sammenlignet med 2001. Dette skyldes i hovedsak engangseffekter som følge av inntekstføringer av tidligere tapsførte kundefordringer og valutaeffekter. Samlede forsikringstekniske avsetninger ble redusert med 126 millioner kroner og utgjør ved utgangen av 2002 420 millioner kroner for egen regning.

Lovpålagte sikkerhetsavsetninger mv. er redusert ytterligere i 2002 med en inntekstføring på 200 millioner kroner. Ved utgangen av 2002 utgjør disse avsetningene 284 millioner kroner.

Resultat i skadeforsikringsvirksomheten

	Proforma		
Mill. kroner	2002	2001	2001
Resultatandel If	-244	-447	-769
Øvrig Storebrand Skadeforsikring	20	64	64
Storebrand Skadeforsikring AS *)	-224	-383	-705
Oslo Reinsurance Company AS	17	0	0
Fair Forsikring AS (50%)	-43	-62	-62
Driftsresultat i skadeforsikringsvirksomheten	-250	-445	-767
Endring sikkerhetsavsetning mv.	200	280	280
Resultat før skattekostnad	-50	-165	-484
Skattekostnad	175	-60	-79
Årsresultat i skadeforsikringsvirksomheten	125	-225	-566

*) I tillegg kommer 17 millioner kroner i gevinst ved salg av If-andeler.

Finansielle nøkkeltall i If

	Proforma*)		
Mill. svenske kroner/S GAAP	2002	2001	2001
Opptjent premie	32 789	30 271	22 237
Erstatningskostnader	-27 985	-27 409	-20 531
Driftskostnader	-6 815	-6 815	-5 121
Forsikringsresultat	-2 011	-3 953	-3 415
Finansresultat	690	1 692**)	1 106
Driftsresultat	-2 080	-3 175	-2 752
Skadeprosent	85,3%	90,6%	92,3%
Kostnadsprosent	20,8%	22,5%	23,0%
Combined ratio	106,1%	113,1%	115,3%
Totale eiendeler	95 469	93 783	60 908
Investeringsportefølje	68 965	65 576	42 080
Net asset value	17 870	18 098	7 433

*) Proforma inkluderer Sampos skadeforsikringsvirksomhet som inngår i If fra 02.01.2002.

***) Investeringsresultatet består av faktisk investeringsresultat i If og estimat på avkastningen i porteføljen som overføres fra Sampo Skade. Samlet avkastning er 2,5%.

Pådriver for bærekraftige investeringer

Stadig flere kunder forventer at deres leverandører har en gjennomført etisk forretningspraksis. I Storebrand har vi etablert samfunnsansvar som en av pilarene vi bygger vår virksomhet på, og handlingsplanene på dette området griper inn i det meste vi gjør. For eksempel har Storebrand Livsforsikring, som første livselskap i Norge, innført samfunnsansvarlige kriterier for alle investeringer i norske og internasjonale aksjer.

Forretningsmessig samfunnsansvar

For Storebrand er satsingen på forretningsmessig samfunnsansvar en langsiktig strategi som er forankret i selskapets visjon og verdier. Forretningsmessig samfunnsansvar innebærer at vi ønsker å legge både økonomiske, sosiale og miljømessige vurderinger til grunn for styringen av vår virksomhet.

Det som begynte med en miljørapport i 1995, ble i 2000 utvidet til en handlingsplan for forretningsmessig samfunnsansvar for 2000-2002. Erfaringene og rapporteringen fra den handlingsplanen dannet grunnlaget for utarbeidelsen av en ny handlingsplan for 2003-2004.

Ett steg videre

Den nye handlingsplanen er på flere punkter annerledes enn forgjengeren. Vi ønsker nå å inkludere hele vår virksomhet i handlingsplanen, med konkrete mål for gjennomføring og oppfølging. Vi vil rapportere langs en tredelt bunnlinje (triple bottom line) hvor både økonomi, miljøpåvirkning og sosialt ansvar står i fokus, og har tatt utgangspunkt i det internasjonalt anerkjente rapporteringsverktøyet Global Reporting Initiative (GRI). I tillegg har vi valgt å bygge opp planen basert på forholdet til Storebrands viktigste interessentgrupper; ansatte, kunder, eiere, leverandører og det nasjonale og internasjonale samfunnet. Et annet moment er at den forrige planen var treårig, mens denne er toårig. Dette sikrer bedre koordinering og oppdatering i forhold til konsernets løpende forretningsdrift.

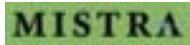
Handlingsplanen er for Storebrand et viktig redskap i arbeidet med å sette konkrete mål for hva det forretningsmessige samfunnsansvaret betyr for virksomheten. Gjennom planen vinner vi stadig ny erfaring med hvordan vi på ulike måter kan bidra til en mer bærekraftig utvikling. Dette er en prosess som tar tid, og hvor vi prøver, feiler og lærer underveis. Med planen for 2003-2004 går vi ett steg videre i forhold til å integrere samfunnsansvar i hele virksomheten.

Involvering av interessenter

Ved å la ulike interessenter få innsyn i våre satsingsområder, resultater og rutiner ønsker vi å bidra til økt åpenhet om forretningsmessig samfunnsansvar i finansnæringen. Vi søker aktiv dialog med våre interessentgrupper for å få nye ideer og innspill til hva vi bør gjøre annerledes og hva de forventer av oss. Noen ganger er dialogen organisert gjennom spørreundersøkelser eller ulike diskusjonsfora, mens den andre gangen skjer gjennom uformelle samtaler og diskusjoner.

For å få innspill til handlingsplanen for 2003-2004 inviterte vi i høst ulike interessenter til en heldags konferanse hvor forskjellige problemstillinger innenfor helse, etikk, sosialt samfunnsansvar og miljø sto på dagsordenen. På konferansen med tittelen "Storebrands forretningsmessige samfunnsansvar – er vi på rett vei?" fikk vi nyttige tilbakemeldinger som vi har tatt med oss i arbeidet med den nye handlingsplanen.

For en mer fullstendig beskrivelse av Storebrands ambisjoner for 2003-2004, samt rapportering innen forretningsmessig samfunnsansvar for perioden 2000-2002, se www.storebrand.no/fsa. Den nye planen kan bestilles ved å sende en e-post til samfunnsansvar@storebrand.no

"Storebrand Investments ranks among the top three world's best practice SRI fund managers"
Mistra, 2001 www.mistra-research.se

RAPPORTERING 2000-2002

Mål 1: Miljø og sosiale kriterier for kapitalforvaltning

Vi har nådd våre mål, og har blant annet utviklet et eget sett negative (dvs. utelukkende) kriterier for Storebrand Livsforsikring. Kriteriene ble brukt til å velge ut livselskapets enkeltaksjer og hele den europeiske renteporteføljen ved utgangen av 2001. Utvelgelsen er gjennomført uten at avkastningen er blitt skadelidende. Kundene har gitt oss positive tilbakemeldinger, og vi utvider satsingen i 2003, blant annet ved at Storebrand Livsforsikring utvider sine kriterier.

Mål 2: Fondssparing med bidrag til humanitært arbeid

Storebrand Fondene etablerte fondet Norges Røde Kors Global i 1999. På grunn av lav interesse for fondet ønsker Storebrand ikke å tilby slike fond til andre organisasjoner i den nærmeste fremtid.

Mål 3: Eiendomsforvaltning og –utleie

Storebrand Eiendom har initiert ulike miljøtiltak (blant annet opplæring av leietakere) for å heve miljøstandarden på alle sine kontoreiendommer. Dette har bl.a. ført til bedret innemiljø og lavere ressursforbruk i kontorlokalene. Miljøtiltakene vil bli videreført i neste planperiode.

Mål 4: Helse, livskvalitet og trygghet

Den generelle samfunnstrenden med økt uførhet har også vært merkbar for Storebrands kunder. Arbeidet med å redusere antallet nye uføretifeller hos våre bedriftskunder er så langt positivt motatt av kundene. Det vil bli utviklet nye løsninger knyttet til inkluderende arbeidsliv, forebyggende helsevern og økt livskvalitet.

Mål 5: Målrrettede miljøtiltak

Gjennom selskapet Adviso har vi stilt miljøkrav i forhold til innkjøp, husdrift og forpleining. I planperioden vil vi gjennomgå alle avtaler med underleverandører for om mulig å øke disse kravene.

Mål 6: Helse, miljø og sikkerhet

Måltall knyttet til sykefravær er nådd: 2002: 3,6 prosent, 2001: 3,6 prosent, 2000: 3,5 prosent. Dette er lavere enn hos sammenlignbare virksomheter som hadde et snitt på 5,1 prosent i 2001 (kilde: Finansnæringsens Arbeidsgiverforening). I tillegg signerte vi i 2002 en samarbeidsavtale om Inkluderende

arbeidsliv med Trygdeetaten og utviklet en egen HMS-håndbok. Vi vil videreutvikle tiltakene i den kommende perioden.

Mål 7: Satsing på ansattes utvikling og kompetansebygging

Et nytt medarbeideroppfølgings- og bonussystem er innført. Våre kompetanseprogram har fått gode evalueringer og 94 prosent av de ansatte sier de er tilfredse med Storebrand som arbeidsgiver. Dagens kompetansetilbud skal videreutvikles og vi skal sette mer konkrete mål blant annet med hensyn til prosentandel kvinnelige ledere og ansattes tilfredshet i den nye perioden. Alle ledere skal i løpet av 2004 måles i forhold til de deler av planen for forretningsmessig samfunnsansvar som de er ansvarlige for.

Mål 8: Forretningsetikk i Storebrand

Etikkhåndboken er revidert, styrebehandlet og vedtatt i februar 2001, samt gjort tilgjengelig på intra- og Internett. Storebrands konsernretningslinjer tilsier at alle ledere skal ha etikk på agendaen minst én gang pr. år, og lederne har fått opplæring knyttet til etiske dilemmaer.

Mål 9: Sponsorsamarbeid

Vi har videreutviklet det gjensidig forpliktende samarbeidet med Norges Røde Kors og MOT og avsluttet samarbeidet med Venture Cup. I 2001 ble det innledet et samarbeid med Den Norske Krefthforening. To ganger årlig deler vi ut midler til samfunnsnyttige tiltak gjennom Du kan-konkurransen. Aktiviteter for ansatte og kunder sammen med samarbeidspartnerne fører til økt effekt av samarbeidet gjennom mer entusiastiske medarbeidere. Vi ønsker å involvere ansatte og kunder enda sterkere i den nye perioden.

Mål 10: Internasjonale engasjementer

I World Business Council of Sustainable Development (WBCSD), hvor vår konsernsjef er rådsmedlem, har vi deltatt aktivt i arbeidsgruppene Young Managers Team og Sustainability in the Financial Sector. Storebrand er en av initiativtakerne til forsikringsinitiativet i UNEP (FNs miljøorganisasjon), og har hatt formannskapet i hele perioden. Gjennom vårt engasjement lærer vi av andre selskaper, deler våre erfaringer med omverdenen og kan være pådriver i finansbransjen i Norge og utlandet.

Corporate governance

Som et stort børsnotert konsern og en viktig samfunnsaktør er Storebrand opptatt av å skape et godt samspill mellom egne aksjonærer, styringsorganer, ledelse og øvrige interessenter (kunder, långivere, samfunnet, mv.) som påvirkes av Storebrands virksomhet. Nedenfor presenteres forhold som er sentrale for Corporate governance i Storebrand. Samspillet med aksjonærene er nærmere beskrevet under Aksjonærforhold på side 46. Samspillet med øvrige interessenter er beskrevet under Forretningsmessig samfunnsansvar på side 40. Storebrands utøvelse av eierskap er beskrevet under punktet Storebrands eierprinsipper nedenfor.

STOREBRANDS STYRINGSSTRUKTUR

Styret

Styret i Storebrand ASA har ni medlemmer som velges for to år om gangen slik at halvparten stiller til valg hvert år. Seks styremedlemmer velges av representantskapet etter innstilling fra valgkomiteen. Tre medlemmer velges av og blant de ansatte. Daglig leder inngår ikke i styret. Ingen av de styremedlemmene som er valgt av representantskapet har noe ansettelses- eller oppdragstakerforhold til konsernet utover sine verv som tillitsvalgte. CVer for styremedlemmene fremgår av www.storebrand.no.

Styret møtes minimum ni ganger årlig. I 2002 ble det avholdt 25 styremøter og en styrekonferanse. Styrets arbeidsform reguleres av egen styreinstruks. For å sikre gode og veloverveide beslutninger legges det vekt på at styremøtene skal være godt forberedt og at alle så vidt mulig skal kunne delta i beslutningsprosessene. Styret fastsetter årlige møte- og temaplaner for sitt arbeid. Agendaen for det enkelte styremøte fastsettes av styrets leder på bakgrunn av temaplan samt liste over oppfølgingsaker. Sakene forberedes med skriftlige notater til styret, og sakspapirene sendes normalt ut en uke før styremøtet. Styret bistås av styresekretær.

Styret har ved flere anledninger drøftet sin egen arbeidsform og prosessene rundt forberedelse og gjennomføring av styremøtene. Styret gjennomførte en styreevaluering for 2002 hvor også Storebrands administrasjon deltok. Som et ledd i arbeidet med kompetanseutvikling blant styrets medlemmer og konsernets øvrige tillitsvalgte ble det også i 2002 gjennomført kurs for nye medlemmer av Storebrands styrende organer.

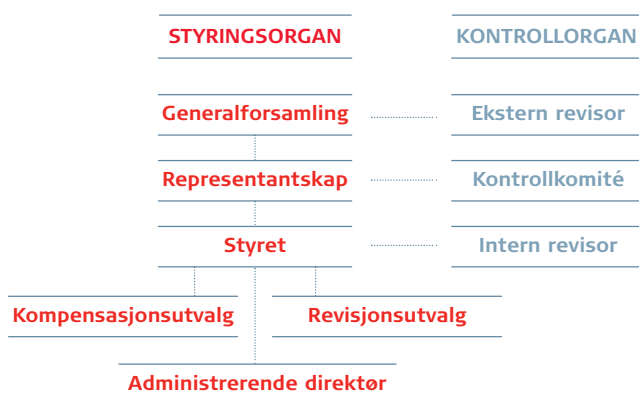
Medlemmene av styret og styreutvalgene mottar en årlig fast kompensasjon. Nærmere informasjon om kompensasjon, lån og aksjeinnehav fremgår av notene 4 og 16.

Styreutvalg

Styret har etablert et kompensasjonsutvalg og et revisjonsutvalg. Begge underutvalgene består av tre styremedlemmer. Kompensasjonsutvalget holder seg orientert om vederlagsordninger for ledende ansatte i konsernet og bistår styret i utarbeidelse av vederlagsordningen for administrerende direktør. Kompensasjonsutvalget har avholdt fire møter i 2002. Revisjonsutvalget bistår styret ved å gjennomgå, vurdere og eventuelt foreslå tiltak i forhold til kontrollmiljø, finansiell og operasjonell rapportering, risikostyring/-kontroll og ekstern og intern revisjon. Revisjonsutvalget har avholdt seks møter i 2002. Utvalgene bistår styret i forberedelsen av saker, men beslutningene fattes av det samlede styret.

Representantskapet

Representantskapet har 30 medlemmer, hvorav 20 velges av generalforsamlingen og 10 av de ansatte i konsernet. Medlemmene velges for to år om gangen slik at halvparten stiller til valg hvert år. Representantskapet skal blant annet gi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til årsoppgjør, velge seks av ni styremedlemmer, herunder styrets leder, gi instruks om kontrollkomiteens virksomhet og behandle innberetninger fra kontrollkomiteen. Representantskapet kan vedta anbefalinger til styret i en hvilken som helst sak.

Figur: Forholdet mellom styrings- og kontrollorganer i Storebrand

Kontrollkomiteen

Kontrollkomiteen har fem medlemmer som velges av generalforsamlingen. Valgperioden er to år. Komiteen fører tilsyn med konsernets samlede virksomhet, og skal påse at konsernet følger gjeldende lovbestemmelser, selskapenes vedtekter og vedtak i konsernets besluttsende organer. Komiteen kan ta opp et hvert forhold innen konsernet og kreve innsyn i alle saksdokumenter og annen foreliggende informasjon. Den kan kreve nødvendige opplysninger fra alle ansatte og medlemmer av de styrende organer. Komiteen skal avgi beretning til representantskapet minst én gang i året.

Generalforsamling

Det avholdes ordinær generalforsamling i Storebrand ASA hvert år og senest innen utgangen av juni. Aksjonærer med kjent adresse mottar skriftlig innkalling pr. post. Storebrand har kun én aksjeklasse. Alle aksjonærer kan delta på generalforsamlingen og det er anledning til å stemme med fullmakt. Det er ingen spesielle eier- og stemmerettsbegrensninger utover bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven § 2-2 om at ingen kan eie eller stemme for mer enn 10 prosent av selskapets aksjer eller avgi stemme for mer enn 20 prosent av de aksjene som er representert på generalforsamlingen, jfr. selskapets vedtekter § 2-7. Generalforsamlingen har gitt styret fullmakt til å forhøye aksjekapitalen med inntil tre millioner kroner ved én eller flere emisjoner rettet mot de ansatte i selskapet. Fullmakten gjelder frem til neste ordinære generalforsamling. Generalforsamlingen har ikke gitt fullmakt til kjøp av selskapets egne aksjer.

Forholdet mellom styrings- og kontrollorganer

I tillegg til selskapets egne kontrollorganer og ekstern revisor er selskapet underlagt lovpålagt tilsyn fra Kredittilsynet.

Ekstern revisor velges av generalforsamlingen og foretar finansiell revisjon. Ekstern revisor avgir revisjonsberetning i forbindelse med årsregnskapet, og foretar en begrenset revisjon av delårsregnskapene.

Storebrand har inngått avtale med Ernst & Young om kjøp av internrevisjonstjenster i konsernet. Internrevisjonens arbeid koordineres og følges opp av konserndirektør økonomi i

Storebrand ASA. Årsplan for internrevisjonen fastsettes av styret, basert på revisors egne vurderinger og en risikovurdering foretatt i selskapenes ledergrupper. Internrevisjonen avgir kvartalsvise rapporter til styret.

Kredittilsynet har som lovbestemt oppgave å se til at finansinstitusjonene virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lovgivningen, hensikten med institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter. Kredittilsynet fører tilsyn med den samlede virksomhet i Storebrand-konsernet.

Interne styringsfora

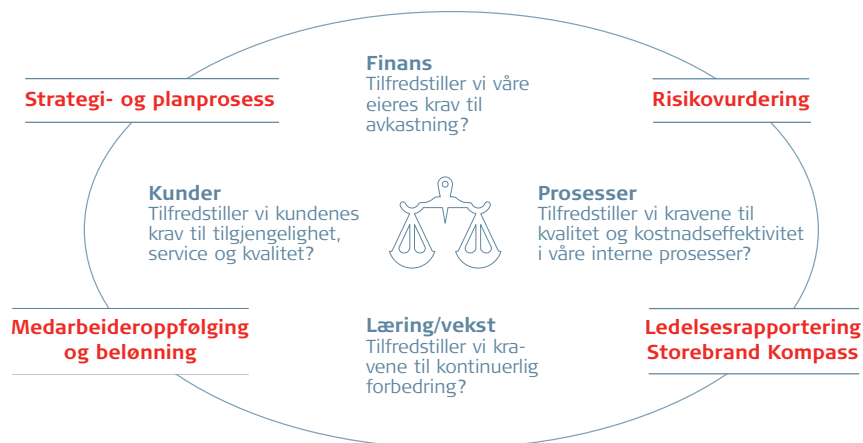
Styret har fastsatt en egen instruks for administrerende direktør i Storebrand ASA vedrørende utøvelsen av den daglige ledelsen av Storebrand. Administrerende direktør i Storebrand ASA er styreleder i de viktigste datterselskapene i konsernet (liv, kapitalforvaltning og bank). Forøvrig består disse styrene av topledere i Storebrand samt eksterne styremedlemmer med særskilte kvalifikasjoner i forhold til virksomheten i det enkelte datterselskap. Konsernets styring og oppfølging av disse virksomhetsområdene skjer i stor grad gjennom styremøter i datterselskapene.

Storebrand-konsernets forretningsledelse består av administrerende direktør for Storebrand ASA, administrerende direktører for de viktigste virksomhetsområdene i konsernet, konserndirektør for salg privat, konserndirektør for økonomi og konserndirektør for juridisk. Forretningsledelsen har ansvaret for konsernets strategiske posisjonering og samlede lønnsomhet og skal sikre optimal ressursutnyttelse på tvers av konsernet. I tillegg skal tverrgående fora under ledelse av konserndirektører for finansiering og risikostyring, næring og samfunn, HR, IT, informasjon og merkevare, juridisk, økonomi og strategiske prosjekter, sørge for optimal utnyttelse av gruppens kompetanse og felles trykk på viktige prosesser.

STOREBRANDS VERDIBASERTE STYRINGSSYSTEM

Et integrert styringssystem

Tradisjonelt har regnskapet vært det viktigste verktøyet for styring og oppfølging av virksomheter. I 1995 ble Storebrands finansielle og operasjonelle verdidrivere samordnet og tatt i bruk ved oppfølging og styring av konsernet. Dette er videreut-

Figur: Storebrands verdibaserte styringssystem

viklet frem til dagens verdibaserte styringssystem som nå også er sentral for medarbeideroppfølgingen og belønningssystemet til hver enkelt medarbeider.

Styringssystemet skal sikre at det er en sammenheng mellom handlinger og mål på alle nivåer i konsernet, og det overordnede prinsippet om å skape verdier for aksjonærene. Det integrerte styringssystemet danner grunnlaget for styrets og ledelsens arbeid med planlegging, oppfølging og styring av virksomheten. Systemet er bygget opp med utgangspunkt i balansert målstyring der fire dimensjoner, finans, kunder, interne prosesser og vekst/læring, reflekterer både kortsiktig og langsiktig verdiskapning i konsernet.

Strategi- og planprosessen gjennomføres årlig og sluttproduktet er en rullerende treårig plan. Prosessen initieres med en gjennomgang i konsernstyret av konsern- og porteføljestrategi, økonomiske målsetninger og rammebetingelser som gir administrasjonen nødvendige føringer for videre arbeid. Administrasjonen i hvert enkelt virksomhetsområde utarbeider forslag til overordnede mål, handlingsplaner, investeringspolicy og budsjettprognoser som legges frem for beslutning i datterselskapsstyrene og til slutt i konsernstyret. Det identifiseres måleparametere innen finans, kunder, interne prosesser og vekst/læring som er sentrale og påvirkbare i gjennomføring av handlingsplaner for å nå målene satt i strategi- og planprosessen. Disse danner grunnlaget for den løpende ledelsesrapporteringen (Storebrand Kompass).

Risikovurdering og internkontrollrapportering er en integrert del av planprosessen. Ledergruppene i de ulike virksomhetsområdene er involvert i identifisering av risikoområder og forbedringstiltak. Arbeidet oppsummeres i en internkontrollrapport som behandles i revisjonsutvalget og i styrene.

Storebrand Kompass er selskapets oppfølgingsverktøy med rapportering til ledelsen og styret av finansielle og operasjonelle

måltall med trendutvikling og tiltak basert på balansert målstyring. Kompasset skal kunne gi tidlig informasjon dersom virksomheten beveger seg i feil retning, slik at korrigerende tiltak raskt kan iverksettes. Det rapporteres månedlig på hvert enkelt måleparameter fra alle virksomhetsområdene i konsernet. Delrapportene sammenstilles i en felles rapport for hele konsernet.

Medarbeideroppfølging og belønning

Medarbeideroppfølging og belønning for samtlige ansatte i Storebrand er integrert i det verdibaserte styringssystemet, og skal sikre gjennomføringen av den vedtatte strategien. På samme måte som det settes mål for Storebrand totalt sett og for de enkelte virksomhetsområdene, har den enkelte avdeling og medarbeider klare mål som bygger opp under selskapets overordnede målsetninger. Hver medarbeider utarbeider i samarbeid med sin leder en målkontrakt og handlingsplan for året. I målkontrakten kombineres individuelle mål med enhetens mål for å stimulere til samarbeid og gode prestasjoner.

Målkontrakten er sentral i medarbeideroppfølgingen, og er i tillegg grunnlaget for utbetaling av bonus. Dette omfatter alle medarbeidere, og kommer i tillegg til fastlønn og ulike ansattegoder. Storebrand ønsker å ivareta to hensyn i sin bonusordning. Bonus skal kobles mot selskapets verdiskapning samtidig som individuelle prestasjoner skal være avgjørende for tildeling. Prestasjoner i forhold til medarbeidernes mål i målkontrakten danner grunnlaget for utbetaling av bonus, men utbetalingen forutsetter at verdiskapningen i selskapet er høyere enn et definert minstenivå. Ved høyere verdiskapning enn målsatt øker bonus til fordeling.

Internasjonale undersøkelser viser at det er en klar sammenheng mellom belønningssystemer og et selskaps verdiskapning. Storebrands belønningssystemer er i samsvar med internasjonale anerkjente belønningssystemer. Gjennom oppfølging og belønning har de ansatte en egeninteresse i konsernets resultatutvikling.

STOREBRANDS EIERPRINSIPPER

Som en av de største eierne i det norske aksjemarkedet har Storebrand stor potensiell innflytelse på børsnoterte selskapers utvikling. Dette innebærer et stort ansvar og krav til gjennomtenkte og forutsigbare handlinger. Gjennom eierskapsutøvelsen ønsker Storebrand å skape overensstemmelse mellom eiernes (aksjonærenes) ønsker og synspunkter og det arbeid som utføres i administrasjonen og styret. Storebrand ønsker åpenhet, innsyn og likebehandling av alle aksjonærer.

Storebrand utøver sitt eierskap i norske børsnoterte selskaper på basis av eierprinsippene som ble etablert i 1998. I tillegg arbeider Storebrand aktivt med Corporate governance i Eierforum. Eierforum består av Norges største institusjonelle forvaltere. Forumet har i felleskap utarbeidet 10 bud som også er retningsgivende for utøvelsen av eierrollen i Storebrand. Mer informasjon om Storebrands retningslinjer og Eierforums 10 bud finnes på www.storebrand.no.

Hovedformålet med Storebrands eierprinsipper er å gi retningslinjer til den enkelte porteføljeforvalter. Det fokuseres på følgende observerbare karakteristika ved selskapene:

- » **Vedtekter.** Selskapenes formål bør være mest mulig presist beskrevet, og være i tråd med selskapets uttalte og observerte forretningsidé og strategi. Vedtektene bør ikke inneholde stemmeretts- eller omsetningsbegrensninger utover det som følger av lov eller forskrift.
- » **Selskapsorganer.** Selskapenes organer bør ha en sammensetning som gjør at alle aksjonærens interesser blir ivaretatt.
- » **Investorrelasjoner.** Selskapene bør ha en konsistent praksis vedrørende informasjonsgivning som gir tilfredsstillende grunnlag for grundige analyser, stemmegivning i generalforsamling, osv.
- » **Insentivstruktur.** Et viktig element er opplysninger om system for godtgjørelse til toppledelse og tillitsmenn som lønn, bonus og opsjonsordninger. Storebrand ser positivt på innslag av variabel godtgjørelse knyttet til for eksempel resultat eller aksjekurs, dersom dette kan anses som et reelt insentiv til verdøkende innsats. Den totale avlønningen skal stå i forhold til arbeidsmengde og resultater. Styrets medlemmer bør ikke ha opsjoner, men fortrinnsvis eie aksjer i selskapet.
- » **Interessekonflikter.** De børsnoterte selskapene bør ved sin adferd vise at de søker å redusere mulige interessekonflikter til et minimum, for eksempel ved åpenhet og full likebehandling av aksjonærer.
- » **Egenkapitaltransaksjoner.** Forslag om egenkapitaltransaksjoner skal være tilfredsstillende begrunnet både hva angår form, valg av tidspunkt og omfang. Eksempler på slike transaksjoner er ulike emisjonsformer, tilbakekjøp av egne aksjer, fusjon og fisjon.

Alt dette inngår i Storebrands vurdering av de ulike selskapenes aksjer og medvirker til posisjonstagningen. Målsettingen er å sikre felles verdigrunnlag i forhold til verdiskapning på kort og lang sikt. Storebrand ønsker derfor å bidra til forbedringer, og er i aktiv kontakt med de selskapene det investeres i. Aktivitetene kan grupperes som følger:

- » **Dialog med ledelsen og selskapsbesøk.** I analysearbeidet er Storebrand i dialog med selskapsledelsen, særlig i selskaper der Storebrand har en vesentlig eierpost. Om lag 150 bedriftsbesøk blir gjennomført hos norske selskaper hvert år.
- » **Kommunikasjon med styret.** Det er naturlig for Storebrand å drøfte sitt syn med styret, for eksempel når det gjelder strategi eller ledelse.
- » **Styrets sammensetning.** Storebrand deltar i valgkomiteer og representantskap for på den måten å påvirke styrenes sammensetning og arbeid. Storebrand bidrar også aktivt med å foreslå kompetente styremedlemmer, og vil fremover særlig legge vekt på å bidra til en høyere kvinneandel. Normalt er det ikke ønskelig å være representert i styret på grunn av de sterke begrensningene det ville gi i forhold til å handle i aksjen.
- » **Samarbeid med andre eiere.** Av og til kan det være naturlig, og endog nødvendig, å samarbeide med andre aksjonærer for å få gjennomslag for viktige endringer.
- » **Sosialt ansvarlige investeringer.** Storebrand utfører egne analyser på selskaper som inngår i indeksene som brukes for samfunnsansvarlige fond og mandater. Selskapene analyseres i forhold til miljø- og samfunnsansvarlige kriterier, og gis tilbakemelding om sin egen prestasjon relativt til andre selskaper i samme industrisektor. Dette er ment å gi bidrag til forbedring både for de beste selskapene og for de som ikke når opp i vurderingen.
- » **Stemmegivning.** Storebrand vil på generalforsamling i norske selskaper i de fleste tilfeller benytte sin stemmerett direkte eller gjennom fullmakt. Stemmeretten brukes også i saker som berører miljø og samfunnsansvar for posisjoner i både norske og internasjonale selskaper som inngår i Storebrands samfunnsansvarlige fond.
- » **Undersøkelser.** Storebrand vil i visse enkeltstående tilfeller gjennomføre egne undersøkelser, eventuelt bidra til at uavhengige undersøkelser blir gjennomført.

Aksjonærforhold

Aksjekapital og aksjer

Storebrands aksje er notert på Oslo Børs og har tickerkode STB. Storebrand ASA hadde ved inngangen til 2002 en aksjekapital på 1 388,4 millioner kroner. Etter en aksjeemisjon rettet mot de ansatte på 610.500 kroner i mai 2002, er aksjekapitalen pr. 31. desember 2002 på 1 389,0 millioner kroner, fordelt på 277 802 422 aksjer pålydende 5 kroner. Selskapet eier ikke egne aksjer og har heller ikke utstedt opsjoner som kan føre til utvanning av eksisterende aksjonærer.

Aksjonærer

Ingen enkeltinvestor kan, uten myndighetenes godkjenning, ha en større eierandel enn 10 prosent i en norsk finansinstitusjon. De norske eierskapsreglene forventes å bli endret og harmonisert med EØS-området i løpet av 2003.

Storebrand ASA er et av de største selskapene notert på Oslo Børs målt i antall aksjonærer. Selskapet har aksjonærer fra alle landets kommuner og fra 39 land. Storebrands aksjonærstruktur viser en overvekt av aksjonærer med små aksjeposter, 63 prosent eier 100 aksjer eller mindre. 31. desember 2002 var antall aksjonærer 38 194, mot 37 717 pr. 31. desember 2001. De 20 største aksjonærene eier til sammen 197 291 940 aksjer som utgjør 71 prosent av aksjekapitalen.

De 20 største aksjonærene pr. 31.12.2002

Aksjonærer	Land	Antall aksjer	%
Folketrygdfondet	NOR	27 761 600	9,99
Skandia Life Insurance	SWE	27 698 330	9,97
Orkla ASA	NOR	27 648 956	9,95
DnB Markets	NOR	27 553 888	9,92
Steen & Strøm Drammen AS	NOR	17 500 000	6,30
Deutsche Bank Trust US (NOM)*)	USA	12 326 916	4,43
Canica AS	NOR	10 000 000	3,60
Nordstjernen Holding	NOR	7 410 400	2,67
Ferd AS	NOR	7 101 895	2,56
State Street Bank & Co. (NOM)*)	USA	4 510 169	1,62
Bank of New York	USA	4 000 000	1,43
JP Morgan Chase Bank (NOM)*)	GBR	3 293 687	1,18
Verdipapirfondet Avanse	NOR	2 895 487	1,04
JP Morgan Chase Bank (NOM)*)	GBR	2 883 866	1,03
DnB Norge v/DnB Investor	NOR	2 741 613	0,98
Bank of New York	GBR	2 563 000	0,92
Verdipapirfondet Avanse	NOR	2 500 465	0,90
Morgan Stanley & Co. (NOM)*)	GBR	2 374 590	0,85
Skandinaviska Enskilda Banken (NOM)*)	SWE	2 361 111	0,84
Gjensidige NOR Spareforsikring	NOR	2 165 967	0,77

*) Klientkonto

Aksjekjøpsordning for ansatte

Generalforsamlingen i Storebrand ASA har siden 1996 gitt styret fullmakt til å utvide aksjekapitalen forbeholdt emisjoner rettet mot ansatte i Storebrand-konsernet. Formålet har vært å knytte de ansatte nærmere til verdiutviklingen i selskapet. Den 24. april 2002 vedtok generalforsamlingen å gi styret fullmakt til å forhøye aksjekapitalen med inntil 3 millioner kroner ved en eller flere kontantemisjoner. Fullmakten gjelder frem til ordinær generalforsamling i 2003. I mai 2002 ble hver ansatt gitt anledning til å kjøpe 165 aksjer til en kurs på 40 kroner pr. aksje. Vel 53 prosent av de ansatte deltok og til sammen tegnet de seg for 122 100 aksjer.

Utenlandsandel

EØS-avtalen gir norske og utenlandske investorer samme rett til å kjøpe aksjer. 31. desember 2002 utgjorde den totale utenlandsandelen 32,2 prosent i forhold til 37,1 prosent ved utgangen av 2001.

Landvis fordeling av aksjene

	Pr. 31.12.2002		Pr. 31.12.2001
Norge	67,80%	Norge	62,90%
Sverige	11,10%	Sverige	11,40%
USA	8,30%	Storbritannia	10,00%
Storbritannia	8,00%	USA	7,74%
Tyskland	1,30%	Caymanøyene	2,23%
Øvrige 35 land	3,50%	Øvrige 33 land	5,73%

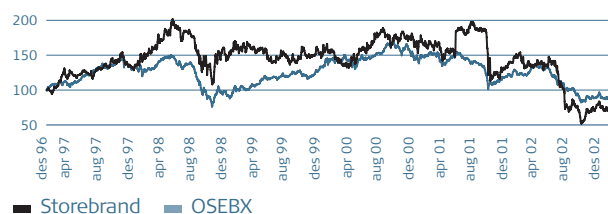
Omsetning av Storebrand-aksjen

I 2002 ble det registrert omsatt nær 302 millioner aksjer, som var 4,7 prosent lavere enn i 2001 hvor nær 317 millioner aksjer ble registrert omsatt. Omsetning i kroner var 11 934 millioner i 2002, ned fra 18 798 millioner i 2001. I forhold til gjennomsnittlig antall aksjer gjennom 2002, var omsetningshastigheten for aksjen 108,7 prosent. Storebrand-aksjen er en av børsens mest omsatte aksjer.

Kursutvikling

31. desember 2001 var kursen 52 kroner. Gjennom året 2002 var høyeste og laveste kurs henholdsvis 57,00 og 19,20 kroner. Den 31. desember 2002 var kursen 26 kroner. Dette gir et kursfall på 50 prosent i 2002. Kursfallet henger i stor grad

KURSUTVIKLING MOT OSLO BØRS OSEBX

sammen med den generelle nedgangen i finansmarkedet, og var på linje med europeiske forsikringsindekser.

Utbyttepolitikk

Styret i Storebrand ASA vedtok i 1999 en utbyttepolitikk for Storebrand. Denne skal bidra til å gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning og bidra til en optimalisering av selskapets kapitalstruktur. Utbyttet til aksjonærene vil normalt utgjøre i størrelsesorden 15-30 prosent av årsresultat etter skatt. Styret ønsker at utbyttepolitikken skal være av langsiktig karakter, og vil tilstrebe en stabil årlig vekst i utbytte pr. aksje.

På bakgrunn av årets svake resultat vil imidlertid styret foreslå overfor generalforsamlingen den 29. april 2003 at utbyttet for 2002 settes til null.

RISK-regulering

Gjennomgående RISK-beløp for aksjer i Storebrand ASA er fastsatt til:

Pr. dato	RISK beløp
01.01.93	kr. - 2,59
01.01.94	" 0,12
01.01.95	" 0,84
01.01.96	" - 0,14
01.01.97	" 0,75
01.01.98	" 0,31
01.01.99	" - 0,89
01.01.00	" 0,49
01.01.01	" 1,88
01.01.02	" 4,99

Ved salg/innløsning av aksjer skal aksjenes inngangsverdi/kjøpesum justeres med summen av RISK-beløpene i eiertiden.

Gjennomgående RISK-beløp pr. 1. januar 2003 er estimert til minus 0,34 kroner pr. aksje.

Innsidehandel

Som en av landets ledende finansinstitusjoner er Storebrand avhengig av å ha et ryddig forhold til finansmarkedet og kontrollmyndighetene. Selskapet legger derfor vekt på at rutiner og retningslinjer tilfredsstillende de formelle krav myndighetene setter til verdipapirhandel. I den anledning har selskapet utarbeidet

egne retningslinjer for å klargjøre forbudet mot innsidehandel basert på de aktuelle lover og forskrifter. Selskapet har et eget kontrollapparat som påser at rutinene etterleves.

Investorkontakt

Storebrand ønsker å opprettholde og videreutvikle selskapets gode kontakter med alle aktører i nasjonale og internasjonale kapitalmarkeder. Konsernet har en egen enhet for Investor Relations som er underlagt selskapets finansavdeling. Denne enheten har ansvaret for å etablere og koordinere kontakten mellom selskapet og eksterne forbindelser som analytikere, børs, aksjonærer og andre investorer.

Relevant og rettidig informasjon er en viktig del av informasjonsarbeidet mot aksjemarkedet.

Storebrand jobber målrettet med å effektivisere sin virksomhet både i et økonomisk og miljømessig perspektiv. Som et ledd i dette arbeidet ble kvartalsrapporten fra og med 4. kvartal 2002 erstattet av en elektronisk utgave. Under vår internettsadresse www.storebrand.no presenteres alle rapporter, pressemeldinger og presentasjoner for de enkelte kvartalsresultater. De som fortsatt ønsker å motta en papirutgave av kvartalsrapporten kan få dette ved å henvende seg til selskapet.

Generalforsamling

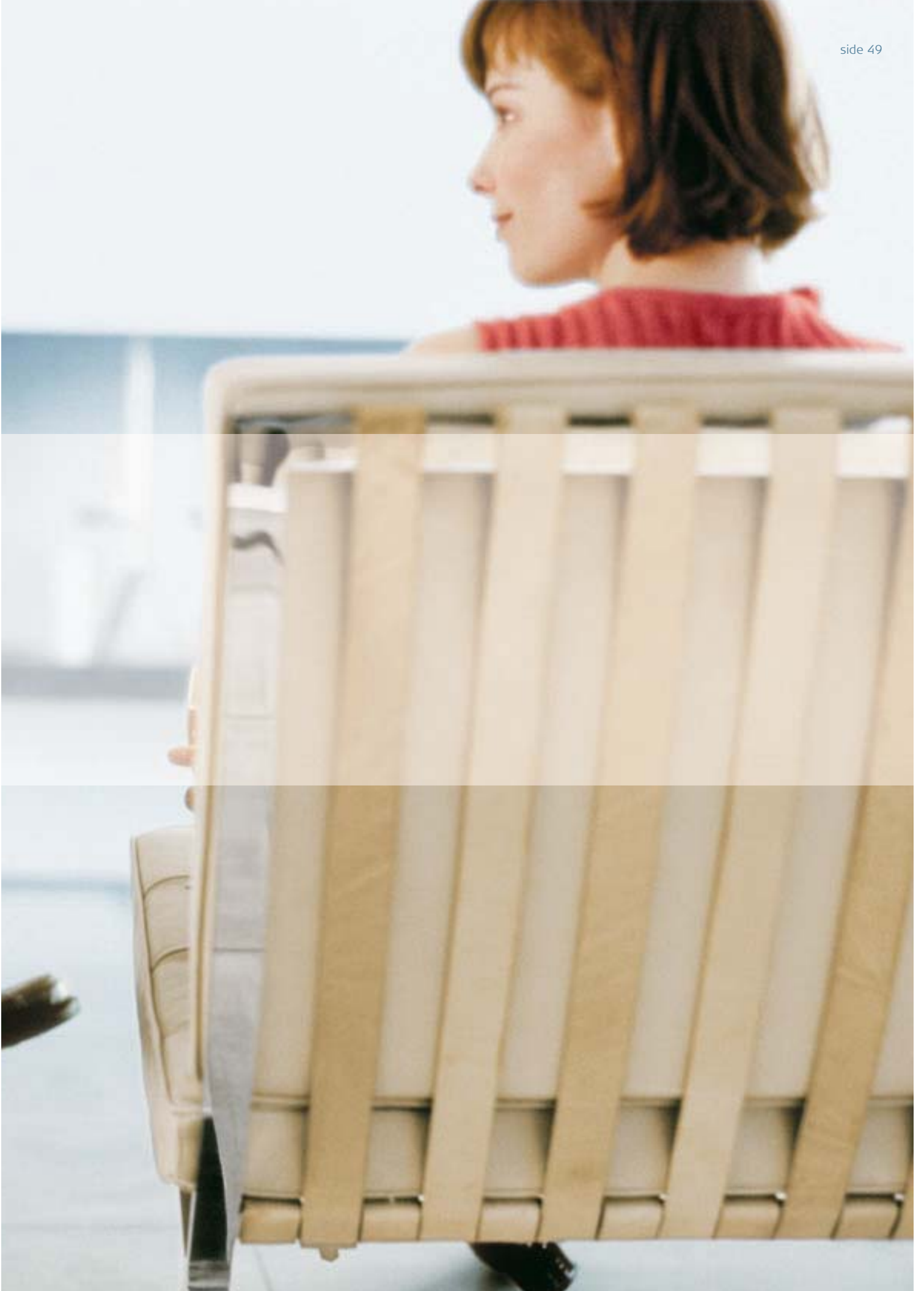
Storebrand har én aksjeklasse, hvor hver aksje gir én stemme. Ordinær generalforsamling holdes hvert år innen utgangen av juni måned. Aksjeeiere som ønsker å delta i generalforsamlingen, må melde seg hos selskapet senest kl. 16 på den tredje virkedagen før generalforsamlingsdagen. Aksjonærer som ikke har meldt sin ankomst innen fristens utløp vil kunne delta i generalforsamlingen, men ikke ha stemmerett.

Aksjonærenes kontakt med selskapet

Aksjonærene skal i alminnelighet henvende seg til sin egen kontofører for aksjene når de har spørsmål og melding om endringer, for eksempel ny adresse. I tillegg vil Storebrands egen aksjonær-service, tlf. 22 31 26 20, bistå med veiledning og informasjon.

Aktiv forvaltning av sparingens midler

Ved utgangen av 2002 forvaltet vi nærmere 140 milliarder kroner for våre kunder og hadde 14 milliarder innestående i våre banker. Vi går aktivt til verks for å gi sparingne best mulig avkastning. Som første forvalter i Norge etablerte Storebrand i 2002 et globalt fond som fordeler midlene aktivt mellom aksje-, rente- og obligasjonsmarkedet. Våre forvaltere overvåker markedene, og investerer i de selskaper, sektorer og regioner som forventes å gi størst vekst. Dette betyr at i Storebrand Aktiv Allokering blir pengene plassert der forvalterne mener avkastningen er best – til enhver tid.

Resultatregnskap Storebrand ASA

Mill. kroner	Note	2002	2001	2000
Driftsinntekter				
Konsernbidrag fra datterselskaper	1		671,6	1 268,0
Aksjeutbytte fra datterselskaper	1	267,8		1 330,6
Sum driftsinntekter		267,8	671,6	2 598,6
Driftskostnader				
Personalkostnader	2,3,4	-82,1	-63,4	-138,9
Avskrivninger	12	-17,8	-66,7	-85,4
Andre driftskostnader		-104,5	-70,0	-14,1
Sum driftskostnader		-204,4	-200,1	-238,4
Finansinntekter og finanskostnader				
Renteinntekter verdipapirer		55,9	42,3	17,7
Andre renteinntekter		23,7	49,1	22,8
Aksjeutbytte		16,7	16,5	7,1
Gevinst ved salg av verdipapirer		16,0	31,8	31,7
Urealisert gevinst verdipapirer				34,9
Andre finansinntekter				2,7
Sum finansinntekter		112,3	139,7	116,9
Tap ved salg av verdipapirer		-214,1	-20,8	-17,4
Urealisert tap verdipapirer		-60,3	-143,4	
Nedskrivning av andre finansielle eiendeler			-174,9	
Andre finanskostnader		-27,2	-10,2	-2,4
Rentekostnader obligasjonslån	14	-236,0	-153,0	-153,0
Rentekostnader annen gjeld		-29,7	-37,6	-49,6
Sum finanskostnader		-567,3	-539,9	-222,4
Netto finansinntekter og finanskostnader		-455,0	-400,2	-105,5
Resultat før skattekostnad		-391,7	71,3	2 254,7
Skattekostnad	5	318,0	-151,3	-300,0
Årsresultat		-73,7	-80,0	1 954,7
Disponeringer				
Annen egenkapital	13	73,7	80,0	-1 781,1
Avgitt konsernbidrag til datterselskap (netto)				-338,8
Mottatt aksjeutbytte fra datterselskap				470,5
Avsatt aksjeutbytte				-305,3
Sum disponeringer		73,7	80,0	-1 954,7

Balanse Storebrand ASA

Mill.kroner	Note	31.12.02	31.12.01	31.12.00
Eiendeler				
Utsatt skattefordel	5	144,4		
Bygninger og faste eiendommer	12	62,4	63,4	61,3
Aksjer og andeler i konsernselskaper	6	8 972,8	7 418,2	7 217,0
Aksjer og andeler til varig eie				1,5
Ansvarlig lån	8	235,7	142,2	104,9
Aksjer	7,11	512,3	672,6	917,2
Obligasjoner	9,11	384,2	143,4	32,9
Sertifikater	9	1 002,6	902,7	193,0
Andre finansielle eiendeler	11	52,3		
Sum finansielle eiendeler		11 222,3	9 342,5	8 527,8
Tilgode innen konsernet	16	38,9	1 119,4	2 292,1
Andre fordringer og eiendeler		79,3	39,0	64,1
Varige driftsmidler unntatt fast eiendom	12	35,2	71,3	147,1
Kasse, bank		92,6	121,8	129,0
Forskuddsbetalt pensjon	3	509,4	479,6	439,0
Sum eiendeler		12 122,1	11 173,6	11 599,1
Egenkapital og gjeld				
Aksjekapital		1 389,0	1 388,4	1 387,7
Overkursfond		1 809,8	1 804,6	1 799,5
Sum innskutt egenkapital	13	3 198,8	3 193,0	3 187,2
Annen egenkapital		4 667,8	4 741,4	4 821,4
Sum opptjent egenkapital	13	4 667,8	4 741,4	4 821,4
Sum egenkapital	13	7 866,6	7 934,4	8 008,6
Pensjonsforpliktelser	3	287,3	324,0	365,2
Avsetning for andre risiki og kostnader		30,8	47,8	66,4
Utsatt skatt	5		173,6	22,4
Avsatt til aksjeutbytte				305,3
Obligasjonslån	10,14	3 652,8	1 800,0	1 800,0
Gjeld innen konsernet	16	20,3	205,4	799,6
Annen gjeld		146,0	556,6	95,5
Andre påløpne kostnader og forskuddsbetalte inntekter		118,3	131,8	136,1
Sum egenkapital og gjeld		12 122,1	11 173,6	11 599,1

Garantistillelser: Se note 18

Oslo, 24. februar 2003

Leiv L. Nergaard

Harald Tyrdal

Knut G. Heje

Nina E. Smeby

Halvor Stenstadvold

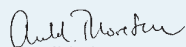
Grace Reksten Skaugen

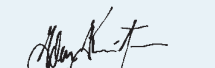
Rune Bjerke

Rune Eikeland

Arild Thoresen

Idar Kreutzer
Administrerende direktør

Resultatregnskap Storebrand konsern

Mill. kroner	Note	2002	2001	2000
Premieinntekter for egen regning forsikring		10 170,1	9 579,3	9 595,9
Renteinntekter og lignende inntekter bank	21	2 599,5	2 671,2	2 270,2
Finansinntekter forsikring	20	20 713,4	19 280,2	24 974,1
Finansinntekter øvrig virksomhet	36	128,8	154,0	96,6
Resultatandel If	20, 36	-243,7	-769,3	-306,9
Andre inntekter		342,2	520,7	654,5
Sum driftsinntekter		33 710,2	31 436,1	37 284,4
Erstatninger for egen regning forsikring		-8 803,5	-9 647,2	-10 326,5
Endring forsikringsmessige avsetninger livsforsikring		-3 423,3	-2 115,8	-1 821,5
Rentekostnader og lignende kostnader bank	21	-1 996,7	-2 047,8	-1 691,3
Tap på utlån bank	22	-411,8	-269,3	-247,6
Finanskostnader forsikring	20	-19 401,2	-18 210,8	-21 592,3
Finanskostnader øvrig virksomhet		-640,5	-209,2	-42,8
Driftskostnader	23, 24	-2 242,4	-2 261,2	-2 111,9
Andre kostnader		-347,4	-666,4	-573,9
Sum kostnader		-37 266,8	-35 427,7	-38 407,8
Til (fra) kursreguleringsfond		843,9	2 154,2	5 598,2
Driftsresultat		-2 712,7	-1 837,4	4 474,8
Til (fra) tilleggsavsetning livsforsikring		1 011,7	407,6	-450,9
Midler tilført forsikringskundene innen livsforsikring				-3 500,5
Konsernresultat	19	-1 701,0	-1 429,8	523,4
Endring sikkerhetsavsetning m.v. i skadeforsikring		199,2	278,8	335,7
Resultat for ekstraordinære poster		-1 501,8	-1 151,0	859,1
Skatt	25	611,9	199,4	-152,3
Minoritetens andel av resultatet		-2,5		
Årsresultat		-892,4	-951,6	706,8
Resultat pr. ordinær aksje		-3,73	-4,15	1,67

Balanse Storebrand konsern

Mill. kroner	Note	31.12.02	31.12.01	31.12.00
Eiendeler				
Utsatt skattefordel	25	650,7	51,4	
Immaterielle eiendeler	26	617,4	674,8	705,0
Bygninger og faste eiendommer	27	9 850,2	11 357,3	10 994,8
Investeringer i tilknyttede selskaper	36	3 296,3	3 161,8	3 445,5
Aksjer og andeler til varig eie	29	37,2	35,5	36,0
Obligasjoner holdt til forfall	31	40 022,6	25 043,6	27 402,3
Netto utlån til og fordringer på kunder	34	26 160,4	29 140,6	27 697,0
Andre langsiktige finansielle eiendeler	32,33	953,1	1 107,5	1 490,3
Aksjer og andeler	29	11 301,9	22 972,5	36 287,6
Obligasjoner	30	16 579,8	29 686,0	32 070,9
Sertifikater	30	23 465,5	14 397,1	5 432,3
Andre finansielle omløpsmidler	32,33	9 035,8	4 118,4	4 554,7
Sum finansielle eiendeler		140 702,8	141 020,3	149 411,4
Fordringer		1 209,2	4 248,3	892,3
Andre eiendeler	28	2 275,9	3 810,0	3 079,8
Forskuddsbetalt pensjon	24	590,8	536,9	526,3
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		2 504,5	1 872,7	2 129,3
Sum eiendeler		148 551,3	152 214,4	156 744,1
Egenkapital og gjeld				
Innskutt og opptjent egenkapital	37	8 534,5	9 616,7	10 544,8
Minoritetsinteresser	37	1,1		
Sum egenkapital		8 535,6	9 616,7	10 544,8
Ansvarlig lånekapital	38	2 994,4	3 979,6	4 041,0
Kursreguleringsfond			843,9	2 998,1
Forsikringsmessige avsetninger livsforsikring	39	102 548,7	102 569,3	103 588,3
Premie og erstatningsavsetninger skadeforsikring		506,9	608,3	747,5
Sikkerhetsavsetninger m.v. skadeforsikring		338,7	508,0	779,1
Sum forsikringstekniske avsetninger		103 394,3	103 685,6	105 114,9
Avsetninger for andre risiki og kostnader		77,8	72,1	131,7
Pensjonsforpliktelser	24	456,1	478,6	542,2
Utsatt skatt	25			125,1
Gjeld til kredittinstitusjoner	35	4 290,6	4 350,7	4 280,5
Innskudd fra og gjeld til kunder	35	13 198,9	13 900,2	14 047,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	35	7 895,9	10 435,7	9 008,6
Annen gjeld		7 011,9	3 984,7	5 002,9
Påløpne kostnader og forskuiddsbetalte inntekter		695,8	866,6	907,3
Sum egenkapital og gjeld		148 551,3	152 214,4	156 744,1

Oslo, 24. februar 2003

Leiv L. Nergaard

Harald Tyrdal

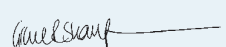
Knut G. Heje

Nina E. Smeby

Halvor Stenstadvold

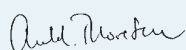
Grace Reksten Skaugen

Rune Bjerke

Rune Eikeland

Arild Thoresen

Idar Kreutzer
Administrerende direktør

Kontantstrømanalyse Storebrand

Mill. kroner	Storebrand ASA			Storebrand Konsern		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter						
Innbetalte premier direkte forsikring				5 128,5	4 414,9	5 747,4
Innbetalte premier mottatt forsikring				13,2	11,3	5,9
Utbetalte gjenforsikringspremier				-92,3	-14,8	14,5
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser direkte forsikring				-6 395,4	-7 447,3	-6 528,8
Innbetalte gjenfors.oppgjør for erstatn. og forsikringsytelser				115,7	170,1	31,4
Innbetalinger ved flytting				2 615,6	2 108,3	2 347,5
Utbetalinger ved flytting				-2 401,6	-3 861,4	-2 822,3
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder				1 430,8	1 525,0	2 528,2
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder				-34,5	-42,6	-1 371,6
Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-139,5	-44,0	-24,9	977,5	-521,7	-872,8
Utbetalinger til ansatte, pensjoner, arbeidsgiveravg.m.v.	-119,1	-146,3	-218,9	-1 213,1	-1 230,1	-1 019,4
Utbetalinger av renter	-277,7	-190,6	-202,6	-1 952,0	-1 685,6	-883,4
Innbetalinger av renter	84,4	91,4	40,5	6 463,9	6 081,8	4 506,4
Innbetalinger av utbytte	16,7	16,5	7,0	396,8	424,5	471,9
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter				70,1	-107,8	-14,0
Netto innbetalinger vedrørende verdipapirer	-245,6	-10,2		-2 965,2	-2 255,3	4 989,3
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-680,8	-283,2	-398,9	2 158,0	-2 430,8	7 130,2
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter						
Innbetaling på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner				21,3	-146,9	-126,6
Innbetaling på tidligere avskrevne fordringer				0,3	0,7	
Utbetaling av lån til kunder				-5 033,2	-5 304,7	-8 964,4
Innbetaling på lån til kunder				4 074,4	3 581,2	3 530,4
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler i andre selskaper	14,5		207,0	24 215,0	35 976,8	25 639,4
Utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler i andre selskaper	-240,0	-1 227,8	-814,0	-14 956,8	-26 758,3	-31 914,8
Innbetaling ved salg av obligasjoner	520,6	529,8	1 939,0	66 580,0	39 572,5	37 654,4
Utbetaling ved kjøp av obligasjoner	-859,2	-683,2	-1 760,0	-65 162,0	-38 591,0	-36 007,1
Innbetaling ved salg av sertifikater	5 874,3	3 197,3	670,0	60 955,7	32 691,9	19 579,5
Utbetaling ved kjøp av sertifikater	-5 894,0	-3 877,6	-538,0	-70 575,7	-40 801,9	-21 670,6
Innbetaling ved salg av eiendom				1 344,3	118,0	149,7
Utbetaling ved kjøp av eiendom		-2,2	-2,4		-41,9	-800,6
Netto kjøp/salg av andre verdipapirer	23,2	7,2	279,0	252,1	-216,7	319,9
Netto utbetaling ved kjøp av driftsmidler mv.	18,3	2,8	-92,3	7,1	-164,8	-43,8
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-542,3	-2 053,7	-111,7	1 722,3	-85,1	-12 654,6
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter						
Innbetalte innskudd fra kunder				18 897,0	18 285,2	20 610,4
Utbetaling av kundeinnskudd				-19 995,7	-18 789,7	-17 607,5
Innbetaling av innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner				30 935,8	23 451,0	18 732,7
Utbetaling av innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner				-30 316,5	-23 395,4	-17 569,0
Utbetaling ved nedbetaling av lån	-1 432,9	-130,7	-1 004,9	-1 432,9	-192,6	-410,7
Innbetaling ved opptak av lån	2 732,5	500,0		2 753,3	732,5	107,7
Innbetaling vedr. utstedelse av sertifikatlån o.a. korts.lån				3 055,8	5 338,6	4 417,3
Utbetaling vedr. utstedelse av sertifikatlån o.a. korts.lån				-5 038,7	-5 787,9	-1 750,0
Innbetaling av ansvarlig lånekapital					86,5	198,5
Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital				-964,8		-703,1
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld og annen langsiktig gjeld	-111,5			1 437,3	906,4	1 114,1
Utbetalinger ved tilbakebetaling av obligasjonsgjeld og annen langsiktig gjeld				391,9	910,3	-1,0
Innbetaling ved utstedelse av aksjekapital	5,8	5,8	5,8	282,2	307,8	277,4
Innbetaling ved utstedelse av øvrig egenkapital					117,1	72,4
Utbetaling ved tilbakebetaling av aksjekapital				2,0		
Utbetaling av konsernbidrag/utbytte		-644,1	-277,4		-305,3	-277,4
Inn-/utbetaling av konsernbidrag/utbytte		2 598,7	1 589,7			
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	1 193,9	2 329,7	313,2	6,7	1 664,5	7 211,8
Netto kontantstrøm i perioden	-29,2	-7,2	-197,4	3 887,0	-851,3	1 687,4
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-29,2	-7,2	-197,4	3 887,0	-851,3	1 687,4
Kontanter og kontantekv. ved periodens start for nye selskaper				20,6	6,7	
Beholdning av kontanter og kontantekv. ved periodens start	121,8	129,0	326,4	4 069,0	4 913,6	3 226,2
Beholdning av kontanter og kontantekvivalentene ved periodens slutt	92,6	121,8	129,0	7 976,6	4 069,0	4 913,6
AVSTEMMING:						
Resultat før skattekostnad	-391,7	71,3	2 254,7	-1 501,8	-1 151,0	859,1
Periodens betalte skatt				4,0	-78,2	2,2
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler				0,5	1,7	
Ordinære avskrivninger	17,8	66,5	85,4	131,9	106,1	77,3
Nedskrivning anleggsmidler				323,0	136,7	430,2
Andre ikke-kontantposter				25,7	645,5	6 751,8
Forskj. mellom kostn.ført pensjon og inn/utbet. i pensjonsordn.	-64,8			-57,2	7,8	-5,0
Poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktivitet	17,8	325,1	-2 648,2	81,1	367,3	-783,2
Endring i tidsavgrensninger	-259,9	-746,1	-90,8	3 150,9	-2 466,5	-202,2
Netto kontantstrøm fra årets operasjonelle aktivitet	-680,8	-283,2	-398,9	2 158,0	-2 430,6	7 130,2

Til generalforsamlingen i Storebrand ASA

Revisjonsberetning for 2002

Ledelsens ansvar og revisors oppgave

Vi har revidert årsregnskapet for Storebrand ASA for regnskapsåret 2002, som viser et underskudd på kr 73,7 millioner for morselskapet og et underskudd på kr 892,4 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Grunnlag for vår uttalelse

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

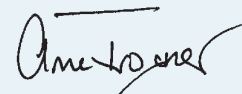
Uttalelse

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2002 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 24. februar 2003
KPMG AS

Ole M. Klette
Statsautorisert revisor

Arne Frogner
Statsautorisert revisor

Kontrollkomiteens uttalelse - 2002

Kontrollkomiteen i Storebrand ASA har gjennomgått styrets forslag til årsregnskap for 2002 for Storebrand Konsern.

Med henvisning til revisors beretning av 24. februar 2003 anser kontrollkomiteen at det fremlagte årsregnskap kan fastsettes som Storebrand ASAs og konsernets årsregnskap for 2002.

Oslo, 6. mars 2003

Nils Erik Lie
Kontrollkomiteens formann

Representantskapets uttalelse - 2002

Styrets forslag til årsregnskap og styrets årsberetning samt revisors beretning og kontrollkomiteens uttalelse har på lovbestemt måte vært forelagt representantskapet. Representantskapet anbefaler generalforsamlingen å godkjenne styrets forslag til årsregnskap for Storebrand ASA og for Storebrand Konsern.

Representantskapet har ingen merknader til styrets forslag til disponering av årsresultatet i Storebrand ASA.

Oslo, 11. mars 2003

Sven Ullring
Representantskapets ordfører

Storebrand Livforsikring konsern

Mill. kroner	2002	2001	2000
Resultatregnskap 1. januar - 31. desember			
Teknisk regnskap			
Premier for egen regning	8 916,1	8 505,6	7 949,6
Inntekter fra finansielle eiendeler	20 381,6	18 903,4	23 953,8
Erstatninger for egen regning	-8 506,7	-9 474,6	-10 241,6
Endringer i forsikringsmessige avsetninger for egen regning	-3 333,1	-1 905,4	-1 194,3
Forsikringsrelaterte driftskostnader for egen regning	-777,7	-751,9	-784,6
Kostnader i tilknytning til finansielle eiendeler	-18 496,8	-17 465,6	-20 588,3
- herav driftskostnader	-139,1	-123,2	-144,9
Andre forsikringsrelaterte inntekter/kostnader etter gjenforsikringsandel	-41,4	-74,2	-91,3
Til/fra kursreguleringsfond	843,9	2 154,2	5 598,2
Fra tilleggsavsetning i forsikringsfondet til dekning av renteunderskudd	1 011,7	407,6	
Midler tilført forsikringskundene	0,0	0,0	-3 500,5
Resultat av teknisk regnskap	-2,4	299,1	1 101,0
Ikke teknisk regnskap			
Andre inntekter/kostnader	-238,5	-313,8	-263,4
Resultat av ordinær virksomhet	-240,9	-14,7	837,6
Skattekostnad	128,6	78,0	-128,9
Minoritetens andel av resultat	-0,6	-0,4	-1,1
Årsresultat	-112,9	62,9	707,6
Storebrand Livforsikring AS			
Skattekostnad	128,9	79,9	-128,0
Utbytte			-530,6
Annen egenkapital	112,9	-62,9	-177,0
Sum disponeringer	241,8	17,0	-835,6
Balanse 31. desember			
Eiendeler			
Immaterielle eiendeler			
	140,0		1,8
Materialielle eiendeler			
Bygninger og faste eiendommer	9 787,0	11 293,1	10 907,2
Obligasjoner holdt til forfall	40 022,6	25 043,6	27 402,3
Utlån	1 118,4	1 402,1	2 056,7
Aksjer og andeler	10 692,3	22 060,4	35 180,3
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	14 346,2	28 102,4	28 043,5
Sertifikater	21 251,0	11 353,0	4 110,3
Andre finansielle eiendeler	5 701,3	802,4	1 679,3
Sum finansielle eiendeler	102 918,8	100 057,0	109 379,6
Andre eiendeler	4 782,3	7 962,3	3 799,9
Sum eiendeler	107 841,1	108 019,3	113 181,3
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital	3 075,8	3 188,7	3 125,8
Minoritetens andel av egenkapitalen	11,7	11,3	11,6
Ansvarlig lånekapital	2 470,4	3 435,2	3 498,2
Kursreguleringsfond	0,0	843,9	2 998,1
Forsikringstekniske avsetninger for egen regning	99 238,9	99 326,0	100 576,6
Øvrig gjeld	3 044,3	1 214,2	2 971,0
Sum egenkapital og gjeld	107 841,1	108 019,3	113 181,3

Fullstendig årsrapport for Storebrand Livforsikring konsern finnes på: www.storebrand.no. Her finnes også en redgjørelse for forsikrings-tekniske forhold i livselskapet.

Velg: Om Storebrand, Nøkkeltall, Storebrand Livforsikring

Innholdsfortegnelse noter

Regnskapsprinsipper	s.	58	Storebrand Konsern	
			Note 19: Segmentinformasjon	s. 70
Storebrand ASA			Note 20: Netto finansinntekter forsikring	s. 71
Note 1: Konsernbidrag og aksjeutbytte fra datterselskaper	s.	61	Note 21: Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter bank	s. 71
Note 2: Personalkostnader	s.	61	Note 22: Tap på utlån bank	s. 72
Note 3: Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser	s.	62	Note 23: Driftskostnader	s. 72
Note 4: Godtgjørelse til administrerende direktør og tillitsvalgte	s.	62	Note 24: Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser	s. 72
Note 5: Skatt	s.	63	Note 25: Skatt	s. 73
Note 6: Morselskapets aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper	s.	64	Note 26: Immaterielle eiendeler i datterselskaper	s. 75
Note 7: Aksjer og andeler	s.	64	Note 27: Eiendom	s. 75
Note 8: Ansvarlig lån	s.	64	Note 28: Varige driftsmidler	s. 75
Note 9: Sertifikater og obligasjoner	s.	65	Note 29: Aksjer og andeler	s. 76
Note 10: Exchangeble bond	s.	65	Note 30: Sertifikater og obligasjoner	s. 77
Note 11: Finansielle derivater	s.	66	Note 31: Obligasjoner holdt til forfall	s. 78
Note 12: Fast eiendom og driftsmidler	s.	66	Note 32: Finansielle derivater	s. 78
Note 13: Egenkapital	s.	66	Note 33: Valuta	s. 79
Note 14: Obligasjonslån	s.	67	Note 34: Utlån til kunder	s. 80
Note 15: Aksjeeiere	s.	67	Note 35: Innskudd fra kunder og gjeld til kredittinstitusjoner	s. 80
Note 16: Ledende ansatte, tillitsvalgte og andre nærstående parter	s.	67	Note 36: Eierandel tilknyttede selskap	s. 81
Note 17: Antall ansatte/årsverk	s.	69	Note 37: Egenkapital	s. 81
Note 18: Garantistillelser	s.	69	Note 38: Ansvarlig lånekapital	s. 81
			Note 39: Forsikringsmessige avsetninger livsforsikring	s. 82
			Note 40: Forpliktelser utenom balansen	s. 82
			Note 41: Kapitaldekning	s. 82

Regnskapsprinsipper 2002

Konsernregnskapet for Storebrand ASA 2002 er avgitt i samsvar med regnskapsloven, samt årsregnskapsforskriftene for forsikrings-selskaper, for banker og for verdipapirforetak. Regnskaps-prinsippene og vurderingsreglene i årsregnskapsforskrift for forsik-ring er lagt til grunn for forsikringsvirksomheten, årsregnskapsfor-skriften for banker for bankvirksomheten, årsregnskapsforskriften for verdipapirforetak for kapitalforvaltning og regnskapsloven for øvrig virksomhet. Oppstillingsplaner og noteopplysninger er utarbeidet med utgangspunkt i regnskapslovens bestemmelser, tilpasset konsernet virksomhet, med henblikk på å gi et best mulig bilde av konsernets totale virksomhet.

Konsolideringsprinsipper

Storebrand består av selskaper innen livsforsikring, skadeforsikring, kapitalforvaltning, bank og annen virksomhet.

Konsernregnskapet omfatter Storebrand ASA og datterselskaper hvor Storebrand ASA direkte eller indirekte eier mer enn 50 prosent.

Investeringer i selskaper som anses å være av strategisk betydning og hvor konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmeberetti-gjet kapital (tilknyttede selskaper), er vurdert etter egenkapital-metoden. I hovedsak betyr det at eierandelen tas inn i regnskapet i tråd med konsolideringsprinsippene som beskrives her, men presen-teres på en linje i henholdsvis resultatregnskapet og balansen ("enlinjes-konsolidering").

Ved investeringer i felleskontrollerte selskap som er egne juridiske selskap benyttes enten egenkapitalmetoden eller bruttometoden. Bruttometoden benyttes for felleskontrollerte selskaper som ikke er egne juridiske enheter. Ved bruk av bruttometoden inkluderes for-holdsmessige andeler av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader på de enkelte postene i årsregnskapet.

Konsolidering av datterselskaper

Eliminering av aksjer i datterselskapene er basert på oppkjøpsmeto-den, hvor balanseført verdi av aksjer i datterselskaper er eliminert mot egenkapitalen i datterselskapene. Eventuell mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er henført til de aktuelle eiendeler/gjeld. Merverdier som ikke kan henføres til spesielle balanseposter er klassifisert som goodwill. Goodwillverdien vurderes til virkelig verdi basert på antatt levetid, som normalt ikke vil være lengre enn 20 år.

Omregning av utenlandske datterselskaper

Utenlandske datterselskapers resultatregnskap omregnes til norske kroner etter gjennomsnittskurs for året. Balansen omregnes til kurs ved regnskapsårets slutt. Eventuell omregningsdifferanse er ført mot fri egenkapital.

Eliminering av interne transaksjoner

Interne mellomværende, interne gevinster og tap, renter og utbytte o.l. mellom konsernselskapene er eliminert i konsernregnskapet. Gevinster og tap ved interne salg til/fra Storebrand Livsforsikring AS er ikke eliminert. Dette skyldes at resultatet i livselskapet skal forde-les mellom kunder og eier.

Minoritetsinteresser

I resultatregnskapet vises minoritetsinteressenes andel av resultatet etter skattekostnad. Dette innebærer at alle poster i resultatregn-skapet vises inklusive minoritetens andel. Minoritetsinteressene vises i balansen som en egen post under egenkapital.

Utsatt skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av skattevirkningen av midlertidi-ge forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige verdier, under-skudd til fremføring og fremførbar godtgjørelse. Netto utsatt skatte-fordel oppføres i balansen dersom det er sannsynlig at fordelene kan benyttes.

Pensjonskostnader

Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelse, samt forventet avkastning av pensjonsmidlene.

Forskuddsbetalt pensjon er differansen mellom virkelig verdi av pen-sjonsmidlene og nåverdien av de beregnede pensjonsforpliktelser, og føres som langsiktig eiendel i balansen. Tilsvarende fremkommer en langsiktig gjeld i regnskapet når pensjonsforpliktelsen er større enn pensjonsmidlene. Det skilles mellom forsikret og uforsikret ord-ning. Den uforsikrede ordningen vil alltid bli ført som gjeld, fordi den ikke omfatter pensjonsmidler.

Virkning av endrede forutsetninger og estimatavvik for beregning av pensjonsforpliktelsen og forskjellen mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidlene, blir resultatført over gjenværende opptjeningstid eller forventet levetid først når den akkumulerte virk-ning overstiger 10 prosent av det høyeste av henholdsvis pensjons-forpliktelse eller pensjonsmidler ved årets begynnelse ("korridorløs-ningen").

Bygninger og fast eiendom

Eiendom eid av Storebrand Livsforsikring AS
Verdivurdering av bygninger og fast eiendom i regnskapet er ulik i livsforsikringsvirksomheten og i konsernets øvrige virksomhet. I livs-forsikringsvirksomheten vurderes bygninger og faste eiendommer til virkelig verdi. Virkelig verdi vurderes ved hver regnskapsavleggelse og verdireguleringene resultatføres. Det foretas ikke bedriftsøkono-miske avskrivninger av eiendommer. Under posten faste eiendom-mer rapporteres alle eiendommer, også de som er organisert som egne AS og de som eies via ansvarlige selskaper (ANS). Bokføring som eiendom følger prinsippet om at realitet går foran form. For selskapet er disse investeringene eiendomsinvestering på lik linje med de direkte eide eiendommene.

Verdivurderingsmetode til virkelig verdi

Eiendommene vurderes individuelt ved at antatt fremtidig netto inn-tektsstrøm diskonteres med avkastningskravet for den enkelte investering. I netto inntektsstrøm er det tatt hensyn til eksisterende

og fremtidig inntektstap som følge av ledighet, nødvendige investeringer og en vurdering av fremtidig utvikling i markedsløien. Avkastningskravet fastsettes ut fra forventet fremtidig risikofri rente og en individuelt fastsatt risikopremie, avhengig av leietaker-situasjonen og byggets beliggenhet og standard.

Eiendom eid av andre selskaper i konsernet

Eiendommer eid av andre selskaper i konsernet vurderes til historisk kost etter løpende kostnadsføring av ordinære avskrivninger.

Utlån

Utlån er oppført til nominelle verdier i balansen, redusert med tap og tapsavsetninger beregnet etter Kredittilsynets forskrifter. Spesifiserte tapsavsetninger er ment å dekke påregnelig tap på engasjementer som på balansedagen er identifisert som tapsutsatt. Ved konkurs, akkord eller gjeldsforhandling legges verdien av sikkerheten for engasjementene til grunn for tapsvurderingen. Ved mislighold forøvrig legges kundens økonomiske situasjon, herunder vedkommendes gjeldsbetjeningsevne, samt verdien av sikkerheten til grunn for tapsvurderingen. Et engasjement anses å være misligholdt senest 90 dager etter at uordnet restanse eller overtrekk oppstod eller det er åpnet konkurs eller gjeldsforhandlinger. Når det foreligger andre forhold på kundens side som svikt i likviditet, soliditet, inntjeningsevne, eller verdien av foreliggende sikkerheter, vurderes likeledes påregnelig tap på engasjementet og nødvendige spesifiserte tapsavsetninger foretas.

Uspesifiserte tapsavsetninger bokføres til dekning av tap som på grunn av forhold som foreligger på balansedagen må påregnes å inntreffe på engasjementer som ikke er identifisert og vurdert etter reglene om spesifiserte tapsavsetninger. Avsetningen foretas på bakgrunn av erfaringsmateriale og bransjedata, basert på risikoklassifisering hvor debitorer og sikkerheter vektlegges.

Konstaterte tap på engasjementer er tap som regnes for endelige. Dette omfatter tap ved oppgjort konkurs, stadfestet akkord, eller tap hvor selskapene finner det overveiende sannsynlig at tapet er endelig.

Når vurdering av et misligholdt engasjement fører til at en spesifisert tapsavsetning foretas og sikkerheten ikke dekker renter og provisjoner, stoppes inntektsføring av renter, provisjoner og gebyrer på det utsatte engasjementet. Samtidig tilbakeføres inntektsførte ikke betalte renter, provisjoner og gebyrer for innværende år. På engasjementer som ikke er misligholdt, men hvor det er foretatt spesifiserte tapsavsetninger, vurderes samtidig behovet for å stoppe inntektsføring av renter, provisjoner og gebyrer.

Når et tidligere tapsutsatt engasjement er brakt i orden, blir påløpte, ikke inntektsførte renter ført som renteinntekt og spesifisert tapsavsetning på engasjement blir tilbakeført. Overtatte eiendeler i forbindelse med mislighold av lån blir vurdert til antatt realisasjonsverdi. Eventuelle tap/gevinster ved realisasjon eller nedskrivning for verdifall på slike eiendeler føres mot tap på utlån.

Opptak av langsiktige innlån/ansvarlig lånekapital/obligasjonslån

Direkte kostnader ved opptak av langsiktige lån balanseføres og avskrives planmessig frem til neste renteregulering/hovedforfall, når kostnaden er vesentlig. Over-/underkurs ved utstedelse inntektsfø-

res, henholdsvis kostnadsføres, planmessig som korreksjon til rentekostnaden frem til obligasjonens forfall eller neste renteregulerings-tidspunkt. Beholdning av egne obligasjoner nettoføres mot obligasjonsgjelden. Tap eller gevinst som oppstår ved kjøp egne obligasjoner for sletting av gjeld resultatføres. I bankvirksomheten kjøpes egne obligasjoner regelmessig tilbake som ledd i en kontinuerlig finansieringsvirksomhet. Tap eller gevinster som oppstår ved tilbakekjøp og videresalg av egne obligasjoner i denne forbindelse, periodiseres over resterende løpetid.

Aksjeindeksobligasjoner

Utstedte indeksobligasjoner består av tre elementer; et obligasjonslån, en utstedt kjøpsopsjon på børsindeksen og en kjøpt opsjon som sikrer opsjonselementet i indeksobligasjonen 100 prosent. Obligasjonslånet og opsjonene inngås samtidig. Obligasjonsellementets underkurs periodiseres som rentekostnad opp til emittert beløp i perioden frem til forfall. Mottatt opsjonspremie på utstedt opsjon og betalt opsjonspremie på kjøpt opsjon bruttoføres. Forskjellen i premie og kurtasjen resultatføres på utstedelsestidspunktet.

VERDIPAPIRER

Aksjer - anleggsmidler

I selskapsregnskapet vurderes aksjeinvesteringer i datterselskaper og i tilknyttede selskaper hvor investeringen er av langsiktig og strategisk karakter som anleggsmidler. Tilsvarende vurdering gjelder for andre strategiske aksjeinvesteringer. Aksjene vurderes til kostpris, og nedskrivning foretas på individuell basis så fremt verdifallet ikke skyldes årsaker som antas å være av forbigående art. I Storebrand Livsforsikring AS vurderes datterselskaper og tilknyttede selskaper etter egenkapitalmetoden i samsvar med krav i årsregnskapsforskriften for forsikring.

Omløpsaksjer

Aksjer som er finansielle omløpsmidler bokføres til markedsverdi. Markedsverdien fastsettes lik sluttkurs fra Oslo Børs på siste handledag i året og til markedskurser (siste omsetning-/kjøpskurs) for utenlandske børsnoterte selskaper. Markedsverdi for øvrige selskaper fastsettes etter en verddivurdering på grunnlag av tilgjengelig informasjon. I bankvirksomheten blir omløpsaksjer som ikke er ment til kortsiktig handel vurdert samlet til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Obligasjoner som holdes til forfall

Obligasjoner klassifisert som obligasjoner som skal holdes til forfall i Storebrand Livsforsikring AS forvaltes i tråd med Kredittilsynets retningslinjer. Disse obligasjonene blir balanseført til anskaffelseskost på kjøpstidspunktet. Differansen mellom anskaffelseskost og pari verdi amortiseres over obligasjonenes gjenværende løpetid, og resultatføres som et renteelement. Misligholdte obligasjoner vurderes i samsvar med retningslinjene i Kredittilsynets forskrifter for utlån.

Omløpsobligasjoner

Obligasjoner som er finansielle omløpsmidler bokføres til markedsverdi, som er siste kjente omsetningskurs. For papirer hvor det ikke foreligger omsetningskurs beregnes kursen ut fra avkastningskurven for respektive sektorer.

I bankvirksomheten blir omløpsobligasjoner som ikke er ment til kortsiktig handel vurdert samlet til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Finansielle derivater

Finansielle derivater inngår hos Storebrand som en integrert del av forvaltningen av aksje- og obligasjonsporteføljen for å oppnå ønsket risiko- og avkastningsprofil.

Finansielle derivater bokført som omløpsmidler vurderes til virkelig verdi. Storebrand foretar markedsverdieregninger av alle derivater fortløpende. Beregningen tar utgangspunkt i observerte markedsverdier for instrumenter hvor disse er tilgjengelige i et likvid marked. Dersom markedsverdien ikke er direkte tilgjengelig, beregnes markedsverdien på grunnlag av underliggende markedspriser ved hjelp av matematiske modeller som er allment akseptert for prising av slike instrumenter.

I bankvirksomheten blir bare de finansielle derivater som inngår som ledd i egenhandel (handelsportefølje) vurdert til virkelig verdi.

Definisjoner av de ulike typer finansielle derivater er beskrevet under "Ord og uttrykk" på side 86.

Finansielle omløpsmidler i utenlandsk valuta er i all hovedsak valutasikret gjennom terminforretninger. Sikringsvurdering av slike finansielle omløpsmidler og tilhørende valutasikring innebærer at valutaterminer bokføres til markedsverdi for å være konsistent med bruk av valutakurser pr. 31.12. i vurderingen av valutaposter.

Ansvarlige lån er også sikret ved hjelp av valutaterminer. Den regnskapsmessige behandlingen er som for valutasikring av finansielle omløpsmidler. Ansvarlige lån med lang rentebinding er i tillegg rentesikret med renteswapper. Markedsverdi utover påløpte renter på renteswapper benyttet til rentesikring av ansvarlige lån balanseføres ikke, det gjør heller ikke overkurs eller underkurs på ansvarlige lån.

Aksje-, valuta- og renteopsjoner

Ved kjøp eller salg av opsjonsavtaler balanseføres avtalen til markedsverdi. Opsjonen realiseres ved at den benyttes, går til forfall eller at det gjøres en motforretning.

Aksje- og rentefutures

Futures (inklusive aksjeindeksfutures) gjøres opp daglig som følge av foregående dags markedsbevegelser. Verdiendringen på futureskontrakter bokføres løpende som realisert resultat.

Renteswap

På renteswapper resultatføres påløpte renteinntekter og rentekostnader løpende. På renteswapper som ikke entydig er benyttet til sikring resultatføres også urealiserte verdier på balansetidspunktet.

FRA - Fremtidige renteavtaler

Fremtidige renteavtaler (FRA) føres til markedsverdi og gjøres opp i begynnelsen av den periode avtalen er knyttet til.

Valutaterminkontrakter og valutaopsjoner

Valutaterminer og valutaopsjoner benyttes i all hovedsak til valutasikring av verdipapirer, andre finansielle instrumenter og forsikringsposter. Som et ledd i regnskapsmessig sikringsvurdering vurderes disse til markedsverdi i finansregnskapet, og urealisert verdiendring resultatføres. Urealisert verdiendring som resultatføres inngår ikke kursreguleringsfondet i Storebrand Livsforsikring AS, men påvirker resultatet til fordeling mellom kunder og eier. Resultat av aktive valutaposisjoner føres inn i kursreguleringsfondet.

Valuta

Sikrede balanseposter er bokført med balansedagens valutakurs. I hovedsak er valutarisikoen på utenlandske investeringer og gjeld i utenlandske valutaer sikret med valutaterminkontrakter.

Likvide midler, fordringer og gjeld omregnes etter balansedagens valutakurs. Eventuelle andre balanseposter blir bokført til anskaffelsesdagens kurs.

STOREBRAND ASA

Utbytte og konsernbidrag

Datterselskaper er vurdert etter kostmetoden. Primærinntekten for Storebrand ASA er avkastning på kapital investert i datterselskaper. Mottatt konsernbidrag og utbytte tilknyttet avkastning er derfor behandlet som ordinær driftsinntekt.

En forutsetning for inntektsføring er at dette er opptjent inntekt i datterselskapene i Storebrands eierperiode. I motsatt fall blir dette ført som egenkapitaltransaksjon. Det betyr at eierandelen i datterselskapet reduseres med mottatt utbytte eller konsernbidrag.

LIVSFORSIKRING

Premieinntekter for egen regning

Premie for egen regning omfatter årets forfalte premie, tilflyttede premiereserver og avgitt gjenforsikring. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Erstatninger for egen regning

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte forsikringsoppgjør inklusive mottatt gjenforsikring, fraflyttede premiereserver, avgitt gjenforsikring og endring i erstatningsavsetning. Avsetning for ikke ferdigbehandlede eller ikke utbetalte erstatninger ivaretas ved avsetning til erstatningsavsetningen under forsikringsmessige avsetninger.

Inntekter og kostnader på finansielle eiendeler, samt kursreguleringsfond

Inntekter og kostnader på finansielle eiendeler inneholder både realiserte poster og endring i urealiserte verdier. Urealiserte merverdier avsettes i et kursreguleringsfond og påvirker ikke resultatet. Finansielle kostnader inkluderer administrasjonskostnadene tilknyttet den finansielle virksomheten.

Overføring til premiereserve

Overført premiereserve i forsikringsfondet ved flytting av poliser mellom forsikringselskapene resultatføres på det tidspunkt risikoen overføres. Årets pliktige avsetning til premiereserve blir tilsvarende redusert. I tillegg inkluderer overført premiereserve kontraktens andel av årets resultat.

Avsetninger til kursreguleringsfond

Beløpet på kursreguleringsfondet tilsvarer urealisert kursreserve/merverdi på finansielle omløpsmidler. Med unntak av valutaterminer knyttet til åpne valutaposisjoner blir ikke urealisert dagkurs på valutadelen ført inn på kursreguleringsfondet. Kursreguleringsfondet kan ikke være negativt. Negativ urealisert verdi medfører resultatført nedskrivning etter en porteføljevurdering.

Forsikringsmessige avsetninger

De forsikringsmessige avsetninger består av forsikringsfondet, som inkluderer premiereserve, tilleggsavsetning, premiefond/pensjonsreguleringsfond og erstatningsfondet, samt lovbestemt sikkerhetsfond.

Premiereserve i forsikringsfondet

Premiereserven utgjør kontantverdien av selskapets totale forsikringsforpliktelse i henhold til de enkelte forsikringsavtaler, med fradrag av kontantverdien av fremtidige premier.

Beregningsprinsippene er fastsatt i Lov om forsikringsvirksomhet. Beregningene foretas av en aktuar.

Tilleggsavsetninger i forsikringsfondet

Tilleggsavsetninger er en betinget kundetildelt avsetning som føres i resultatregnskapet som pliktig avsetning. Den maksimale tilleggsavsetningen er differansen mellom premiereserven beregnet med utgangspunkt i 3,5 prosent garantert rente, og den faktiske garanterte rente i kontraktene. I tillegg er det vedtatt maksimumsgrenser på kontraktsnivå. Tilleggsavsetning kan benyttes til dekning av renteunderskudd ved garantert avkastning.

Premiefond/pensjonsreguleringsfond i forsikringsfondet

Premiefond inneholder forskuddsbetalte premier "etter skatteloven" fra forsikringstakere i individuell og kollektiv pensjonsforsikring. Pensjonsreguleringsfondet består av innbetalingen "etter skatte-

loven" fra forsikringstakere i kollektiv pensjonsforsikring. Fondet skal benyttes til utbetaling av fremtidige reguleringstillegg for pensjonister.

Sikkerhetsfond

Sikkerhetsfondet omfatter lovbestemte avsetninger for å kunne møte upåregnelige tap ved forsikringsvirksomheten. Beregning gjøres av en aktuar i henhold til forskrift gitt av Kredittilsynet.

Det er adgang til å forhøye avsetningen med 50 prosent ut over kravet til minimumsverdi. Kredittilsynet kan i særlige situasjoner gi tillatelse til at denne delen av fondet helt eller delvis benyttes til å dekke verdifall på verdipapirer. Avsetningen er ført som pliktig avsetning.

UNIT LINKED

Unit linked-produkter selges gjennom selskapet Storebrand Fondsforsikring AS. Finansielle eiendeler bokføres til markedsverdi. De forsikringsmessige avsetninger knyttet til forsikringsavtalene bestemmes av markedsverdien på de finansielle eiendelene. Forsikringskunden bærer selv den finansielle risiko ved sine investeringer.

Noter Storebrand ASA

Note 1: Konsernbidrag og aksjeutbytte fra datterselskaper

Mill. kroner	2002	2001	2000
Mottatt konsernbidrag fra			
Storebrand Skadeforsikring AS *)		671,6	1 200,0
Storebrand Fondene AS			31,0
Storebrand Kapitalforvaltning ASA			37,0
Mottatt utbytte fra			
Storebrand Skadeforsikring AS	267,8		800,0
Storebrand Livsforsikring AS			530,6
Sum	267,8	671,6	2 598,6
*) Konsernbidrag ført som egenkapitaltransaksjon.	99,6	396,4	

Note 2: Personalkostnader

Mill. kroner	2002	2001	2000
Ordinære lønnskostnader	51,1	37,7	92,8
Folketrygdavgift	14,2	13,7	25,3
Pensjonskostnader	-1,7	-6,5	3,4
Andre ytelser	18,5	18,5	17,4
Sum	82,1	63,4	138,9

Note 3: Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelse

Netto pensjonskostnader	2002				2001	2000
	Forsikret ordning	Uforsikret ordning		Sum		
Mill. kroner		Ordinær	Førtid	Sum	Sum	Sum
Årets pensjonsopptjening	-12,1	-7,8		-19,9	-25,7	-40,1
Rentekostnader	-127,0	-18,4	-1,8	-147,2	-150,1	-148,4
Forventet avkastning pensjonsmidler	168,9			168,9	183,2	185,1
Resultatført estimatavik		-0,1		-0,1	-0,9	
Netto pensjonskostnad	29,8	-26,3	-1,8	1,7	6,5	-3,4

I tillegg er det i 2002 kostnadsført avsatt arbeidsgiveravgift på uforsikret ordning med 0,3 mill. kroner

Nedenfor følger en avstemming av beregnede pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler mot forpliktelsen bokført i selskapets balanse.

Netto pensjonskostnader	2002				2001	2000
	Forsikret ordning	Uforsikret ordning		Sum		
Mill. kroner		Ordinær	Førtid	Sum	Sum	Sum
Opptjent pensjonsforpliktelse	-1 443,9	-204,5	-49,7	-1 698,1	-2 089,0	-2 052,6
Beregnet effekt av fremtidig lønnsvekst	-431,3	-71,9		-503,2	-197,8	-206,5
Beregnet pensjonsforpliktelse	-1 875,2	-276,4	-49,7	-2 201,3	-2 286,8	-2 259,1
Pensjonsmidler til markedsverdi	2 201,7			2 201,7	2 396,1	2 427,5
Netto beregnet forpliktelse/midler	326,5	-276,4	-49,7	0,4	109,3	168,4
Ikke regnskapsført estimatavik	182,9	38,7		221,6	46,2	-94,6
Netto forpliktelse bokført i balansen	509,4	-237,7	-49,7	222,0	155,5	73,8

Jfr. note 24, hvor pensjonsordningen i Storebrand og regnskapsføringen av den omtales nærmere. Beregnet arbeidsgiveravgift av balanseført pensjonsforpliktelse utgjør 38,0 mill. kroner og er tatt med i balansen under "Avsetning for andre risiki og kostnader". Beregningene omfatter 40 årsverk og 2 455 pensjonister.

Note 4: Godtgjørelse til administrerende direktør og tillitsvalgte

Tusen kroner	2002	2001	2000
Administrerende direktør			
Ordinær godtgjørelse	3 043	2 901	2 508
Andre skattepliktige ytelser	211	125	117
Pensjonskostnad	341	223	157
Representantskap	726	569	775
Kontrollkomitee *)	764	814	849
Styrets leder	500	300	398
Styret inkl. styrets leder	2 255	1 660	1 418
Kostnadsført honorar revisjon og andre kontrolloppgaver	2 621	2 017	1 205
Kostnadsført konsulenthonorar til revisor **)	9 000	3 000	1 000

*) Kontrollkomiteen dekker de norske selskapene i konsernet som har krav om kontrollkomite. Storebrand Bank AS, Finansbanken ASA og Oslo Reinsurance Company ASA har egne kontrollkomiteer.

**) Omfatter i 2002 arbeid med fusjonsprosessen med DnB.

Administrerende direktør Idar Kreutzer har i sine ansettelsesvilkår en lønnsgaranti på 24 måneder etter ordinær oppsigelsestid. Alle arbeidsrelaterte inntekter, inkl. konsulentoppdrag, kommer til fradrag. Han har en bonusordning basert på Storebrand-kursens utvikling og en prestasjonsavhengig bonus (se note 16) og er medlem av Storebrands pensjonsordning etter ordinære vilkår.

Note 5: Skatt

Mill. kroner	2002	2001	2000
Resultat før skattekostnad	-391,7	71,3	2 254,7
+ Aksjeutbytte fra datterselskaper forrige år		530,6	0,8
- Aksjeutbytte fra datterselskaper inneværende år	-267,8		-530,6
+/- Permanente forskjeller	-75,8	0,6	89,3
+/- Endring i midlertidige forskjeller	108,5	600,2	-205,6
Årets skattegrunnlag	-626,8	1 202,7	1 608,6
- Anvendelse av fremførbart underskudd			
Årets skattegrunnlag for betalbar skatt	-626,8	1 202,7	1 608,6
Betalbar skatt		-336,7	-450,4
- Fremførbar godtgjørelse		336,7	318,7
Skatt på avgitt konsernbidrag			-131,7
Endring utsatt skatt	318,0	-151,3	-168,3
Skattekostnad	318,0	-151,3	-300,0
Beregning av utsatt skattefordel og utsatt skatt			
Skatteøkende midlertidige forskjeller			
Verdipapirer	133,4	362,9	1 010,6
Fast eiendom	2,0	2,0	2,0
Forskuddsbetal pensjon	509,4	479,6	439,0
Gevinst- og tapskonto	12,5	10,5	13,1
Annet		5,1	5,2
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	657,3	860,1	1 469,9
Skattreduserende midlertidige forskjeller			
Verdipapirer			-0,1
Driftsmidler	-77,8	-101,5	-82,5
Avsetninger	-53,4	-85,1	-74,6
Påløpt pensjonsforpliktelser	-287,3	-324,1	-365,2
Annet		-2,1	
Sum skattreduserende midlertidige forskjeller	-418,5	-512,8	-522,4
Netto midlertidige forskjeller før fremførbart underskudd	238,8	347,3	947,5
Fremførbare underskudd	-626,8		
Fremførbar godtgjørelse	-127,6	-123,6	-867,6
Føring mot balansen		396,4	
Netto skatteøkende/(reduserende) midlertidige forskjeller	-515,6	620,1	79,9
Utsatt skatt/Skattefordel (netto)	-144,4	173,6	22,4
Avstemming av skattekostnad mot ordinært resultat			
Resultat før skatt	-391,7	71,3	2 254,7
Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28%)	109,7	-20,0	-631,3
Skatteeffekt inntektsført aksjeutbytte fra datterselskaper	75,0		148,6
Skatteeffekt av permanente forskjeller	21,2	-0,2	-25,0
Skatteeffekt på tidligere år	108,4		
Skatteeffekt egenkapitalføringer		-136,3	-16,6
Godtgjørelse aksjer	3,7	5,1	224,4
Skattekostnad	318,0	-151,3	-300,0
Effektiv skattesats	81,2%	212,3%	13,3%

Note 6: Morselskapets aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Mill. kroner	Forretnings- kontor	Selskapets aksjekapital	Antall (1 000)	Pålydende (kr)	Eierandel/ stemmeandel	Bokført verdi
Datterselskaper						
Storebrand Livsforsikring AS	Oslo	1 361,2	13 612	100	100,0%	1 663,6
Storebrand Fondsforsikring AS	Oslo	44,5	44	1 000	100,0%	154,2
Storebrand Bank AS	Oslo	125,0	125	1 000	100,0%	675,4
Finansbanken ASA	Oslo	1 190,9	59 544	20	100,0%	2 190,1
Storebrand Kapitalforvaltning Holding AS	Oslo	50,0	50	1 000	100,0%	140,0
Storebrand Skadeforsikring AS *)	Oslo	7,8	13 807	0,56	100,0%	686,0
Storebrand Leieforvaltning AS	Oslo	10,0	100	100	100,0%	10,0
Storebrand Felix kurs og konferanse AS	Oslo	1,0	1	1 000	100,0%	8,0
Compensation Management AS	Oslo	26,4	26 393	1	100,0%	37,6
Storebrand ITI AS	Oslo	0,1	1	100	100,0%	0,1
Storebrand Alternative Investments ASA	Oslo		101		56,0%	1,1
Felleskontrollerte/-tilknyttede selskaper						
Storebrand Helseforsikring AS	Oslo	31,0	16	1 000	50,0%	57,5
Fair Financial Ireland plc.	Danmark				50,0%	46,2
Euroben Life & Pension A	Irland				50,0%	75,0
Adviso AS	Oslo	20,5	75	100	36,5%	15,0
If Skadeförsäkring Holding AB	Sverige				22,47%	3 213,0
AS Værdalsbruket **)	Værdal	4,8	2	625	24,9%	0,0
Sum						8 972,8

*) Det er i 2002 tilbakebetalt kapital på 1 777,6 mill. kroner og et konsernbidrag på 99,6 mill. kroner er bokført som egenkapitaltransaksjon.

**) 74,9% er eid av Storebrand Livsforsikring AS. Minoritetsandel utgjør 0,2%.

Note 7: Aksjer og andeler

Mill. kroner	Aksje- kapital	Pålydende (kr)	Antall	Eier- andel	Anskaffelses kost	Virkelig verdi
Norske aksjer						
Orkla	1 322,3	6,25	3 791 618	1,75%	580,7	447,4
Steen & Strøm	27,9	1,00	547 809	1,96%	56,0	49,3
Andre norske aksjer					2,5	2,5
Norske aksjer og andeler					639,2	499,2
Utenlandske aksjer og fondsandeler						
Vovi-Beteiligungs (Neiv) (Germany)			13		7,5	6,8
Head Insurance Investors L.P.			91		36,4	3,6
Andre utenlandske					3,6	1,9
Valutatermin aksjer						0,7
Sum aksjer og andeler omløp					686,7	512,3
Herav børsnotert norske aksjer						496,7
Herav børsnotert utenlandske aksjer						0,0

Note 8: Ansvarlig lån

Mill. kroner	Beløp NOK	Valuta	Valuta beløp	Valutakurs tap
Fair Financial Ireland plc	129,5	DKK	132,4	22,7
If Skadeförsäkring Holding AB *)	106,2	EUR	14,6	0,4
Sum	235,7			23,1

*) Lånet er valutasekret.

Note 9: Sertifikater og obligasjoner

Mill. kroner	Sertifikater		Obligasjoner			Sum	
	Anskaffelses kost	Virkelig verdi	Anskaffelses kost	Virkelig verdi	Anskaffelses kost	Virkelig verdi	
Debitorkategori							
Offentlig sektor	898,2	904,5	340,8	341,2	1 239,0	1 245,7	
Finansinstitusjoner	98,0	98,0	25,0	25,0	123,0	123,0	
Valutaterminer				0,8		0,8	
Sum	996,2	1 002,5	365,8	367,0	1 362,0	1 369,5	

Konvertible obligasjoner

Finansinstitusjoner *)			17,2	17,2	17,2	17,2
Sertifikater og obligasjoner som omløpsmidler	996,2	1 002,5	383,0	384,2	1 379,2	1 386,7
Herav børsnotert		904,5		341,2		1 245,7
Valuta NOK		1 002,5		384,2		1 386,7

*) Konvertible obligasjoner i Finansbanken ASA.

Note 10: Exchangeable bond

Storebrand ASA utstedte i mars 2002 et lån ("exchangeable bond") på EUR 160 mill. med fast kupongrente på 2,25% i Euro til pari kurs. Hver utstedt obligasjon à 1 000 Euro kan konverteres til 43,54 aksjer i Orkla ASA. Lånet skal tilbakebetales 8. mars 2006 til kurs 105,81 dersom investorene ikke har utøvet retten til innløsning i Orkla-aksjer på et tidligere tidspunkt.

"Exchangeable bond" representerer for Storebrand ASA en kombinasjon av et obligasjonslån og en utstedt kjøpsopsjon på Orkla-aksjer. Opsjonen er dekket delvis ved egen beholdning av Orkla-aksjer i Storebrand ASA (54%) og resten er dekket gjennom en anskaffet kjøpsopsjon på Orkla-aksjer med Storebrand Livsforsikring AS som motpart. Både ved låneopptakstidspunktet og ved senere rapporteringer beregnes det verdier på den utstedte kjøpsopsjonen og på selve lånet hver for seg. Forskjellen mellom opprinnelig verdi på selve lånet og den avtalte innløsningskursen i mars 2006 amortiseres som rentekostnad over lånets løpetid. Lånet er i balansen bokført til amortisert verdi.

Den utstedte kjøpsopsjonen på Orkla-aksjer, så vel som den anskaffede kjøpsopsjonen overfor Storebrand Livsforsikring AS, føres til virkelig verdi beregnet etter allment aksepterte metoder for denne type instrumenter. Reduksjon i kursen på Orkla-aksjen innebærer isolert en gevinstføring på den utstedte kjøpsopsjonen som akkumulert er begrenset til opsjonens verdi ved utstedelse. Utover dette innebærer ikke kjøpsopsjonen sikring av tapsrisiko på beholdningen av Orkla-aksjer. En oppgang i kursen på Orkla-aksjen innebærer en tapsføring på den utstedte kjøpsopsjonen som vil motsvares av en gevinstføring på Orkla-aksjer i beholdning og den anskaffede kjøpsopsjonen overfor Storebrand Livsforsikring AS.

Gjennom en swapforretning er hovedstol og fastrentebetalinger i Euro på lånet omgjort til flytende rente i norske kroner. Valutarisiko på overkurs ved eventuell kontant innfrielse av lånet ved endelig forfall er dekket ved en anskaffet kjøpsopsjon på Euro. Dersom lånet blir innløst ved Orkla-aksjer vil valutaswappen i seg selv representere en euro-posisjon. Denne mulige posisjonen er avdekket ved anskaffelse av en salgsoption på EUR. Lånet bokføres til dagens valutakurs. Både valutaswap og valutaopsjoner bokføres til virkelig verdi i balansen, og endringer i virkelig verdi resultatføres.

Finansielle derivater tilknyttet obligasjonsinnlån:

Mill. kroner	Forfalls-dato	Brutto nominell verdi	Strikekurs valuta-opsjoner	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi
Omløpsmidler					
Kjøpt aksjeopsjon	08.03.06	374,7		38,7	18,1
Kjøpt EUR/NOK put	06.03.06	1 163,2	7,685	23,6	32,3
Kjøpt EUR/NOK call	06.03.06	93,8	8,3	4,4	1,9
Gjeld					
Utstedt opsjon EUR - Orkla aksjer	08.03.06	822,1		84,8	39,6
Basis swap valuta	08.03.05	1 163,2			66,4

Obligasjonsinnlån

Mill. kroner	2002
Innbetalt ved utstedelse	1 232,5
- Innlagt utstedt kjøpsopsjon	-84,8
Anskaffelseskost	1 147,7
Amortisert	31,4
Urealisert valuta	-70,0
Balanseført 31.12	1 109,1

Note 11: Finansielle derivater

Mill. kroner	Nominelt volum			Kreditt-eksponerte verdier	Anskaffelseskost	Virkelig verdi
	Brutto	Gjennomsnittlig	Netto			
Omløpsmidler						
Aksjederivater	374,7	357,1	374,7	12,6	38,7	18,1
Valutaopsjon	1 257,0	1 063,1	-1 069,4	20,2	28,1	34,2
Valutaderivater *)	119,6	44,8	-119,6	0,6		1,5
Sum derivater - omløpsmidler	1 751,3	1 465,0	-814,3	33,4	66,8	53,8
Anleggsmidler						
Rentederivater	277,2	22,1	-277,2	0,5		
Sum derivater - anleggsmidler	277,2	22,1	-277,2	0,5	0,0	0,0
Gjeld						
Utstedt opsjon EUR - Orkla aksjer	822,1	961,4	-822,1		84,8	39,6
Basiswap	1 163,2	983,8	1 163,2	11,6		25,2
Sum derivater - gjeld	1 985,3	1 945,2	341,1	11,6	84,8	64,8

*) I balansen tatt med under aksjer og obligasjoner, se notene 7 og 9.

Note 12: Fast eiendom og driftsmidler

Mill. kroner	Faste eiendommer	Maskiner, biler, inventar
Anskaffelseskost pr. 1.1	64,5	326,8
Tilgang	2,5	3,0
Avgang til anskaffelseskost	-2,4	-46,4
Samlede av-og nedskrivninger pr. 31.12	-2,2	-248,2
Bokført verdi pr. 31.12	62,4	35,2
Årets avskrivninger	-1,1	-17,8

Følgende lineære avskrivningssatser brukes for driftsmidler

Maskiner og inventar:	4 år
Biler:	5 år
EDB-systemer:	3 år

Note 13: Egenkapital

Mill. kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen egenkapital	Egenkapital		
				2002	2001	2000
Egenkapital pr. 01.01	1 388,4	1 804,6	4 741,4	7 934,4	8 008,6	6 133,9
Årets resultat			-73,7	-73,7	-80,0	1 954,7
Ansattemisjon *)	0,6	5,3		5,9	5,8	5,9
Avsatt utbytte						-305,3
Annet						219,5
Egenkapital pr. 31.12	1 389,0 **)	1 809,8	4 667,8	7 866,6	7 934,4	8 008,7

*) Aksjekapitalen er økt med 122 100 aksjer gjennom emisjon rettet mot ansatte. Tegningskursen var 40 kroner pr. aksje.

Aksejemisjonen er i samsvar med regnskapssirkulære fra Oslo Børs bokført til virkelig verdi.

***) 277 802 422 aksjer pålydende 5 kroner.

Note 14: Obligasjonslån

Mill. kroner	Rente	Valuta	Balansført beløp NOK	Aksje	Forfall
Exchangeable bond lån *)	2,25%	EUR	1 109,1	Orkla AS	2006
Obligasjonslån 1993/2003	8,50%	NOK	1 043,7		2003
Obligasjonslån 2002/2007 **)	7,18%	NOK	579,0		2007
Obligasjonslån 2002/2007	3 mnd NIBOR+0,80	NOK	921,0		2007
Sum			3 652,8		

*) Sikret med en valutaswap.

**) Delvis swappet til flytende rente.

Note 15: Aksjeeiere

De 20 største aksjonærene

	Eierandel i %		Eierandel i %
Folketrygdfondet	9,99	JP Morgan Chase Bank (NOM)	1,18
Skandia Life Insurance	9,97	Verdipapirfondet Avanse	1,04
Orkla ASA	9,95	JP Morgan Chase Bank (NOM)	1,03
DnB Markets	9,92	DnB Norge v/DnB Investor	0,98
Steen & Strøm Drammen AS	6,30	Bank of New York	0,92
Deutsche Bank Trust US (NOM)	4,43	Verdipapirfondet Avanse	0,90
Canica AS	3,60	Morgan Stanley & Co. (NOM)	0,85
Nordstjernen Holding	2,67	Skandinaviske Enskilda Banken (NOM)	0,84
Ferd AS	2,56	Gjensidige NOR Spareforsikring	0,77
State Street Bank & Co. (NOM)	1,62	Utenlandsk eierskap	32,2%
Bank of New York	1,43		

Ingen enkeltinvestor kan ha en større eierandel i finansaksjer enn 10%. Dog kan banker, med myndighetenes godkjenning som forvalter, ha en eierandel høyere enn 10%.

Note 16: Ledende ansatte, tillitsvalgte og andre nærstående parter

	Eier antall aksjer *)	Antall bonusenh. **)	Lån tusen kr.	Rentesats pr. 31.12.02	Avdrags- plan ***)
Ledende ansatte ****)					
Idar Kreutzer *****)	1 600	560 000	5 804	6,45 - 8,25	AN 2031
Hans Henrik Klouman	938	340 000	1 200	6,75	AN 2025
Kai G. Henriksen	1 090	100 000	2 103	6,45 - 7,85	AN/SE 2029
Odd Arild Grefstad	3 040	75 000	1 179	6,45	AN 2020
Maalfrid Brath	1 025	75 000	2 587	6,45 - 8,05	SE 2021
Grete Faremo	484	90 000	3 001	6,45 - 7,85	AN 2020
Egil Thompson	475	25 000	730	6,45	AN 2031
Erik Råd Herlofsen	1 675	40 000	4 299	6,45 - 8,05	AN 2032
Lars Aa. Løddesøl	1 175	50 000	1 931	6,45 - 7,85	AN 2031
Roar Thoresen	0	0	1 179	6,45	AN 2022
Per Kumle	10 000	0	5 400	7,35	SE 2027
Espen Klitzing	3 340	290 000	1 606	6,45 - 8,35	AN 2005
Allan Åkerstedt	475	150 000			
Rolf Corneliusen	115	100 000	1 987	6,45 - 8,05	SE 2011

	Eier antall aksjer *)	Antall bonusenh. **)	Lån tusen kr.	Rentesats pr. 31.12.02	Avdrags- plan ***)
Styret					
Leiv L. Nergaard	10 000				
Halvor Stenstadvold	3 593				
Knut G. Heje	8 500				
Rune Bjerke	1 000				
Harald Tyrdal	3 100				
Grace Reksten Skaugen	13 000				
Rune Eikeland	1 025		1 079	6,45	AN 2017
Arild Thoresen	490		850	6,45	SE 2026
Nina E. Smeby	290		1 146	6,45 - 8,45	AN 2031

*) Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemte innflytelse jfr. RL 7 - 26.

**) Storebrand-konsernet har en kontantbonusordning for sentrale ledere som er knyttet opp til kursutviklingen for Storebrand-aksjen. Bonusen kan tidligst utbetales 2 eller 3 år fra tildeling. Bonusen utbetales kontant med differansen mellom markedskurs og avtalekursen som er på 60 kroner. Kontantbonusordningen har definerte utøvelsesperioder og forfaller senest i 2009.

***) AN = annuitet, SE - serielån, siste avdrag.

****) Ledende ansatte har som en del av sin lønnsavtale også avtale om prestasjonsavhengig bonus, som er knyttet opp mot konsernets verdibaserte styringssystem. Ved opphør av arbeidsforhold i gitte situasjoner, som oppsigelse fra selskapet, har de ledende ansatte en etterlønsordning/lønnsgaranti som varierer mellom 18 til 24 måneder utover ordinær oppsigelsestid.

*****) Idar Kreutzer har avtaler om kontantbonusordning på tilsammen 560 000 enheter tilsvarende differansen mellom faktisk aksjekurs på Storebrand-aksjen ved innløsning og tildelingskursen. Tildelingskursen for 500 000 enheter ble fastsatt til det volumveide gjennomsnittet av omsatt sluttkurs ved Oslo Børs siste uke før offentliggjørelsen av at ny konsernsjef var tilsatt (kr 59,33) og oppjusteres månedlig den 1. i hver måned med en kapitalkostnad på 10% p.a. fratrukket evt. utbytte for perioden. Tildelingskurs for 500 000 enheter pr. 31.12.02 var således kr 70,58. Innløsning for disse 500 000 enhetene kan kun skje i tidsrommet 01.01.04 til 31.12.04 eller på oppgjørstidspunktet for et evt. oppkjøp, fusjon, el. Tildelingskursen for 60 000 enheter fastsettes som et volumveid gjennomsnitt av omsatt sluttkurs på Oslo Børs for de to siste ukene i henholdsvis 2001, 2002 og 2003 med 20 000 enheter for hvert år. Tildelingskurs pr. 31.12.02 utgjorde henholdsvis kr 56,69 og 26,48 for de enheter som fastsettes på bakgrunn av sluttkursene i 2001 og 2002. Innløsning for disse enhetene kan kun skje i henholdsvis 2005, 2006 og 2007 med 20 000 enheter det enkelte år. Godtgjørelse til administrerende direktør fremgår av note 4.

Aksjeinnehav: Tillitsvalgte og nærstående parter pr. 31.12.2002

Navn	Antall aksjer	Nærstående	Tilsammen	Navn	Antall aksjer	Nærstående	Tilsammen
Kontrollkomite				Johan H. Andresen jr.	0	7 101 895**)	
Nils Erik Lie	0			Per Alm Knudsen	490		
Brit Seim Jahre	0			Tor Haugom	345		
Sverre Bjørnstad	2 816			Pål Ersvik	0		
Harald Moen	322			Inger Anne Strand	588		
Carl Graff-Wang	0			Per Ivar Lanesskog	0		
Jon Ansteinsson	4 334			Alf Bruun	1 025		
Representantskap				May Molderhauer	115		
Sven Ullring	385			Paul jr. Eggen	1 025		
Jens P. Heyerdahl d.y.	2 421	14 460	16 881	Inger Lise Gjørsvik	0		
Mette Johnsen	123	297	420	Margrethe Øvrum	0		
Stein Erik Hagen	0	27 500 000*)		Brit Hoel	0		
Mille-Marie Treschow	2 349			Harriet Hagan	2 000		
Terje R. Venold	0			Christen Sveaas	0	5 000 000***)	
Erik G. Braathen	840			Barbara Thoralfsson	0		
Ole Enger	0			Astrid Olive Aanerud	115		
Wenche Meldahl	0			Solvei Hage	340		
Brit Seim Jahre	0			Ekstern revisor			
Tore Lindholt	156			Arne Frogner	0		
				Ole M. Klette	0		

*) Eies av selskapene Canica AS med 10 000 000 aksjer og Steen & Strøm ASA med 17 500 000.

***) Ferd Invest.

*****) Har rettigheter til 200 000 samt rettigheter til 4 800 000 via nærstående.

Det er ingen lån til Kontrollkomiteens medlemmer, og lån til representantskapets medlemmer er på 6,5 mill kroner.

Transaksjoner mellom konsernselskaper

Mill. kroner	2002	2001	2000
Resultatposter:			
Konsernbidrag fra datterselskaper		1 068,0	1 268,0
Aksjeutbytte fra datterselskaper	267,8		1 330,7
Kjøp og salg av tjenester (netto)	5,9	1,0	306,9
Balanseposter:			
Langsiktig gjeld innen konsernet	19,4	196,0	328,7
Langsiktig fordring innen konsernet	20,0	15,0	
Ansvarlig lån til felleskontrollert / tilknyttet virksomhet	235,7	142,2	104,9
Netto tilgode i konsernet (korts. poster, inkl. konsernbidrag)	18,0	1 095,0	1 492,5

Kjøpt 22,47% av aksjene i If Skadeforsikring Holding AB fra Storebrand Skadeforsikring AS for 3 213 mill. kroner.

Note 17: Antall ansatte/årsverk

	2002
Antall ansatte pr. 31.12	36
Antall årsverk pr. 31.12	36
Gjennomsnittlig antall ansatte	36

Note 18: Garantistillelser

Følgende garantier er stillet av Storebrand ASA:

	Valuta	Betingelser	Avsatt i regnskap
1) Institute of London Underwriters (ILU) *)	GBP	Ikke beløpsfestet	0
2) Norges Bank **)	NOK	Ikke beløpsfestet	0
3) Inneståelseserklæring gitt til banksyndikat for nødvendig ansvarlig kapital i datterselskap.			

*) Regressavtale mot Oslo Reinsurance Company ASA (tidl. UNI Storebrand International Insurance AS).

**) Garanti for oppfyllelse av forvaltning for Statens Petroleumsfond i 1998.

Noter Storebrand konsern

Note 19: Segmentinformasjon

Resultat fordelt på virksomhetsområder

Mill. kroner	2002	2001	2000	1999	1998
Livvirksomhet	-304,3	-111,0	830,4	766,9	494,5
Kapitalforvaltningsvirksomhet	-12,5	14,0	67,2	35,2	-8,4
Storebrand Bank	-39,5	-43,2	52,5	4,5	10,9
Finansbanken *)	-436,8	-101,9	-10,0	84,2	
Skadevirksomhet	-250,2	-766,9	-71,8	301,6	460,7
Øvrig virksomhet	-657,7	-420,8	-344,9	-26,4	-354,8
Konsernresultat	-1 701,0	-1 429,8	523,4	1 166,0	602,9

*) Finansbanken konsolidert fra 1.8.1999.

Virksomhetsområder 2002

	Liv	Kapital forvaltning	Storebrand Bank	Finans banken	Skade	Øvrig/ elimineringer	Konsern
Inntekter	30 692,8	150,1	1 145,7	1 544,9	51,5	125,4	33 710,4
Kostnader	-32 852,7	-162,6	-1 185,2	-1 981,7	-301,7	-783,1	-37 267,0
Andre poster liv	1 855,6						1 855,6
Konsernresultat	-304,3	-12,5	-39,5	-436,8	-250,2	-657,7	-1 701,0
Endring sikkerhetsavsetning skadeforsikring					199,2		199,2
Resultat før skatt	-304,3	-12,5	-39,5	-436,8	-51,0	-657,7	-1 501,8

Forvaltningskapital 111 455,0 259,4 12 919,0 15 641,3 4 668,6 3 608,0 148 551,3

Virksomhetsområder 2001

	Liv	Kapital forvaltning	Storebrand Bank	Finans banken	Skade	Øvrig/ elimineringer	Konsern
Inntekter	28 742,1	159,7	1 293,1	1 751,7	-520,0	42,3	31 468,9
Kostnader	-31 414,9	-145,7	-1 336,3	-1 853,6	-246,9	-463,1	-35 460,5
Andre poster liv	2 561,8						2 561,8
Konsernresultat	-111,0	14,0	-43,2	-101,9	-766,9	-420,8	-1 429,8
Endring sikkerhetsavsetning skadeforsikring					278,8		278,8
Resultat før skatt	-111,0	14,0	-43,2	-101,9	-488,1	-420,8	-1 151,0

Forvaltningskapital 111 668,2 256,5 12 785,0 19 699,0 5 128,2 2 677,5 152 214,4

Forklaringer:

Liv består av: Storebrand Livsforsikring konsern, Storebrand Fondsforsikring, Storebrand Helseforsikring, Compensation Management og Euroben. Kapitalforvaltning består av: Storebrand Kapitalforvaltning, Storebrand Fondene, Storebrand Kapitalforvaltning Holding og Storebrand Alternative Investements. Tall for Finansbanken inkluderer Storebrand ASAs avskrivning på goodwill. Skade består av Storebrand Skadeforsikring, If Skadeforsikring og Fair Forsikring. Øvrige inkluderer Storebrand ASA, Adviso, elimineringer og øvrige selskaper. Andre kostnader Liv består av endring kursreguleringsfond og midler tilført forsikringskundene.

Note 20: Netto finansinntekter forsikring

Mill. kroner	Storebrand Livsforsikring			Storebrand Konsern		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Inntekter fra konsern- og tilknyttede selskap	5,6	7,7	4,5	-238,1	-761,6	-283,8
Inntekter fra bygninger og faste eiendommer	950,7	942,2	858,9	950,7	943,1	864,0
Renteinntekter obligasjoner/sertifikater	3 842,3	3 851,7	3 875,2	3 881,2	3 909,2	3 945,6
Renteinntekter utlån	117,8	159,3	203,2	119,7	160,8	205,5
Andre renteinntekter	897,1	522,9	235,6	901,5	546,9	253,5
Aksjeutbytte	309,7	385,1	465,4	327,7	390,2	483,6
Oppskrivning fast eiendom	95,3	520,4	476,5	95,3	520,4	476,5
Tilbakeført verdiregulering aksjer			23,0	77,7		30,8
Tilbakeført verdiregulering rentebærende	2,0	0,7	3,6	31,8	0,7	31,5
Gevinster ved realisasjon av aksjer	8 131,7	9 976,4	13 748,2	8 142,8	10 077,6	14 381,7
Gevinster ved realisasjon av rentebærende	5 928,8	2 504,4	4 054,1	5 931,4	2 547,9	4 067,6
Urealiserte gevinster aksjer				9,3	31,6	
Urealiserte gevinster rentebærende				25,1	47,0	9,7
Øvrige finansinntekter	100,6	32,6	5,6	213,7	97,2	201,1
Sum inntekter fra finansielle eiendeler	20 381,6	18 903,4	23 953,8	20 469,6	18 510,9	24 667,2
Kostnader knyttet til bygninger og faste eiendommer *)	-135,6	-130,4	-72,1	-135,6	-130,6	-57,1
Verdiregulering av aksjer	-499,6		-35,0	-499,6		-35,6
Verdiregulering av rentebærende	334,2			270,2	-30,9	
Nedskrivning fast eiendom	-257,1	-81,5	-393,6	-257,1	-81,5	-393,6
Tap ved realisasjon av aksjer	-10 087,8	-13 298,4	-9 925,3	-10 343,0	-13 778,6	-9 994,4
Tap ved realisasjon av rentebærende	-6 669,1	-1 653,1	-4 314,6	-6 679,8	-1 663,6	-4 332,7
Urealiserte tap aksjer	-788,0	-2 272,6	-6 290,5	-1 454,7	-2 579,5	-7 168,3
Urealiserte tap rentebærende	-55,9	118,4	692,3	-63,1	110,2	692,7
Øvrige finanskostnader **)	-337,9	-148,0	-249,5	-238,6	-56,3	-303,3
Sum kostnader fra finansielle eiendeler	-18 496,8	-17 465,6	-20 588,3	-19 401,2	-18 210,8	-21 592,3
Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler	1 884,8	1 437,8	3 365,5	1 068,5	300,1	3 074,9
*) herav administrasjonskostnader	-5,8	-6,7	-15,0			
***) herav administrasjonskostnader	-133,3	-116,5	-129,9			

Administrasjonskostnadene er ført på linjen for driftskostnader i konsernregnskapet.

Note 21: Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter bank

Mill. kroner	Storebrand Bank			Finansbanken			Konsern		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Renter og lignende innt. av utlån til og fordr. på kredittinstitusjoner	0,5	5,5	2,4	69,3	41,3	59,1	69,8	46,8	61,5
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordr. på kunder	897,8	805,8	563,1	1 363,9	1 456,6	1 238,1	2 261,7	2 262,4	1 801,2
Renter og lignende innt. av sertifikater, obl. og andre renteb. papirer	71,7	82,6	56,8	67,0	109,7	95,8	138,7	192,3	152,6
Andre renteinntekter og lignende inntekter	129,4	164,6	254,2	-0,1	5,0	0,7	129,3	169,6	254,9
Sum renteinntekter og lignende inntekter	1 099,4	1 058,5	876,5	1 500,1	1 612,6	1 393,7	2 599,5	2 671,1	2 270,2
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	-28,8	-20,8	-23,4	-150,4	-147,8	-208,8	-179,2	-168,6	-232,2
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	-427,8	-404,3	-307,8	-575,5	-527,9	-409,7	-1 003,3	-932,2	-717,5
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	-315,2	-311,5	-145,3	-330,6	-434,7	-308,4	-645,8	-746,2	-453,7
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital				-38,7	-42,8	-29,9	-38,7	-42,8	-29,9
Andre rentekostnader og lignende kostnader	-113,0	-145,9	-222,2	-16,7	-12,1	-35,8	-129,7	-158,0	-258,0
Sum rentekostnader og lignende kostnader	-884,8	-882,5	-698,7	-1 111,9	-1 165,3	-992,6	-1 996,7	-2 047,8	-1 691,3
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	214,6	176,0	177,8	388,2	447,3	401,1	602,8	623,3	578,9

Note 22: Tap på utlån bank

Mill. kroner	SB Bank	Finansbanken	Konsern		
	2002	2002	2002	2001	2000
Periodens endring i spesifiserte tapsavsetninger	3,6	174,7	178,3	-3,4	127,5
Periodens endring i uspesifiserte tapsavsetninger	6,1	-7,8	-1,7	136,9	56,4
Konst. tap på engasjem. som det tidl. år er avsatt spesifisert tapsavsetn. for		90,5	90,5	147,0	89,6
Konst. tap på engasjem. som det tidl. år ikke er avsatt spesifisert tapsavsetn. for	1,2	144,2	145,4	12,3	21,5
Inngang på tidligere konstaterte tap	-0,4	-0,3	-0,7	-23,5	-47,4
Periodens tapskostnader	10,5	401,3	411,8	269,3	247,6

Note 23: Driftskostnader

Mill. kroner	Liv	SB Bank	Finansbanken	Øvrige	Storebrand Konsern		
	2002	2002	2002	2002	2002	2001	2000
Ordinære lønnskostnader	279,7	183,1	141,4	256,0	860,2	815,9	841,0
Folketrygdavgift	50,3	30,9	20,2	40,3	141,7	135,4	121,4
Pensjonskostnader (inkl. arbeidsgiveravg.)	23,2	16,0	8,6	12,1	59,9	50,4	52,1
Andre ytelser	25,9	10,5	3,2	46,0	85,6	77,9	53,2
Sum personalkostnader	379,1	240,5	173,4	354,4	1 147,4	1 079,6	1 067,7
Ekstern konsulentbistand	38,3	11,3	23,0	75,1	147,7	247,3	216,1
Kontordrift	163,9	152,3	54,8	77,4	448,4	522,3	393,1
Øvrige driftskostnader/refusjoner	385,7	-148,4	52,6	72,6	362,5	289,5	303,0
Avskrivninger	4,0	5,8	85,7	40,9	136,4	122,5	132,2
Sum driftskostnader	971,0*)	261,5	389,5	620,4	2 242,4	2 261,2	2 111,9

*) Driftskostnader i Storebrand Livsforsikring AS 917

Godtgjørelse til revisor i konsernet

Kostnadsført honorar revisjon og andre kontrolloppgaver	11,9
Kostnadsført konsulenthonorar til revisor **)	11,2

***) Omfatter arbeid med fusjonsprosessen med DnB

Storebrand har etablert en bonusordning for ansatte. Bonusordningen er knyttet til selskapets verdiskapning, samt individuelle prestasjoner. Bonusordning for ansatte er beskrevet i artikkelen Corporate Governance.

Note 24: Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Pensjoner til ansatte er sikret gjennom kollektiv pensjonsordning, hovedsakelig i Storebrand Livsforsikring AS, innenfor "Lov om foretakspensjon". Dette gjelder etter oppnådd pensjonsalder, som er 67 år for funksjonærer og 65 år for assurandører. Ordinær fratredelsesalder er 65 år og det ytes alderspensjon tilsvarende 70% av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. Pensjonsbetingelsene er en del av en konsernavtale knyttet til ansettelsesforholdet i Storebrand ASA. Med førtidspensionister menes personer som blir pensjonert før de fyller 65 år. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser er behandlet etter NRSs regnskapsstandard for pensjonskostnader (jfr. Regnskapsprinsipper). Både forsikret og ikke forsikret ordning behandles som ytelsesplan. Beregningene er basert på følgende forutsetninger:

Økonomiske forutsetninger:

- Avkastning pensjonsmidler	8,0%
- Diskonteringsrente	7,0%
- Årlig lønnsvekst	3,0%
- Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp (G)	3,0%
- Årlig regulering av pensjonene	2,5%

Aktuarielle forutsetninger:

- Standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Norges Forsikringsforbund
- Gjennomsnittlig fratredeshyppighet på 2-3% for hele arbeidsstokken sett under ett
- Lineær opptjening

Beregningene omfatter 1 481 årsverk og 2 463 pensjonister.

Netto periodisert pensjonskostnad fremgår av tabellen nedenfor:

Netto pensjonskostnader	2002				2001 Sum	2000 Sum
	Forsikret ordning	Uforsikret ordning Ordinær	Førtid	Sum		
Mill. kroner						
Årets pensjonsopptjening	-55,8	-18,4		-74,2	-73,3	-84,9
Rentekostnader	-155,0	-24,6	-1,8	-181,4	-182,3	-176,9
Forventet avkastning pensjonsmidler	201,5			201,5	209,8	214,7
Planendring	-0,2			-0,2		
Estimatavik	-2,4	3,0		0,6	-4,7	1,8
Netto pensjonskostnad	-11,8	-40,0	-1,8	-53,6	-50,5	-45,3

Beregnet forpliktelse

Nedenfor følger en avstemming av beregnede pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler mot forpliktelse bokført i konsernets balanse:

Netto pensjonsforpliktelse	2002				2001 Sum	2000 Sum
	Forsikret ordning	Uforsikret ordning Ordinær	Førtid	Sum		
Mill. kroner						
Opptjent pensjonsforpliktelse	-1 824,5	-283,8	-52,1	-2 160,4	-2 473,3	-2 388,2
Beregnet effekt av fremtidig lønnsvekst	-496,1	-99,2		-595,2	-309,2	-336,1
Beregnet pensjonsforpliktelse	-2 320,5	-383,0	-52,1	-2 755,6	-2 782,5	-2 724,3
Pensjonsmidler til markedsverdi	2 655,3			2 655,3	2 748,2	2 818,0
Netto beregnet pensjonsforpliktelse/midler	334,8	-383,0	-52,1	-100,3	-34,3	93,7
Underfinansiering selskapsregnskap	8,9	-8,9				
Ikke regnskapsført estimatavik *)	245,0	-12,1		232,9	92,7	-109,6
Ikke regnskapsført planendring **)	2,1			2,1		
Netto pensjonsforpliktelse bokført i balansen	590,8	-404,0	-52,1	134,8	58,4	-15,9

*) Estimatavikene er i henhold til norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader ført mot "korridoren" og overskytende beløp blir resultatført over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid (jfr. Regnskapsprinsipper).

***) Planendringer fordeles over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Beregnet arbeidsgiveravgift av balanseført pensjonsforpliktelse utgjør 57,8 kroner og er tatt med i balansen under "Avsetning for andre risiki og kostnader".

Note 25: Skatt

Mill. kroner	2002	2001	2000
Resultat før skattekostnad	-1 501,8	-1 151,0	859,1
Betalbare skatter	-15,1	-269,3	-185,7
Endring utsatt skatt	635,3	468,7	33,4
Endring skatt tidligere år	-8,3		
Skattekostnad	611,9	199,4	-152,3

Beregning av utsatt skattefordel og utsatt skatt

Skatteøkende midlertidige forskjeller			
Verdipapirer *)	851,4	421,8	3 596,9
Fast eiendom	744,4	870,5	497,5
Driftsmidler	185,5	231,6	241,3
Avsetninger		47,7	10,1
Forskuddsbetalt pensjon	588,9	541,4	514,7
Gevinst- og tapskonto	2 410,3	3 007,8	3 758,6
Annet	80,1	119,9	112,9
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	4 860,6	5 240,7	8 732,0

(Note 25 forts.)	2002	2001	2000
Skattreduserende midlertidige forskjeller			
Verdipapirer	-1 312,8	-2 487,8	-2 440,2
Fast eiendom	-136,2	-192,3	-270,0
Driftsmidler	-171,3	-168,0	-147,1
Avsetninger	-157,0	-213,3	-214,1
Påløpt pensjonsforpliktelser	-456,3	-481,6	-522,8
Gevinst- og tapskonto	-4,7	-5,8	-7,3
Annet	-94,0	-49,3	-74,5
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-2 332,3	-3 598,1	-3 676,0
Netto midlertidige forskjeller før fremførbart underskudd	2 528,4	1 642,6	5 056,0
Fremførbare underskudd	-4 188,8	-533,8	-2 409,6
Fremførbart godtgjørelse	-673,6	-1 839,4	-2 377,0
Føring mot balansen		548,2	180,2
Ikke grunnlag for balanseføring	10,1		
Netto skatteøkende/(reduserende) midlertidige forskjeller	-2 323,9	-182,4	449,6
Utsatt skatt/Skattefordel (netto)	-650,7	-51,4	125,1

*) Storebrand Finans AS har ved utgangen av 2002 et betydelig negativt RISK-beløp, som skyldes avgitte utbytter til Storebrand Bank AS over de senere år. Det er i konsernregnskapet ikke avsatt utsatt skatt på denne skatteøkende midlertidige forskjellen, da aksjene i Storebrand Finans AS ikke vurderes solgt.

Avstemming av skattekostnad mot ordinært resultat

Resultat før skatt	-1 501,8	-1 151,0	859,1
Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28%)	420,5	322,3	-240,5
Skatteeffekt RISK realiserte aksjer	42,0	35,1	9,0
Skatteeffekt mottatt utbytte	53,2	50,7	67,3
Skatteeffekt tilknyttede selskaper	-56,9	-215,7	-87,6
Skatteeffekt permanente forskjeller/balanseføringer/annet	153,1	7,0	99,6
Skattekostnad	611,9	199,4	-152,3
Effektiv skattesats	40,7%	17,3%	17,7%

Fremførbare underskudd

Mill. kroner	Beløp
Storebrand ASA	626,8
Compensation Management AS	73,3
Storebrand Livsforsikring AS	9,9
Finansbanken ASA	299,5
Storebrand Fondforsikring AS	66,5
Storebrand Bank AS	67,9
Storebrand Skadeforsikring AS	2 950,5
Storebrand Kapitalforvaltning Holding AS	30,5
Storebrand Helseforsikring AS	44,1
Storebrand Leieforvaltning AS	11,2
Storebrand Felix kurs og konferanse AS	4,1
Euroben Life & Pension Ltd.	4,5
Sum	4 188,8

Note 26: Immaterielle eiendeler i datterselskaper

Mill. kroner	Anskaffelses- kost 1.1	Akk. avskrivn. 1.1	Verdi i balansen 1.1	Tilgang/ avgang	Årets avskrivning	Verdi i balansen 31.12	Avskrivnings- tid *)
Finansbanken ASA	563,2	-84,5	478,7		-28,2	450,5	20 år
Delphi Fondsförvaltning AS	48,3	-13,0	35,3		-1,8	33,5	20 år
Storebrand Kapitalforvaltning ASA				8,6	-0,6	8,0	3 år
Storebrand Systemutvikling AS	93,3	-6,4	86,9	13,5	-19,6	80,8	5 år
Compensation Management AS				2,0	-0,4	1,6	3 år
NEXUS AS	5,0	-4,0	1,0		-1,0		
Finansbanken Index ASA	11,6	-7,9	3,7		-2,6	1,1	3 år
Finansbanken Formuesforvaltning AS	48,3	-13,0	35,3		-2,4	32,9	20 år
Finansbanken Plasseringsrådgivning AS	13,8	-5,2	8,6		-8,6		
Finansbanken AS (Danmark)	27,0	-5,8	21,2		-21,2		
Viken Kapitalforvaltning	1,7	-1,6	0,1		-0,1		
Annet (Finansbanken)	4,0		4,0	6,4	-1,5	8,9	
Sum	816,2	-141,4	674,8	30,5	-87,9	617,4	

*) Avskrivningstiden for goodwill på 20 år er basert på et langsiktig inntjeningsperspektiv, og selskapenes strategiske betydning for Storebrand.

Note 27: Eiendom

Mill. kroner	Virkelig verdi	Gj.sn. leie pr. kvm	Varighet leiekontr.	Kvm.	Utleie- grad
Kontorbygg (inkl. forr., park og lager)	4 779,0	1 503	5,2	275 804	91,6%
Kjøpesenter (inkl. parkering og lager)	4 620,0	1 318	3,0	312 838	99,2%
Parkeringshus	407,2	660	14,0	43 905	100,0%
Sum Liv	9 806,2			632 547	
Andre selskaper	44,0				
Totalt	9 850,2				

Geografisk beliggenhet (Liv):

Oslo-Vika/Filipstad Brygge	3 722,3
Stor-Oslo forøvrig	2 611,5
Norge forøvrig	3 472,4

Eieform:

Direkteeide eiendommer	3 291,0
Eiendom AS	5 964,3
Eiendom ANS	550,9

Note 28: Varige driftsmidler

Mill. kroner	Faste eien- dommer	Maskiner, biler, inventar	Sum	Følgende lineære avskrivningstid brukes for driftsmidler:
Anskaffelseskost pr. 1.1	9 998,9	603,4	10 602,2	Maskiner og
Nedskrevet i år	-241,5		-241,5	inventar: 4 år
Oppskrevet tidligere	1 398,1		1 398,1	Biler: 5 år
Tilgang	70,3	35,6	105,9	EDB systemer: 3 år
Avgang til anskaffelseskost	-1 317,0	-55,0	-1 372,0	
Samlede av- og nedskrivninger pr. 31.12	-58,7	-474,9	-533,6	
Bokført verdi pr. 31.12	9 850,2	109,0	9 959,2	
Årets opp-/nedskrivninger samt reversering av disse	-161,8	-16,2	-178,0	
Årets ordinære avskrivninger	-1,2	-69,9	-71,1	

Note 29: Aksjer og andeler

Mill. kroner	Antall	Eierandel	Anskaffelseskost	Virkelig verdi
Aksjer og andeler (anleggsmidler)				
Intre AS			32,1	32,1
Andre aksjer og andeler til varig eie			5,1	5,1
Sum aksjer og andeler (anleggsmidler)			37,2	37,2
Norske finansaksjer				
Acta	9 041 389	11,40%	163,5	2,7
Acta retter 2002	16 656			
Bolig- og Næringsbanken	3 050	0,03%	0,6	0,6
DnB Holding	3 799 400	0,49%	157,6	123,9
Gjensidige NOR	30 370	0,03%	6,8	6,9
Nordlandsbanken	1 354 789	4,52%	76,7	46,3
Romsdals Fellesbank	570 951	9,10%	8,7	68,5
Andre norske aksjer				
Axessit	24 181	5,37%	10,6	18,1
Bergesen d.y.	145 243	0,24%	22,9	16,3
Bosvik	720 000	12,00%	16,1	13,2
Choice Hotel Scandinavia	1 397 500	3,04%	23,8	25,2
Dagbladet	125 154	4,37%	23,2	50,1
Dagbladet P	49 464	1,73%	9,2	18,5
EDB Business Partner	572 202	0,63%	21,1	10,6
Ekornes	215 188	0,62%	16,7	18,2
Elkem	671 913	1,36%	111,4	98,8
Farstad Shipping	1 299 325	3,25%	50,5	53,9
Glava	80 574	8,39%	25,2	52,4
Gresvig	2 165 017	11,02%	55,5	52,4
Haag	401 100	4,19%	27,8	14,8
Industrifinans SMB III	49 781	8,10%	30,4	18,8
Investra AS	2 604 000	6,09%	29,4	7,8
Leif Høegh & Co	74 534	0,25%	5,3	7,2
Mamut ASA	2 750 000	11,16%	20,1	9,4
Nera	3 072 741	2,49%	44,6	23,0
Network Electronics	2 940 865	12,06%	17,2	7,5
Norges Handels og Sjøfartstidene	59 094	5,13%	12,0	50,2
Norgesinvestor Vekst	133 500	13,14%	13,5	9,5
Norsk Hydro	1 151 471	0,38%	417,7	357,5
Norske Skogindustrier	984 167	0,74%	137,6	96,4
Ørsta Ståindustrier	19 833	13,22%	1,9	7,9
Orkla	12 781 249	5,91%	1 091,9	1 508,2
Prosafe	578 656	1,70%	70,0	54,7
Schibsted	429 450	0,62%	58,9	30,9
Solstad Offshore	949 950	2,65%	31,4	28,5
Statoil ASA	543 500	0,02%	29,0	31,8
Steen & Strøm	4 145 953	14,87%	252,4	373,1
Tandberg	301 720	0,23%	17,9	12,1
Telenor	4 114 300	0,23%	139,1	109,0
Telenor Venture	137 040	13,70%	29,2	16,6
TGS Nopec Geophysical Company	154 550	0,62%	20,3	8,4
Tirb	66 640	13,00%	3,1	24,7
Tomra Systems	1 543 800	0,86%	99,1	69,6
Veidekke	1 958 921	7,17%	113,6	99,9
Øvrige norske aksjer			310,0	123,1
Norske fondsandeler				
Storebrand Global I	1 250 532		520,1	518,4
Storebrand Nord Amerika I	105 537		102,1	61,0
Storebrand Barnespar	396 006		39,6	27,4
Storebrand Energi	33 363		32,0	24,0
Storebrand Europa I	39 957		29,4	19,6
Storebrand Telecom	35 000		35,0	14,9

Mill. kroner	Antall	Eierandel	Anskaffelseskost	Virkelig verdi
Storebrand Asia A	17 899		17,9	13,0
Storebrand WGA Health Care	11 080		9,6	7,8
Storebrand Europa A	17 816		10,0	7,5
Øvrige norske fondsandeler			59,0	39,7
Sum norske aksjer og fondsandeler			4 678,3	4 510,5
Utenlandske aksjer				
Australia			114,8	94,1
Belgia			11,4	5,9
Bermuda			18,7	19,7
Canada			141,9	122,9
Danmark			90,0	62,4
Finland			68,1	93,1
Frankrike			142,9	130,5
Hellas			4,1	4,0
Hong Kong			52,6	43,5
Irland			6,1	4,6
Italia			82,2	81,8
Japan			601,7	447,4
Liberia			107,3	76,2
Luxembourg			73,1	24,6
Nederland			133,0	114,6
New Zealand			5,8	4,7
Portugal			11,1	11,0
Singapore			20,3	16,0
Spania			48,9	37,3
Storbritannia			728,3	640,9
Sveits			173,8	152,3
Sverige			251,4	346,5
Tyskland			156,4	134,8
USA			2 979,4	2 599,8
Utenlandske fondsandeler			1 794,4	1 178,1
Sum utenlandske aksjer og fondsandeler			7 817,6	6 446,8
Valutaterminer aksjer				344,6
Sum aksjer og andeler (omløpsmidler)			12 495,9	11 301,9
Herav børsnoterte norske aksjer og andeler				3 580,1
Herav børsnoterte utenlandske aksjer og andeler				4 771,8

Note 30: Sertifikater og obligasjoner

Mill. kroner	Sertifikater		Obligasjoner		Sum	
	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Anskaffelseskost	Virkelig verdi
Offentlig sektor	17 882,9	17 967,8	12 777,3	12 930,9	30 660,1	30 898,8
Finansinstitusjoner	5 529,7	5 553,2	2 805,0	2 782,8	8 334,7	8 336,0
Andre utstedere	3,2	-14,0	772,3	684,1	775,5	670,1
Andre eiendeler i obligasjonsfond	-57,5	-59,5	104,9	90,1	47,4	30,6
Valutaterminer	18,0	18,0	0,4	91,8	18,4	109,8
Sum sertifikater og obligasjoner	23 376,2	23 465,5	16 459,8	16 579,8	39 836,0	40 045,3
- Herav børsnotert	131,0	17 125,1	776,5	9 321,6		26 446,7
Fordelt på valuta:						
NOK	13 390,7	13 514,7	14 932,0	15 109,8	28 322,6	28 624,5
USD	354,3	345,6	310,0	217,2	664,3	562,8
EUR			838,8	804,7	838,8	804,7
Andre	9 631,2	9 605,2	379,2	357,6	10 010,4	9 962,8
Sum sertifikater og obligasjoner ekskl. valutaterminer	23 376,2	23 465,5	16 459,9	16 489,2	39 836,0	39 954,5

Note 31: Obligasjoner holdt til forfall

Mill. kroner	Pålydende verdi	Anskaffelseskost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Gjenstående amortisering
Norske obligasjoner holdt til forfall					
Offentlig sektor	32 500,2	32 715,4	32 618,8	33 233,5	118,6
Finans	7 336,0	7 196,5	7 305,1	7 420,3	-30,9
Andre utstedere	100,0	96,9	98,7	100,2	-1,3
Sum portefølje (NOK)	39 936,2	40 008,8	40 022,6	40 754,0	86,4
Herav børsnoterte papirer			30 396,3		
Modifisert durasjon				4,5	
Gjennomsnittlig effektiv rente			6,3	5,9	

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets balanseførte verdi og på papirets observerte markedskurs (virkelig verdi). For rentepapirer uten observerte markedskurser er effektiv rente beregnet på grunnlag av rentebindingstid og klassifisering av det enkelte papir m.h.t. likviditet og kredittrisiko. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vekt.

Note 32: Finansielle derivater

I det følgende er beskrevet de begreper som er benyttet i overskriften til tabellen nedenfor.

Nominelt volum

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke bokføres i balansen. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til slike underliggende størrelser betegnet som underliggende hovedstol, nominelt volum o.l. Nominelt volum beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater og det gir et visst uttrykk for omfang og risiko av posisjonene av finansielle derivater. Brutto nominelt volum gir først og fremst informasjon om omfanget, mens netto nominelt volum gir et visst uttrykk for risikoposisjoner. Nominelt volum for ulike instrumenter er imidlertid ikke nødvendigvis sammenlignbare med tanke på risikoeksponering.

Eiendelsposisjon og gjeldsposisjon

En eiendelsposisjon i et aksjederivat innebærer en positiv verdiendring ved økning i aksjekurser. For rentederivater medfører en eiendelsposisjon en positiv verdiendring ved rentenedgang - tilsvarende som for obligasjoner. En eiendelsposisjon i et valutaderivat gir positiv verdiendring ved økning i den aktuelle valutakursen mot NOK. Skillet mellom eiendelsposisjoner og gjeldsposisjoner hensyntas i beregningen av totalt netto nominelt volum, mens det i beregningen av totalt brutto nominelt volum ikke tas hensyn til fortegn som følge av om det enkelte instrument innebærer en eiendelsposisjon eller en gjeldsposisjon.

Gjennomsnittlig brutto nominelt volum

Gjennomsnittstallene er basert på daglige beregninger av brutto nominelt volum.

Kredittksponte verdier

Kredittksponte verdier skal gi et inntrykk av kredittrisiko knyttet til finansielle derivater. Gjennomgående vurderes kredittrisikoen som lav, da det enten brukes børsnoterte og clearede derivater, eller avtaler med velrenomerte finansinstitusjoner. Kredittksponte verdier er samsvarende med vektet volum av valuta- og renteavtaler benyttet til kapitaldekningsberegninger, hvor brutto nominelt volum inngår som ett av elementene i beregningen.

Mill. kroner	Nominelt volum			Kreditt-eksponerte verdier	Anskaffelses-kost	Virkelig verdi
	Brutto	Gjennom-snittlig	Netto			
Omløpsmidler						
Aksjeopsjoner	9 592,3	8 508,0	-40,1	66,6	111,1	20,2
Aksjeindeksfutures	2 506,9	2 983,2	-2 469,8			7,5
Sum aksjederivater	12 099,2	11 491,2	-2 510,0	66,6	111,1	27,7
Fremtidige renteavtaler	87 387,7	165 883,0	20 001,5	28,9		43,4
Rentefutures	19 407,2	13 525,9	19 160,9			-1,0
Renteswapper	3 170,4	6 755,0	-192,0	17,8		49,3
Renteopsjoner	25,0	714,9	25,0			
Sum rentederivater	109 990,2	186 878,8	38 995,4	46,7		91,7
Valutaopsjoner	1 257,0	1 063,1	-1 069,4	20,2	28,1	34,2
Valutaterminer	45 953,3	44 755,6	-18 954,7	389,7		435,0
Basisswapper		13 811,1				
Sum valutaderivater	47 210,2	59 629,7	-20 024,1	409,9	28,1	469,2
Sum derivater - omløpsmidler	169 299,6	257 999,7	16 461,3	523,2	139,2	588,6
Anleggsmidler						
Renteswapper	277,2	462,1	-277,2	0,5		-3,5
Sum rentederivater	277,2	462,1	-277,2	0,5		-3,5
Valutaterminer	2 520,3	2 873,1	2 275,1	5,3		-102,6
Sum valutaderivater	2 520,3	2 873,1	2 275,1	5,3		-102,6
Sum derivater - anleggsmidler	2 797,5	3 335,1	1 998,0	5,7		-106,0
Gjeld						
Utstedt opsjon EUR - Orkla aksjer	822,1	961,4	-822,1		84,8	39,6
Basisswapper	1 163,2	983,8	1 163,2	11,6		25,2
Sum derivater - gjeld	1 985,3	1 945,2	341,1	11,6	84,8	64,8

Note 33: Valuta

Mill. kroner	Eiendels-poster	Gjelds-poster	Netto eiendeler	Valuta-terminer	Nettoposisjon	
					i valuta	i NOK
Omløpsporteføljer						
AUD	27,1	-1,0	26,1	-23,9	2,2	8,6
CAD	33,2	-3,4	29,8	-30,1	-0,2	-1,1
CHF	45,2	-6,7	38,5	-37,7	0,8	4,1
DKK	11 826,5	-1 959,5	9 866,9	-10 045,2	-178,3	-174,5
EUR	347,2	-98,0	249,2	-222,3	27,0	195,9
GBP	100,9	-10,5	90,4	-64,1	26,2	292,8
HKD	64,5	-1,9	62,6	-54,5	8,1	7,2
IDR	301,9		301,9		301,9	0,2
JPY	10 952,4	-581,6	10 370,8	-8 990,6	1 380,2	80,6
KRW	592,5		592,5		592,5	3,5
MYR	0,8		0,8		0,8	1,4
NZD	1,4		1,4		1,4	4,9
PHP	0,4		0,4		0,4	0,1
SEK	577,9	-30,0	547,8	-513,1	34,7	27,6
SGD	6,8	-0,1	6,8	-2,5	4,3	17,0
THB	1,7		1,7		1,7	0,3
TWD	11,0		11,0		11,0	2,2
USD	666,9	-71,7	595,2	-564,0	31,2	215,9
Sum Omløpsporteføljer						686,7

(note 33 forts.)	Eiendels- poster	Gjelds- poster	Netto eiendeler	Valuta- terminer	Nettoposisjon	
					i valuta	i NOK
Anleggsporteføljer						
DKK	44,2		44,2		44,2	43,3
EUR	37,5	-15,0	22,5	119,9	142,4	1 035,0
SEK	4 094,2		4 094,2	-17,5	4 076,7	3 241,3
USD	0,7		0,7	205,0	205,7	1 425,3
Sum Anleggsporteføljer						5 744,8

Note 34: Utlån til kunder

	Liv 2002	SB Bank 2002	Finansbanken 2002	Skade 2001	2002	Konsern 2001	2000
Shipping			1 403,0		1 403,0	3 238,6	4 179,0
Eiendom			6 076,9		6 076,9	6 386,6	5 259,3
Annen næring	20,0	154,9	1 210,1	7,5	1 392,5	716,9	700,3
Lønnstakere o.a. (privatpersoner)	1 096,1	11 298,4	3 528,8	5,1	15 928,4	16 277,5	15 009,5
Utlandet	8,1	72,1	2 107,1		2 187,3	3 179,2	3 223,1
Spesifiserte tapsavsetninger	-1,6	-11,9	-492,1	-5,1	-510,7	-338,5	-496,0
Uspesifiserte tapsavsetninger	-4,2	-15,9	-296,8	-0,1	-317,0	-319,7	-178,2
Sum utlån til kunder	1 118,4	11 497,6	13 537,0	7,4	26 160,4	29 140,6	27 697,0

Utlån til ansatte i konsernet utgjør 2 375 mill. kroner.

Note 35: Innskudd fra kunder og gjeld til kredittinstitusjoner

Fordeling av innskudd fra kunder

	SB Bank 2002	Finansbanken 2002	2002	Konsern 2001	2000
Mill. kroner					
Diverse næring	1 597,6	2 756,9	4 354,5	5 237,6	5 723,7
Lønnstakere o.a. (privatpersoner)	5 669,2	1 966,7	7 635,9	7 455,7	7 019,7
Utlandet	149,9	1 058,6	1 208,5	1 206,9	1 303,6
Sum innskudd fra kunder	7 416,7	5 782,2	13 198,9	13 900,2	14 047,0

Gjeld til kredittinstitusjoner

	SB Bank 2002	Finansbanken 2002	2002	Konsern 2001	2000
Mill. kroner					
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrihet		7,5	7,5	6,1	13,8
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrihet	587,5	3 695,6	4 283,1	4 344,6	4 266,7
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	587,5	3 703,1	4 290,6	4 350,7	4 280,5

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

	SB Bank 2002	Finansbanken 2002	2002	Konsern 2001	2000
Mill. kroner					
Sertifikater	884,8	1 131,7	2 016,5	5 721,7	6 170,9
Obligasjoner	2 981,8	2 897,6	5 879,4	4 714,0	2 837,7
Sum gjeld stiftet ved utsted. av verdipapirer	3 866,6	4 029,3	7 895,9	10 435,7	9 008,6

Note 36: Eierandeler tilknyttede selskap

Mill. kroner	Eierandel	Anskaffelses kost	Verdi i balansen 1.1	Tilgang/avgang kapital-innskudd/valuta	Andel resultat	Verdi i balansen 31.12	Avskrivning/nedgang goodwill	Bokført verdi goodwill
Adviso AS	36,5%	15,0	42,5		6,9	49,4		
Norben Life and Pension Insurance Co. Ltd.	25%	31,0	37,7	14,1	-6,2	45,6		
Bertel O. Steen Finans AS	50%	5,0	2,0		0,2	2,2		
Morningstar Norge AS	49%	3,3	2,6		-0,6	2,0		
E Trade AS *)		67,1	33,7	-33,7	-4,1			
Delphi SMB II AS	100%	1,0	1,0			1,0		
If Skadeforsikring Holding AB **)	22,47%	4 354,9	3 042,3	336,0	-182,2	3 196,1	-618,5	598,3
Sum		4 477,3	3 161,8	316,4	-186,0	3 296,3	-618,5	598,3

*) Solgt i 2002.

**) Eierandel redusert fra 44% til 22,47% gjennom Sampos inntreden i selskapet. Goodwill avskrives over 20 år ut fra et langsiktig inntjeningsperspektiv.

I resultatregnskapet er i tillegg -61,5 mill. kroner knyttet til tap på run-off virksomhet inkludert, se note 40.

Note 37: Egenkapital

Mill. kroner	2002	2001	2000
Innskutt og opptjent egenkapital 1.1.	9 616,7	10 544,8	10 125,7
Årets resultat	-892,4	-951,6	706,8
Avsatt utbytte			-305,3
Akkumulert resultat Fair før konsolidering			-77,5
Aksjeemisjon (netto tilførsel)	5,9	5,8	5,8
Omregningsdifferanser	-194,7	-0,3	15,2
Annen egenkapitalendring	-1,0	18,0	74,1
Egenkapital ekskl. minoritet	8 534,5	9 616,7	10 544,8
Minoritet 1.1			
Minoritetens andel av resultat	2,5		
Tilgang/avsatt utbytte	-1,4		
Minoritet 31.12	1,1		
Sum egenkapital 31.12	8 535,6	9 616,7	10 544,8

Note 38: Ansvarlig lånekapital

Låneopptak hos/tidspunkt	Eget selskap	Beløp NOK	Valuta	Valuta-beløp	Rente i %	Call dato	Valutakurs gevinst/tap*)
Ansvarlig lån 1998-2023	Liv	1 449,7	USD	200	2,75%	2013	-79,7
Ansvarlig lån 1999-2009	Liv	1 020,7	EUR	135	4,09%	2004	-49,6
Ansvarlig evigvarende konvertibelt obligasjonslån 1995, 8,5% rente	Finansbanken	9,0	NOK		8,50%		
Ansvarlig lån 2000-2010 USD 10 mill, Libor +1,3%	Finansbanken	70,0	USD	10	3,40%	29.09.05	
Ansvarlig lån 2000-2010, 3 mndr. NIBOR +1,3%	Finansbanken	110,0	NOK		8,18%	27.09.05	
Ansvarlig lån 2000-2012, 3 mndr. NIBOR +2,0%	Finansbanken	100,0	NOK		8,96%	29.05.07	
Ansvarlig lån 1998-2008, 6,31%	Finansbanken	109,0	NOK		6,31%	06.03.03	
Ansvarlig lån 1998-2008, 6 mndr. NIBOR + 1,05%	Finansbanken	91,0	NOK		8,03%	06.03.03	
Ansvarlig lån 1999-2009, 7,75%	Finansbanken	35,0	NOK		7,75%	11.06.04	
Totalt		2 994,4					-129,3

*) Valutaposisjon sikret, ref note 33.

Note 39: Forsikringsmessige avsetninger livsforsikring

Mill. kroner	Kollektiv pensjonsforsikring	Gruppe-livs-forsikring	Ind. kapital-forsikring	Ind. rente/pensjons-forsikring	Skade-forsikring	SUM 2002	SUM 2001	SUM 2000
Premiereserve	67 274,6	299,4	8 142,3	17 984,5	15,6	93 716,4	90 257,4	87 643,3
Tilleggsavsetning	2 107,5		178,3	748,0		3 033,8	4 301,0	4 847,3
Premie- og pensjonsreguleringsfond	5 067,3			341,4	1,3	5 410,0	7 621,5	10 282,3
Erstatningsavsetning	18,6	119,4	104,8	10,3	3,1	256,2	250,8	216,1
Andre tekniske avsetninger							13,6	7,5
Sikkerhetsfond	99,8	12,9	10,1	9,6		132,4	125,0	591,8
Forsikringsmessige avsetninger 2002	74 567,8	431,7	8 435,5	19 093,8	19,9	102 548,7		
Forsikringsmessige avsetninger 2001	71 912,1	446,2	9 424,4	20 773,0	13,6		102 569,3	
Forsikringsmessige avsetninger 2000	70 065,5	473,3	10 825,0	22 217,0	7,5			103 588,3

Note 40: Forpliktelse utenom balansen

Mill. kroner	2002	2001	2000
Lånegarantier	235,6	633,1	83,4
Betalingsgarantier	325,5	476,0	436,8
Kontraktsgarantier	213,5	173,2	229,3
Andre garantier	160,9	67,0	56,1
Bokført verdi av eiend. som er stillet som sikkerhet for pantegjeld	1 286,5	1 226,0	1 517,3
Ikke innbetalt restforpliktelse vedrørende Ltd. Partnerships	995,0	1 200,0	1 562,0
Sum betingede forpliktelser	3 217,0	3 775,3	3 884,9

Ved Sampo's inntreden i If i januar 2002 ble det inngått en avtale som omfatter run-off-virksomheten som ble overført fra Storebrand og Skandia da If ble etablert. Avtalen innebærer at eventuelle tap i denne porteføljen blir fordelt etter gammel eierbrøk på 44% for Storebrands vedkommende i stedet for 22,47% som er dagens eierandel. Avtalen er begrenset til en periode over 5 år og begrenset til NOK 130 mill. for Storebrand. Bl.a. på grunn av forsert kommittering/salg av run-off er det pr. 31.12.02 kostnadsført NOK 61,5 mill. knyttet til mulige tap på denne avtalen i Storebrands regnskap.

Note 41: Kapitaldekning

Mill. kroner	2002					Konsern		
	Liv konsern	Skade konsern	SB Bank konsern	Finans-banken	SB ASA	2002	2001	2000
Risikovektet beregningsgrunnlag	28 771	208	6 127	13 549	10 042	56 807	79 622	85 992
Kjernekapital	2 869	395	595	1 123	7 355	5 852	6 431	7 651
Tilleggskapital	2 470			524		3 304	3 965	3 300
Fradrag	-56					-56	-135	-69
Netto ansvarlig kapital	5 283	395	595	1 647	7 355	9 100	10 261	10 882
Kapitaldekning i %	18,4%	189,8%	9,7%	12,2%	73,2%	16,0%	12,9%	12,7%

Kravet til kapitaldekning er 8%.

N GAAP og US GAAP

RESULTAT- OG EGENKAPITALAVSTEMNING MELLOM N GAAP OG US GAAP FOR LIVSFORSIKRINGSVIRKSOMHETEN

Regnskapet er satt opp i henhold til norske regnskapsprinsipper (N GAAP). Nedenfor følger avstemning av resultat og egenkapital i N GAAP og regnskapsprinsipper i USA - United States General

Accepted Accounting Principles (US GAAP) med spesifikasjon av differansene. Årets oppstilling er avgrenset til livsforsikring, som omfatter Storebrand Livsforsikring, Storebrand Fondsforsikring AS og Euroben Life & Pension Ltd (50%), som startet nytegning i 2001.

Resultatdifferanser mellom N GAAP og US GAAP

Mill. kroner	2002	2001	2000
ÅRSRESULTAT Livsforsikringsvirksomhet - N GAAP	-149,6	34,7	711,0
Justeringer for US GAAP:			
Balansførte salgskostnader	-45,7	-101,0	-11,9
Eiendom	376,3	-619,3	-238,9
Verdipapirer	384,3	90,7	264,3
Livsforsikringskundernes andel av US GAAP-justeringer	-487,7	431,2	-1,7
Skatteeffekter på US GAAP-justeringer	-63,6	55,5	-3,3
ÅRSRESULTAT LIVSFORSIKRINGSVIRKSOMHET - US GAAP	14,0	-108,1	719,5

Egenkapitaldifferanser mellom N GAAP og US GAAP

Mill. kroner	2002	2001
Sum egenkapital livsforsikringsvirksomhet - N GAAP	3 240,0	3 389,8
Justeringer for US GAAP:		
Balansførte salgskostnader	1 405,1	1 450,8
Eiendom	-2 297,0	-2 673,3
Verdipapirer	126,0	-104,9
Livsforsikringskundernes andel av resultatjusteringer	504,8	886,0
Markedsverdijustering for verdipapirer	-58,6	1 054,3
Livsforsikringskundernes andel av markedsverdijusteringer	44,0	- 790,7
Skatteeffekter på US GAAP justeringer	230,2	308,8
EGENKAPITAL LIVSFORSIKRINGSVIRKSOMHET- US GAAP	3194,5	3 520,8

Beskrivelse av forskjeller mellom N GAAP og US GAAP

Balansførte salgskostnader

Salgskostnader som er direkte og indirekte knyttet til nytegning og fornyelser av poliser blir i N GAAP kostnadsført når de påløper.

Etter US GAAP balansføres de som eiendel, og resultatføres mot tilhørende fremtidige inntekter.

Fast eiendom

Etter N GAAP vurderes eiendommene med resultatmessig virkning til markedsverdi uten bedriftsøkonomisk avskrivning.

I US GAAP vurderes eiendommene til historisk kost og avskrives over forventet levetid (maksimalt 50 år). Nedskrivningsbehov vurderes individuelt for hver eiendom. Oppskrivninger er ikke tillatt.

Finansielle instrumenter

I N GAAP vurderes rentebærende papirer, aksjer og finansielle derivater til markedsverdi. Endringer i urealiserte verdier avsettes til kursreguleringsfond, mens endring i urealiserte verdi på grunn av dagskurs valuta resultatføres. Kursreguleringsfondet kan ikke ha negativ verdi. Negativ urealisert verdi medfører nedskrivning på porteføljebasis.

Etter US GAAP vurderes børsnoterte rentebærende papirer til virkelig verdi med amortisering av over-/underkurs over papirets gjenværende levetid. Aksjer som er klassifisert som «available for sale» i US GAAP vurderes til virkelig verdi. Forskjell mellom virkelig verdi og amortisert verdi for rentebærende papirer/historisk kost for aksjer føres direkte mot egenkapitalen. Finansielle derivater vurderes til markedsverdi, og endring resultatføres. Gevinst og tap på valutadelen av det sikrede verdipapir, definert som "available for sale" resultatføres i samme periode som sikringskontraktene, jf. FAS 133.

Obligasjoner som Storebrand allerede eier før omklassifisering til "hold til forfall" vurderes i N GAAP til den laveste av historisk kost og virkelig verdi på omklassifiseringstidspunktet. I US GAAP fortsetter amortisering av over- og underkurs etter omklassifiseringen.

Livsforsikringskundernes andel av resultat- og egenkapitaldifferanser

I Storebrand Livsforsikring AS blir resultat før skatter delt mellom forsikringskunder og eiere. Lovens minstekrav angir at minst 65 prosent av resultatet skal tilføres kundene, mens eierens andel begrenses til 35 prosent som skal dekke egenkapitaloppbygging, utbytte og skatter.

I følge US GAAP er minimumsfordelingen på 65 prosent anvendt på alle resultatførte differanser mellom N GAAP og US GAAP som skyldes ulik periodisering og som påvirker resultatet til fordeling mellom kunde og eiere. I Euroben og Unit linked-virksomheten hos Storebrand Fondsforsikring AS blir differanser ført 100 prosent til resultat og egenkapital.

For "available for sale" investeringer som omfattes av US GAAP (FAS 115) føres endringer mellom markedsverdi og amortisert kost for rentebærende papirer, eller historisk kost for aksjer, direkte mot egenkapitalen. Etter norsk lovgivning vil kundene tilskrives en 75 prosent andel av disse urealiserte gevinster ved opphør eller flytting. Tilsvarende prosentsats er benyttet i US GAAP ved fordeling til kundens fond.

Utsatt skatt

Det er beregnet utsatt skatt med 28 prosent på differansen mellom N GAAP og US GAAP.

Overgang til internasjonale regnskapsstandarder i 2005

Storebrand-konsernet avlegger årsregnskap og konsernregnskap etter norsk regnskapslov og norske regnskapsstandarder. EU-parlamentet har vedtatt at alle børsnoterte selskap i EU, samt EØS-landene, fra og med 2005 skal avlegge konsernregnskap etter IFRS (International Financial Reporting Standards). I Norge er det nedsatt et regnskapslovutvalg som skal evaluere eksisterende regnskapslov, herunder vurdere hvordan innføring av IFRS skal påvirke norsk regnskapslov. Det er på nåværende tidspunkt ikke avklart om det vil foreslås at IFRS også skal legges til grunn for selskapsregnskapene.

Det finnes i dag to IAS-standarder vedrørende finansielle instrumenter; IAS 32 Financial Instruments: Disclosure and Presentation og IAS 39 Recognition and Measurement. IASB (International Accounting Standards Board) har i 2002 utgitt høringsutkast vedrørende endringer i IAS 32 og IAS 39, endelig standard forventes å foreligge i andre halvdel av 2003. Overgang til bruk av IAS 39 og IAS 32 i 2005 antas å medføre et omfattende implementeringsarbeid for selskapene.

Det finnes i dag ingen IAS-standarder vedrørende vurdering av forsikringskontrakter. IASB har satt i gang et prosjekt på området som er delt inn i to faser. Fase I vil omhandle hvordan eksisterende IFRS-standarder skal benyttes for selskaper som utsteder forsikringskontrakter, definisjoner av hva som er en forsikringskontrakt, samt inneholde forbud mot å foreta avsetninger som ikke tilfredsstiller kriteriene for å være gjeld etter IAS-rammeverket. Regnskapsstandard fra fase I skal etter planen foreligge i første halvdel av 2004. Fase II vil

ikke være avsluttet ved overgang til IFRS i 2005. I denne fasen vil det bli utarbeidet en ny regnskapstandard for vurdering av forsikringskontrakter som forventes å medføre store endringer i forhold til dagens regelverk. Signalene så langt går i retning av at forsikringskontraktene da vil bli verdsatt etter en balanseorientert modell hvor eiendeler og forpliktelser måles ved hver regnskapsavslutning og periodens verdiendring resultatføres. Dette vil medføre at tradisjonelle periodiseringsposter forsvinner fra balansen og større del av fortjenesteelementet tas til inntekt på et tidligere tidspunkt. En slik regnskapsmodell antas å ville gi mer volatile resultater for forsikringsselskapene.

Storebrand har i 2002 satt i gang et prosjekt som skal sikre at konsernet kan avgi konsernregnskap i samsvar med IFRS-standarder i 2005. Det forventes at overgangen vil medføre store endringer spesielt innen områdene finansielle instrumenter og forsikringskontrakter. Det er imidlertid ikke mulig å angi nå hvilken regnskapsmessig virkning dette vil kunne få.

Selskapene i Storebrand pr. 31.12.2002

Storebrand ASA	Eierandel
Storebrand Livsforsikring AS	100,0 %
Storebrand Eiendom AS	100,0 %
Storebrand Pensjonstjenester AS	100,0 %
Aktuar Consult AS	100,0 %
Aktuar Systemer AS	100,0 %
Scanvik Corporation	100,0 %
Storebrand Kjøpesenter Holding AS	100,0 %
Storebrand Nybygg AS	100,0 %
Storebrand Systemutvikling AS	100,0 %
Hoffsvn. AS	100,0 %
Norben Life and Pension Insurance Co. Ltd.	25,0 %
AS Værdalsbruket *)	74,9 %
Storebrand Fondsforsikring AS	100,0 %
Storebrand Bank AS	100,0 %
Storebrand Finans AS	100,0 %
Bertil O Steen Finans AS	50,0 %
Finansbanken ASA	100,0 %
Finansbanken AS	100,0 %
Aktiv Invest ASA	100,0 %
Finansbanken Index ASA	100,0 %
Industri & Skipsbanken Fonds AS	100,0 %
Industri & Skipsbanken Invest I AS	100,0 %
Skipskredittforeningen AS	100,0 %
Morningstar Norge AS	49,0 %
Finansbanken Forvaltning AS	100,0 %
Finansbanken Plasseringsrådgivning ASA	100,0 %
Finansbanken Formuesforvaltning ASA	100,0 %
Delphi SMB I AS	100,0 %
Delphi SMB II AS	100,0 %
Storebrand Kapitalforvaltning Holding AS	100,0 %
Storebrand Kapitalforvaltning ASA	100,0 %
Storebrand Fondene AS	100,0 %
Storebrand Luxembourg S.A.	99,8 %
Storebrand International Private Equity AB	100,0 %
Storebrand Skadeforsikring AS	100,0 %
Oslo Reinsurance Company ASA	100,0 %
Oslo Reinsurance Company (UK) Ltd.	100,0 %
If Skadeförsäkring Holding AB	22,47 %
Storebrand Helseforsikring AS	50,0 %
Fair Financial Ireland plc.	50,0 %
Euroben Life & Pension A	50,0 %
Storebrand Leieforvaltning AS	100,0 %
Storebrand Felix kurs- og konferansesenter AS	100,0 %
Storebrand ITI AS	100,0 %
Adviso AS	36,5 %
Storebrand Alternative Investment ASA	56,0 %
Compensation Management AS	100,0 %

*) Storebrand ASA eier 24,9% og total eierandel for Storebrand er 99,8%.

Ord og uttrykk

Generelt

Ansvarlig lånekapital:

Ansvarlig lånekapital er lån som har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlig lånekapital er en del av tilleggskapitalen.

Durasjon:

Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på kontantstrømmen til rentebærende papirer. Modifisert durasjon er beregnet på grunnlag av durasjon og uttrykker verdifølsomhet i forhold til underliggende renteendringer.

Egenkapital:

Egenkapitalen består av innskutt kapital og opptjent kapital. Innskutt kapital balanseføres som aksjekapital og overkursfond. Opptjent kapital balanseføres som fond for vurderingsforskjeller og annen egenkapital.

Resultat pr. ordinær aksje:

Resultatbegrepet i beregningen av resultat pr. ordinær aksje består av resultat etter skattekostnad justert for endring i lovmessige sikkerhetsavsetninger m.m. i skadeforsikring. De lovmessige avsetningene omfatter sikkerhets-, reassuranse-, administrasjonsavsetning, og garantiordning. Antall aksjer som medtas i beregningen er gjennomsnittlig antall ordinære aksjer i året. Ved aksjeemisjoner vil nyutstedte aksjer medtas fra innbetalingstidspunktet.

Kapitaldekning

Ansvarlig kapital:

Ansvarlig kapital er den kapital som kan medregnes ved dekning av kapitalkravene etter myndighetenes forskrifter. Ansvarlig kapital kan bestå av kjernekapital og tilleggskapital.

Kapitaldekningsprosent:

Tellende ansvarlig kapital i prosent av risikovektet balanse. De enkelte eiendelsposter og poster utenom balansen gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

Kjernekapital:

Kjernekapital er en del av den ansvarlige kapitalen og består av egenkapital fratrukket goodwill, andre immaterielle eiendeler og netto forskuddsbetalt pensjon.

Tilleggskapital:

Tilleggskapitalen er en del av den ansvarlige kapitalen og består av ansvarlig lånekapital. For å telle som ansvarlig kapital kan tilleggskapitalen ikke være større enn kjernekapitalen. Evigvarende ansvarlig lånekapital kan sammen med annen tilleggskapital ikke utgjøre mer enn 100% av kjernekapital, mens tidsbegrenset ansvarlig lånekapital ikke kan utgjøre mer enn 50% av kjernekapitalen. For å telle med fullt ut som ansvarlig kapital må gjenværende løpetid være minst 5 år. Ved kortere gjenværende løpetid reduseres den tellende delen med 20% pr. år.

Livsforsikring

Administrasjonsresultat:

Resultat som følge av at de faktiske driftskostnader avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Driftsresultat:

Resultat av årets drift inkludert forsikringskundernes andel.

Gjennomsnittrente:

Gjennomsnittrenten er et uttrykk for den gjennomsnittlige avkastning som selskapet har oppnådd på forsikringstakernes forsikringsfond i løpet av året. Gjennomsnittrenten er å betrakte som en bruttorente før det er trukket kostnader og vil således ikke være sammenlignbar med renten i andre finansinstitusjoner. Gjennomsnittrenten er beregnet etter regler fastsatt av Kredittilsynet.

Grupplivsforsikring:

Kollektiv livsforsikring der forsikringssummen utbetales som engangsbeløp ved død dersom avdøde var medlem av gruppen. Slik forsikring kan ha uførekapitalforsikring knyttet til seg.

Kapitalavkastning:

Kapitalavkastningen viser netto realisererte inntekter av finansielle eiendeler inklusive verdiregulering på fast eiendom uttrykt i prosent av selskapets gjennomsnittlige forvaltningskapital i året, etter regler fastsatt av Kredittilsynet. Verdijustert kapitalavkastning viser realisererte inntekter av finansielle eiendeler, verdiregulering av fast eiendom og årets endring i kursreserver, uttrykt i prosent av selskapets gjennomsnittlige forvaltningskapital i året målt etter markedsverdi.

Kapitalforsikring:

Individuelle livsforsikringer der forsikringssummen utbetales ved død eller utløpt forsikringstid. Slik forsikring kan ha uførepensjon eller uførekapitalforsikring knyttet til seg.

Kollektiv pensjonsforsikring:

Kollektiv livsforsikring, der pensjonsbeløpene utbetales terminvis fra avtalt alder, betinget av at forsikrede lever. Slik forsikring har vanligvis ektefelle-, barne- og uførepensjon knyttet til seg.

Kostnadsprosent:

Driftskostnader i prosent av gjennomsnittlig kundefond.

Rente-/pensjonsforsikring:

Individuell livsforsikring, der livrente/pensjonsbeløpet utbetales terminvis fra avtalt alder betinget av at forsikrede lever. Slik forsikring kan ha ektefelle-, barne- og uførepensjon knyttet til seg.

Renteresultat:

Resultat som følge av at inntektene av finansielle eiendeler avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Risikoresultat:

Resultat som følge av at dødelighet og uførhet i perioden avviker fra det som er forutsatt i premietariffen.

Unit Linked:

Livsforsikring med investeringsvalg hvor kunden selv kan påvirke risiko og avkastning gjennom valg av plassering i ulike fond.

Bank*Annuitetslån:*

Ved annuitetslån er summen av renter og avdrag (terminbeløp) konstant gjennom hele tilbakebetalingsperioden.

Effektiv rente:

Den rente man får når de samlede lånekostnader omregnes til etter-skuddsrente pr. år. For å komme frem til den effektive rente må man ta hensyn til om renten betales forskuddsvis eller etterskuddsvis, antall terminer pr. år samt provisjoner og gebyrer.

Realrente:

Forrentning etter å ha tatt hensyn til faktisk eller forventet inflasjon. Uttrykkes gjerne som den nominelle renten fratrukket prisstigningstakten.

Rentenetto:

Totale renteinntekter minus totale rentekostnader. Oppgis ofte i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Serielån:

Et serielån er et lån hvor avdragene er like store i hele tilbakebetalingsperioden. Låntaker betaler faste avdrag og synkende rentebeløp for hver termin, dvs. at det periodiske nedbetalingsbeløpet synker gjennom hele låneperioden hvis renten er fast.

Finansielle derivater

Finansielle derivater omfatter et vidt spekter av instrumenter hvor verdier og verdutvikling er avledet av aksjer, obligasjoner, valuta eller andre tradisjonelle finansielle instrumenter. I forhold til tradisjonelle instrumenter som aksjer og obligasjoner innebærer derivater mindre kapitalbinding og brukes som et fleksibelt og kostnadseffektivt supplement til tradisjonelle finansielle instrumenter i kapitalforvaltningen. Finansielle derivater kan brukes både til sikring av uønsket finansiell risiko og som et alternativ til tradisjonelle instrumenter for å ta ønsket risiko.

Aksjeopsjoner:

Kjøp av aksjeopsjoner innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av aksjer til en fast kurs. Aksjeopsjoner kan også være knyttet til aksjeindekser i stedet for enkeltaksjer. Salg av aksjeopsjoner innebærer tilsvarende ensidige forpliktelser. I hovedsak benyttes børsomsatte og clearede opsjoner.

Aksjefutures (aksjeindeks futures):

Aksjefutures kan være knyttet til enkeltaksjer, men er normalt knyttet til aksjeindekser. Aksjefutures er standardiserte terminavtaler som er børsnotert og gjenstand for clearing. Gevinster og tap beregnes daglig og gjøres opp påfølgende dag.

Fremtidige renteavtaler (FRA):

Fremtidige renteavtaler (FRA) innebærer avtaler om å betale eller motta forskjellen mellom en fast avtalt rente og en fremtidig rente på et fastsatt beløp for en bestemt periode frem i tid. Denne differansen gjøres opp i begynnelsen av den fremtidige perioden. FRA er spesielt velegnet til styring av kortsiktig renterisiko.

Rentefutures:

Rentefutures er knyttet til statsobligasjoner eller kortsiktige referanse-renter. Rentefutures er standardiserte terminavtaler og er gjenstand for børsnotering og clearing. Gevinster og tap beregnes daglig og gjøres opp påfølgende dag.

Renteswapper:

Renteswapper innebærer en tidsbegrenset avtale om bytte av rentebetingelser mellom to parter. Normalt er det tale om bytte av fast rente mot flytende rente, og instrumentet brukes for å styre den langsiktige renterisiko.

Renteopsjoner:

Renteopsjoner kan være knyttet til pengemarkedsrenter eller obligasjoner. Kjøp av renteopsjoner knyttet til obligasjoner (også kalt for obligasjonsopsjoner) innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av obligasjoner til avtalte kurser. Renteopsjoner kan brukes som et fleksibelt instrument for styring av både kortsiktig og langsiktig renterisiko.

Valutaopsjoner:

Kjøp av valutaopsjoner innebærer en ensidig rett til kjøp og salg av valuta til en bestemt valutakurs. Salg av valutaopsjoner innebærer en tilsvarende forpliktelse. Valutaopsjoner benyttes til valutasikringsformål på samme måte som valutaterminer.

Valutaswapper:

Valutaswapper består av to forretninger, en spotforretning på inngåelsestidspunktet der man kjøper og selger valuta, samt en valutaterminforretning der man veksler tilbake til opprinnelig valutaslag til forhåndsbestemte kurser. Valutaswapper benyttes til valutasikringsformål på samme måte som valutaterminer.

Valutaterminer:

Valutaterminer innebærer avtaler om fremtidige kjøp og salg av valuta til forhåndsbestemte kurser. Valutaterminer brukes til å sikre verdipapirbeholdninger, bankbeholdninger, ansvarlig lån og forsikringsmessige avsetninger i valuta.

Ledelsen i Storebrand

Idar Kreutzer (40 år)
Adm. direktør Storebrand ASA

Siviløkonom, Norges Handelshøyskole

Forretningsledelsen*)

Espen Klitzing (39 år)
Adm. direktør Livsforsikring

Siviløkonom, Norges Handelshøyskole

Maalfrid Brath (37 år)
Konserndirektør Salg Privat

Statsautorisert revisor, Norges Handelshøyskole
Siviløkonom, Bedriftsøkonomisk Institutt

Allan Åkerstedt (52 år)
Adm. direktør Kapitalforvaltning

MBA, Stockholm School of Economics

Hans Henrik Klouman (41 år)
Konserndirektør Juridisk

Cand. jur. Universitetet i Oslo 1987

Per Kumle (44 år)
Adm. direktør Bank

Sivilingeniør, NTH Trondheim

Odd Arild Grefstad (37 år)
Konserndirektør Økonomi

Statsautorisert Revisor, Norges Handelshøyskole
og Autorisert Finansanalytiker (AFA)

Konsernfunksjoner

IT

Rolf Corneliusen
Konserndirektør

Finansiering og risikostyring

Lars Aa. Løddesøl
Konserndirektør

Næring og samfunn

Grete Faremo
Konserndirektør

Informasjon og merkevare

Egil Thompson
Konserndirektør

Personal og kompetanseutvikling(HR)

Erik Råd Herlofsen
Konserndirektør

Strategiske prosjekter

Roar Thoresen
Konserndirektør

*) Kai G. Henriksen har vært administrerende direktør for Storebrand Bank AS og medlem av forretningsledelsen frem til fusjonen av de to bankene.

Finansiell kalender 2003:

29. april	Ordinær generalforsamling
8. mai	Resultat 1. kvartal
13. august	Resultat 2. kvartal
5. november	Resultat 3. kvartal

Februar 2004 Resultat 4. kvartal

Hovedkontor:

Filipstad Brygge 1
Postboks 1380 Vika
0114 Oslo
Tlf.: 22 31 50 50
www.storebrand.no

Kundesenter sparing, bank/fond

Tlf.: 810 00 888

Kundeservice livs- og pensjonsforsikring

Tlf.: 810 00 888

Kundeservice helseforsikring

Tlf.: 800 83 313

Øvrige selskaper i konsernet:

Finansbanken ASA

Postboks 817 Sentrum
Stortingsgt. 8
0104 Oslo
Tlf.: 22 47 40 00
<http://www.finansbanken.no>

Finansbanken Forvaltning AS

Postboks 267 Sentrum
Stortingsgt. 8
0103 Oslo
Tlf.: 22 47 40 00

Oslo Reinsurance Company ASA

Ruseløkkveien 14
Postboks 1753 Vika
0122 Oslo
Tlf.: 22 31 28 28
www.oslore.no

Storebrand Kapitalforvaltning ASA Norge, filial Sverige

Engelbrektsplan 2
Postboks 5541
S-114 85 Stockholm
Tlf.: +46 8 614 24 00
www.storebrand.se

Storebrand Investments UK

46 Queen Anne's Gate
London SW1H 9AU
Tlf.: +44 (0) 20 7222 0086
Faks: +44 (0) 20 7222 0086
Mobile: +44 (0) 7973 121 390
E-mail: stephen.williams@storebrand.com

Storebrand Investments France

23 Ave Marceau
75116 Paris
Tlf.: +33 1 5689 0910
Faks: +33 1 4070 1120
E-mail:
michel.lemonnier@storebrand.com

Fair Forsikring

Fredericiagade 16
DK-1310 København K
Tlf.: +45 70 10 10 09
www.fair.dk

Storebrand Helseforsikring

Filipstad Brygge 1
Postboks 1382 Vika
0114 Oslo
Tlf.: 22 31 13 30
www.storebrandhelse.no

Tilknyttede selskaper:

If Skadeforsikring

Lysaker Torg 35
Postboks 240
1326 LYSAKER
Kundeservice skadeforsikring: 024 00
www.if.no

Europeiske Reiseforsikring

Postboks 1374 Vika
Haakon Vlls gt. 6
0114 Oslo
Tlf.: 815 33 121
www.europeiske.no

Adviso AS

Fyrstikkalleen 1
Postboks 1375 Vika
0114 Oslo
Tlf.: 21 52 44 00
www.adviso.no

Storebrand ASA

Hovedkontor: Filipstad Brygge 1 Postboks 1380 Vika 0114 Oslo Tlf.: 22 31 50 50 www.storebrand.no

